

UNDER DANNEBROG

MARINENS JULEHEFTE

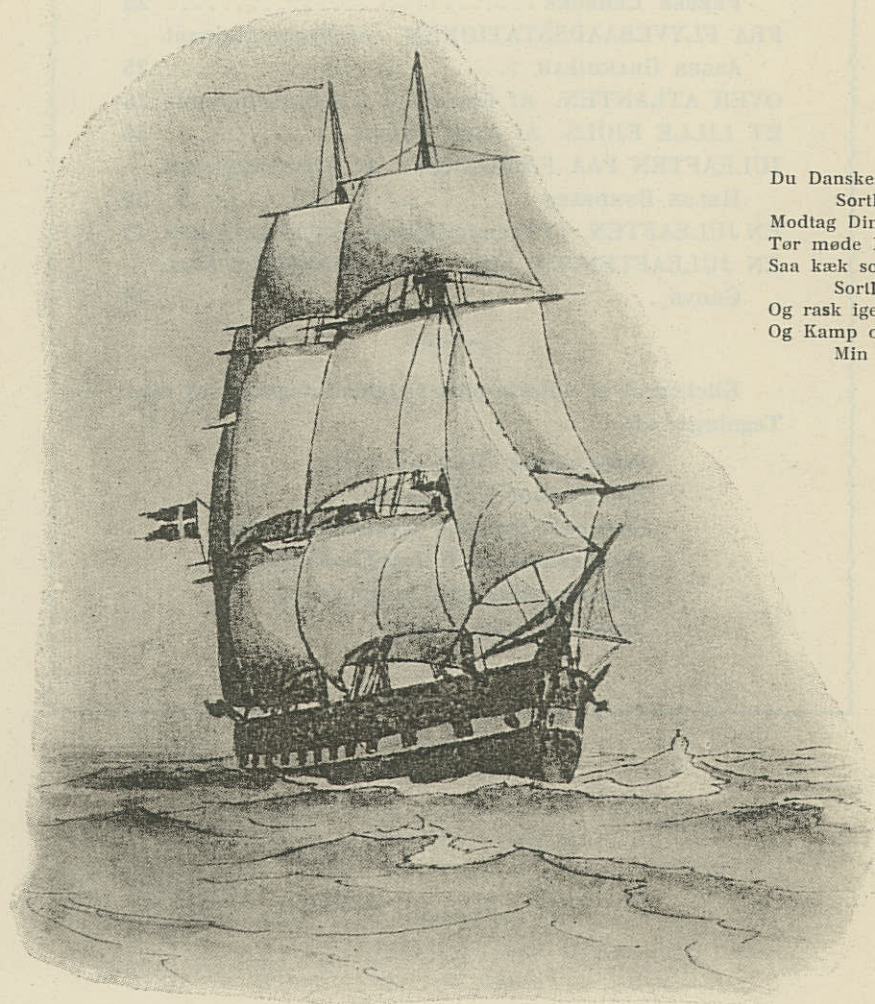
5. AARGANG

REDIGERET AF KAPTAJN H. EWALD

.....

OMSLAG AF MARINEMALER VILH. ARNESEN

VIGNETTER AF KOMTESSE SUSANNE RABEN-LEVETZAU

Du Danskes Vej til Ros og Magt.
Sortladne Hav!
Modtag Din Ven som uforsagt
Tør møde Faren med Foragt,
Saa kæk som Du mod Stormens Magt.
Sortladne Hav!
Og rask igennem Sang og Spil
Og Kamp og Sejr før mig til
Min Grav.

Johannes Ewald.

KØBENHAVN

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN
GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

1917

INDHOLD

.....

FRA DE FREDYSTE STRANDE. Digt. Af AXEL JUEL	5
MIN FØRSTE REJSE TIL GRØNLAND. Af Kommandør T. V. GARDE.....	6
JUL PAA PATROUILLE. Af Premierløjtnant KAY JUNGENSEN	11
JUL I DANMARKS HAVN. Af Kaptajn HENNING BISTRUP	13
JUL. Af Premierløjtnant EIGIL RIIS-CARSTENSEN....	15
EN JUL PAA GUINEAFORTET. Af KAY LARSEN ..	20
EN JULENAT I SKÆRGAARDEN. Af Premierløjtnant PREBEN LEMBCKE	23
FRA FLYVEBAADSTATIONEN. Af Premierløjtnant ASGER GRANDJEAN	25
OVER ATLANTEN. Af Kaptajn C. I. SPEERSCHNEIDER	28
ET LILLE FJOLS. Af AXEL THIESS.....	36
JULEAFTEN PAA FÆRØERNE. Af Premierløjtnant HELGE BUNDESEN	39
EN JULEAFTEN. Af Premierløjtnant BJØRN ANDERSEN	42
EN JULEAFTEN TIL SØS. Af Premierløjtnant AXEL GROVE	44

.....

Klicheerne er udførte efter Originalfotografier og efter Tegninger af:

Marinemaler VILH. ARNESEN,
Kommandør T. V. GARDE,
Komtesse SUSANNE RABEN-LEVETZAU,
Premierløjtnant E. RIIS-CARSTENSEN,
Tegneren HENNING SCHIØLER og
Tegneren AXEL THIESS

FRA DE FREDLYSTE STRANDE

AF

AXEL JUEL

*Der driver en Mand
mod den fredlyste Strand,
for silde han naaet
det frelsende Land.*

*Forlængst blev han træt
i Dønning og Skvæt — —
nu kommer en Strandvagt
med tresset Kasket.*

*Han bøjer sig ned
og søger Besked:
— — Slagskibet
„Uovervindelig“ — —*

*I Lommen et Brev —
det sidste, hun skrev —
det fulgte ham, da han
paa Vragstumpen drev.*

*Halvt slettede Spor
af fremmede Ord
tydes med Lup
paa et Herredskontor:*

*„— — Du er i mit Sind,
jeg kysser Din Kind
hver eneste Aften,
før jeg sover ind — —“*

*Er Danmark en Ø,
den Lov skal ej dø:
det ejer et Bælte
af tre Mile Sø.*

*Og trindt om vort Land
man spejder fra Strand,
bevogter den fredlyste
Bræmme af Vand.*

*Fra Vagtskibes Hæk
gaar Liner og Dræg
og Minerne slæbes
fra Vandene væk.*

*I Strandbreddens Tang
en drivende sprang,
saa Købstaden rysted
og Ruderne klang — —*

*Er Danmark en Ø —
den Lov skal ej dø:
vor Ret er en Bræmme
af tre Mile Sø!*

*Gaar nogen for nær,
flux fældes et Spær:
der prajes fra Vagtskibet:
„Danmark er hør!“*

.....

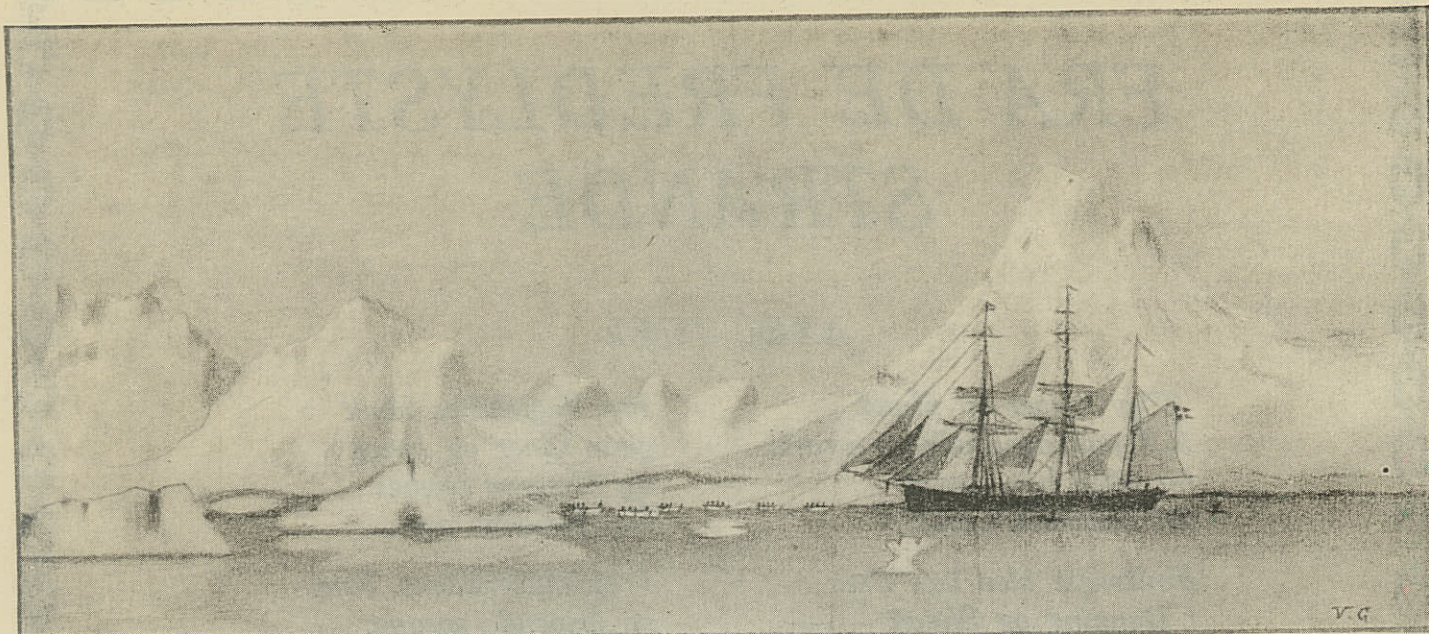
*Du Sømand, hvis Daad
mod Nøden ved Raad —
Dig følger til Grænsen
den pansrede Baad.*

*Vor Tak til hver Gast
paa Dæk og i Mast,
der vaager og vogter
en dyrebar Last.*

*I Farernes Stund
— hvis Sjælen er sund —
opstiger det store
fra Hjærternes Grund.*

*Og det er Din Løn,
saa evig og skøn:
Dit Land blir Din Moder
og Du hendes Søn.*

*Gid Du vinde frem
— er Farten end slem —
Dit Land er et længselsfuldt
ventende Hjem!*

Konebaade bugserer *Ceres* ind paa Godthaabsfjorden

Tegning af Kommandør T. V. Garde

MIN FØRSTE REJSE TIL GRØNLAND

AF

KOMMANDØR T. V. GARDE

ET var i 1883! Dengang var der intet, som hed Sikringsstyrke eller Mobiliseringsbestemmelser, og naar en ung Søofficer følte Trang til at forsvinde et Par Aar, saa blev der sjældent lagt ham Hindringer i Vejen. Tværtimod! Marineministeriet var snarere glad ved at blive af med ham i nogen Tid, thi de aarlige Flaadeudrustninger var saa sparsomme, at det jævnlige kneb med at skaffe Officererne den ønskelige Beskæftigelse og Søfart.

Jeg var Premierløjtnant, 23 Aar gammel og havde lige slugt Kaptajnløjtnant Graah's fængslende Beskrivelse af en Undersøgelsesrejse til Grønlands Østkyst i 1829—30. Det stod mig klart, at jeg maatte op til dette Vidunderland, og da der netop forberedtes en Regerings-ekspedition dertil, opsøgte jeg den designerede Chef, daværende Premierløjtnant, nuværende Kommandør og Lodsdirektør *G. Holm* og fik hans Tilsagn om Deltagelse. Marineministeriets Tilladelse gik det, som allerede antydet, glat med, skønt det drejede sig om sine 3 Aars Fraværelse.

Vor Ekspedition, som benævnedes Konebaadsekspeditionen til Grønlands Østkyst, havde ikke, som senere større Grønlandsekspeditioner, eget Skib til Disposition. Den blev bragt til Grønland af et af den kongelige Grønlandske Handels Skibe, og da disse paa dette Tidspunkt alle var Sejlskibe, maatte vi tage til Takke med denne noget gammeldags Befordring og være glade til, at det var *Ceres* og ikke »Hvalfisken« eller det nuværende Kokkeskib »*Constance*«, som skulde befordre os. Sidstnævnte to gamle Skuder hørte den Gang endnu til den grønlandske Sejlskibsflaade, som aarlig — altid i det tidlige Foraar — forlod København paa sine, i Ungdommens Øjne, eventyrlige Togter.

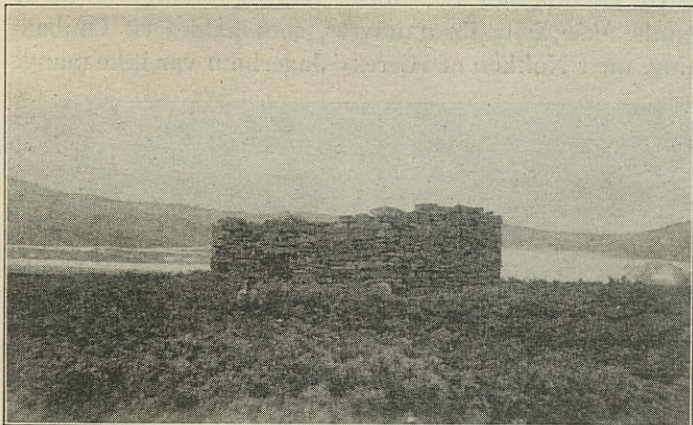
Den 3. Maj 1883 forlod »*Ceres*« Københavns Red med vor Ekspedition (2 Søofficerer, 2 Naturforskere og 2 Grønlænderdreng) om Bord. Foruden af os 6 repræsenteredes Passagererne af en københavnsk Tømmer-svend, tidligere Sergent i Artilleriet, som skulde op og sætte et nyt Spir paa Godthaabs Kirke, og som forøvrigt var en af de værste Spasmagere, jeg har truffet paa.

»*Ceres*« var allerede den Gang ikke mere nogen Aars-unge, men dog en god Sejler. Siden har den ligget strandet et Aar i Grønland; men slikt afficerer ikke en af Tran gennemsvivet Grønlandsfarer, og endnu pløjer »*Ceres*« Atlanterhavets Bølger og knubser Davisstrædets Isskodser under det gamle stolte Splitflag med de korslagte Harpuner i.

»*Ceres*« førtes af en brav ældre Grønlandskaptajn, som saa inderlig gerne vilde opfylde vort brændende Ønske og bringe os hurtigt til vort Udgangspunkt i Grønland. Men, »for det første«, sagde han, »kommer det an paa, om vi ikke faar for megen Storm, og for det andet kommer det an paa Isen — ja, det gør saamænd«, og saa rettede han paa Overliggerne, medens hans vejrbidte Ansigt opklaredes af et elskværdigt Smil. Ak, vi unge Mennesker kunde slet ikke tænke os andet, end at Stormen vilde blæse i Ryggen paa os, og at Isen forlængst vilde være forsvundet! For os gjaldt det blot om at komme af Sted, for vi havde en slem Konkurrent, og det var ingen ringere end Friherre *Nordenskiöld*, som netop havde startet en Grønlandsekspedition, og som raadede over sit eget Skib, Damperen *Sofia*! Vi var klare over, at han vilde komme først til Møllen, og vi frygtede, at han ogsaa vilde faa først malet, thi vi forfulgte til Dels samme Maal: Af-

gørelsen af det dengang saa brændende Spørgsmaal, om de gamle Islænderes blomstrende grønlandske Koloni — *Østerbygden* — havde ligget paa Grønlands Østkyst eller paa Vestkysten. Den blev grundlagt i 983 af *Erik den Røde*, naaede en ret betydelig Størrelse og fik blandt andet sit eget Bispesæde, *Garde*; men fra c. Aar 1400 havde man ingen Efterretninger om den, og da *Hans Egede* kom til Grønland i 1721 for at prædike Evangeliet for de gamle Islænderes Efterkommere, var næsten hvert Spor af dem forsvundet.

Vi var derfor alt andet end begejstrede, naar Kaptajnen eller Styrmandene slog koldt Vand i Blodet

Ruin ved Ujaragssoak

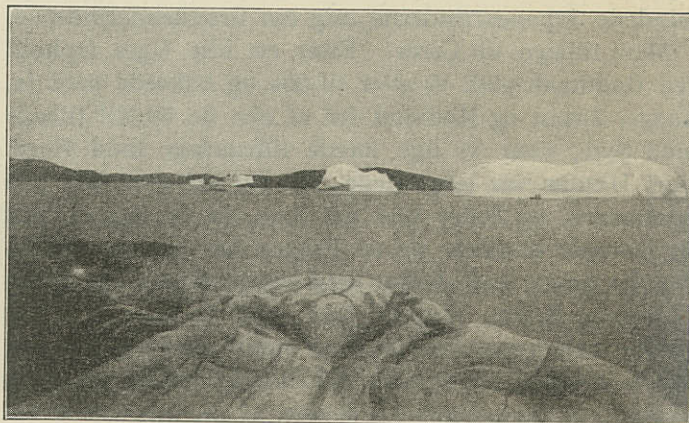
paa os, og paa Rejsen var vi krænked, hver Gang der blev stukket Reb i Sejlene, for ikke at tale om, naar »Ceres« blev drejet under. Kaptajnen havde i sin lange Karriere erhvervet sig den beklagelige, men paa Grønlandsfarten forøvrigt ikke helt urigtige Erfaring, at »hvad der er over 6 Knob, det er af det onde«. Det var svært for unge Mænd i Begyndelsen af 20'erne at godkende denne Teori! Vi syntes, at først naar Farten gik op mod de 10 Knob, og Ceres hev over for Presset af Sejlene, var der noget ved det hele. Senere har jeg dog ofte paa mine op mod 30 Rejser mellem Grønland og Danmark med et Suk maattet tænke paa Kaptejnen paa »Ceres«, naar en friskende Sydlig med rask tiltagende Fart paa Skuden, kun altfor hurtigt gik over til en vestlig Storm med dertil hørende Underdrejning for klosrebete Merssejl.

Det var trange Dage, naar Vejret saadan var os imod, naar Kahytsdrengen om Morgenen kom med sit Blikmaal (1 Pægl) Vaskevand, som møjsommeligt var halet op af Vandtønden, og fortalte, at vi laa underdrejet for Storm, og at vi skulde have Grønkaal og islandsk Lammekød til Middag. At man blev søsyg, selv om man havde passeret Atlanterhavet flere Gange i de gamle Fregatter, det var saamænd ikke til at undres over, thi den Atmosfære, der under slige Forhold var i »Ceres« lille tillukkede Kahyt, medens Atlanterhavets Bølger vaskede Skibet fra for til agter — den kan næsten faa det til at kvalme for mig i dette Øjeblik! Enhver gammel Grønlandsfarer mindes sikkert en Ret, der hed »af og til Budding« (saaledes stod der paa Spisereglementet for Tirsdag!). Aldrig har jeg set noget ryge ud af min Mund med en saadan Kraft som en Portion af denne centnertunge Konsistens, der var indtaget under en Storm i Atlanterhavet. Og saa var Kap-

tajnen og Styrmandene krænked, naar vi vilde bringe vore søsyge Kammerater Mad paa Køjen! »Lad dem komme herind, hvis de vil have noget, men for Resten er det jo Synd at fylde vor gode Mad i dem, de kaster den jo bare op igen, saa snart den er kommet ned.«

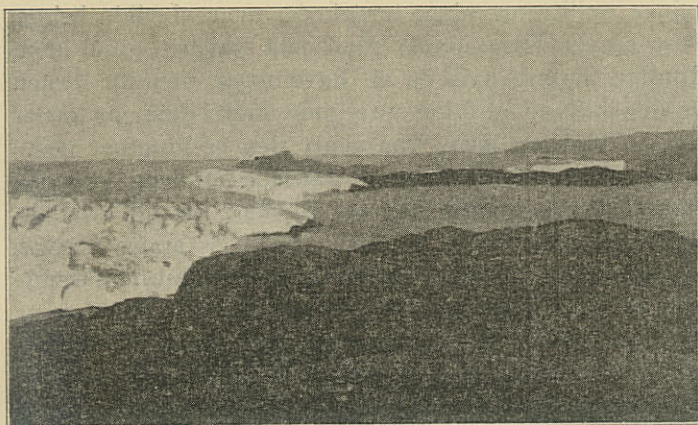
De stakkels Naturforskere dansede sandelig ikke paa Roser! Særlig maatte den ene af dem, en ung elskværdig cand. phil. holde for, naar en af os andre trængte til Adspredelse! Jeg ser endnu Sergenten komme farende ned til »E.«s Køje med den højre Haand i Munden og forsikre, at der var kommet en stor, sjælden Fugl flyvende og havde hugget ham i Haanden, og nu sad den forude paa Dækket, og E. maatte skynde sig op og afgøre, hvad det var for en zoologisk Mærkværdighed. E. tumlede ud af Køjen og vaklede forud i sin lyseblaa Skjorte og graa Underpermissioner, medens Søerne skvættede over ham; og da han saa endelig naaede ned til Bakken, fortalte Udkigsmanden, at nu var Fuglen desværre lige fløjet!

Naa, noget skulde Tiden jo gaa med! Efter 6 Ugers trang og ensformig Rejse naaede vi endelig op udfor *Godthaab*, Grønlands administrative Hovedstad. Det var nu slet ikke herhen, at vi skulde, og vi var meget skuffede over at komme her, for vi havde haabet, at »Ceres«, naar den passerede *Kap Farvel*, kunde staa ind til *Julianehaab* og sætte os af ved denne Grønlands sydligste Koloni, som laa tæt ved Anlæget *Nanortalik* (tæt ved *Kap Farvel*), der var bestemt til Udgangspunkt for vor Baadeekspedition. Men vi havde glemmt den

Isfjelde

anden af Kaptajnens Hindringer: »Isen«! Og Polarisen laa langs Grønlands Vestkyst fra *Kap Farvel* til *Godthaab*, og Kaptajnen foretrak at sejle Nord om den fremfor at vove det mere risikable Forsøg at bryde igennem den. Følgelig maatte vi hele 60 Mil Nord paa til *Godthaabs* Bredde — og saa vilde Kaptajnen med det samme ind til Kolonien, hvortil Skibet havde Last. Inden vi kom herind, havde vi en Del Besværigheder, først med at varpe og bugsere gennem Isen, saa med at krydse mellem Skærene og endelig med at bugseres af 5—6 Konebaade og Hvalbaade de sidste Par Mil ind paa Fjorden. Det sidste var festligt! For første Gang stiftede vi her Bekendtskab med de alle Grønlandsrejsende saa højt priste Grønlandskvinder i al deres forfriskende Barnlighed og Kaadhed; de sled i deres korte Aarer under en Strøm af Latter, Sang og Gemytlighed, og langsomt, men taalmodigt, trak de det

Kanten af Indlandsisen

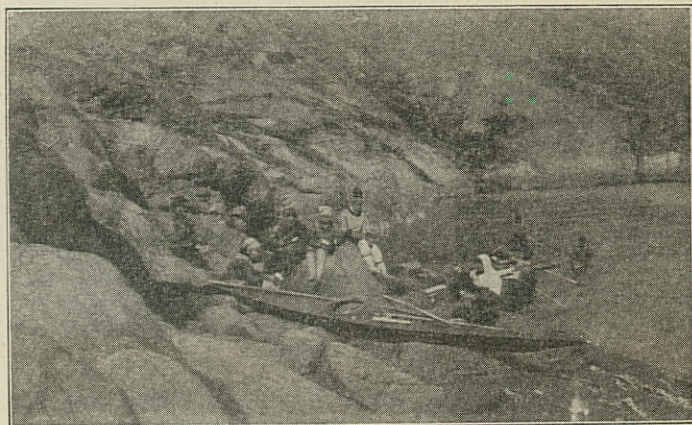
tungtlastede Skib i Havn. Som vi her saa Grønlænderinderne første Gang, saaledes blev vort Indtryk af dem i de halvtredie Aar, vi tilbragte i Grønland. De var en Betingelse for Gennemførelsen af vor Ekspedition; dem var det, som med deres smaa raske Aaretag bragte os frem mellem Østkystens Ismasser, som med aldrig svigtende Flid passede vort Tøj og lavede vor Mad over Lyngbaalene, enten Solen skinnede eller Uvejret rasede, og gratiøse, nette og taktfulde var de, hvad enten Alderen havde furet deres Ansigtstræk eller Ungdommens Overgivenhed og Ynde endnu prægede dem. Da jeg 14 Aar senere første Gang gik i Land i Japan og beundrede de smaa Musméers Gratie, maatte jeg næsten gnide mig i Øjnene og spørge mig selv, om jeg var kommet til Grønland igen. I saa høj Grad mindede Japaneserinderne mig om Grønlænderinderne.

Men tilbage til Ceres! Efter en lille Uges Ophold ved Godthaab stak vi atter til Søs og baksede med Is, Taage, Strøm og Modvind for at naa de 60 Mil tilbage mod Syd, som vi lige havde tilbagelagt mod Nord. Vort Humør var langt nede, thi det led godt hen paa Sommeren, og bedre blev det ikke, da en skønne Dag en Damper dukkede ud af Taagen tæt ved os! Hvem var det andre end »Sofia« med Nordenskiöld om Bord! »Lykkelig Rejse« prægede han over til os! Ja, Tak skulde han have! Her for han rundt med sin Damper, havde allerede været inde ved *Julianehaab* og plukkede naturligvis Blomsterne for Næsen af os, medens vi laa fængslede paa vort gamle Sejlskib og krydsede frem og tilbage! Dog, alt faar en Ende. En frisk nordlig Vind brød Taagen, og med klart Vejr dansede vi af Sted langs den fjældklædte Kyst og lige ind i *Julianehaabsbugt* mellem et Mylder af blændende hvide, knejsende

Ved Sukkertoppen

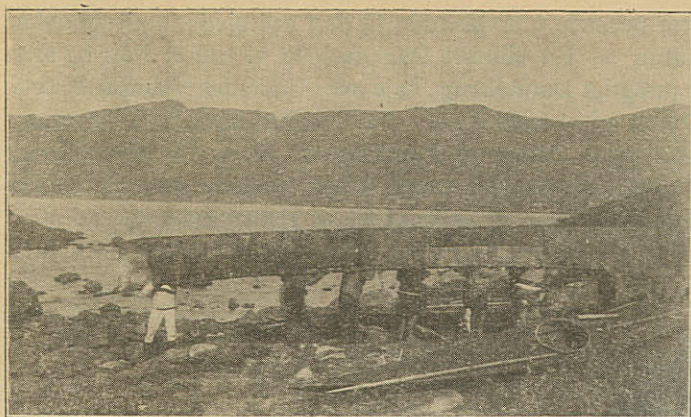
Isfælde. Vi saa i Aanden, at inden Natten vilde vi ligge paa Julianehaabs Havn, thi vi fik i Tide en Grønlænderlods om Bord, som kunde lede os ind gennem Skærgaardens Krinkelkroge. Dog, saaledes skulde det ikke være! Vinden flovede, og »Ceres« gled langsomt og majestætisk for fulde Sejl ind mod et snævert Løb mellem to lave Øer; midt i Løbet stod et stort Isfjæld paa Grund, og for at slippe forbi maatte vi ganske tæt op af det. Uheldigvis blev Kaptajnen og Lodsens uenige om, hvilken Side der var den bedste, Roret blev skiftet et Par Gange, og Resultatet var det ganske naturlige, at »Ceres« gled lige ind mod Fjældets bratte Isvæg. I sidste Øjeblik blev der braset bak og foretaget en af de gamle fikse Sejlskibsmanøvrer, som kaldes en Ombakning, men Nokken af »Ceres« Jagerbom var ikke mange

Kajakmænd holder Rast

Fod fra Isfjældets Side, og mærkværdig nok, stak der ingen Isfod ud under Vandet. I modsat Fald havde vi tørnet og sandsynligvis bragt Isfjældet til at kæntré, og hvordan det da var gaaet »Ceres«, er det ikke værd at tale om. Kaptajnen blev syg af Sindsbevægelse, »Ceres« gjorde Venderejse og endte i en lille sikker og lun Klippehavn, som desværre havde den uheldige Egenskab, at den næsten ikke var til at komme ud af igen med et Sejlskib af »Ceres« Størrelse.

Her laa vi saa i en Ugestid! Den Vind, som skulde bringe os ud af Havnen blæste som Regel kun ganske tidligt om Morgenen, og da der ikke blev purret allfor tidligt ud, havde det lange Udsigter for os. Under disse Omstændigheder fandt den ene Naturforsker og jeg en Aften paa at stille Skibsuret en Time frem. Som tænkt saa gjort! Da alle var gaaet til Ro, udførte vi vort lumske Forsæt. Næste Morgen blæste Vinden ganske rigtigt fra rette Kant, der blev purret ud, og »Ceres« kom løs fra sit Fængsel. Men — Uret skulde stilles 1 Time tilbage inden Middag, paa hvilket Tidspunkt det altid blev stillet efter Solen. I ubevogtede Øjeblikke listede vi os til at stille den store Viser 5 Minutter ad Gangen men aldrig har jeg tænkt paa, at der gik saa mange 5 Minutter paa en Time. Tilsidst blev vi opdagede, og der regnede en Strøm af haarde Ord ned over vore Hoveder! Utak er Verdens Løn! Egentlig fortjente vi dog Paaskønnelse. Sejladsen gik imidlertid flot, og det var det vigtigste! »Ceres« snoede sig mellem alle de smaa venlige lyng- og kratbevoksede Øer, som i et bredt Bælte omgiver Julianehaabsfjord, men — inden vi saa os om, gik Farten op over de 6 Knob, og, ganske rig-

Konebaad bæres over Land

tigt; »det var af det onde!» Vi fik Vinden imod, den friskede i foruroligende Grad, og »Ceres« var for stor til under disse Omstændigheder at krydse i de snævre Løb. Da der saa netop var en lille Stoppehavn for Haanden og Lodsens erklærede at turde tage Skibet derind, slog Kaptajnen til trods de vanskelige Omstændigheder og sit eget Ukendskab til Havnen. Jeg ser endnu »Ceres« suse ind mod Klipperne med sine Merssejl i Top, Grønlænderlodsens raabende, at nu skulde Sejlene bjerges og Ankeret gaa, og Kaptejnen raadspørgende Kokken, som var den eneste af Besætningen, der tidligere havde været i denne Havn. Vi Passagerer og Julianehaabspræsten, der nylig var kommet om Bord, ventede en Katastrofe! Da, i sidste Øjeblik, røg Merssejlene ned og gik begge Ankre i Bund, og »Ceres« standsede med et

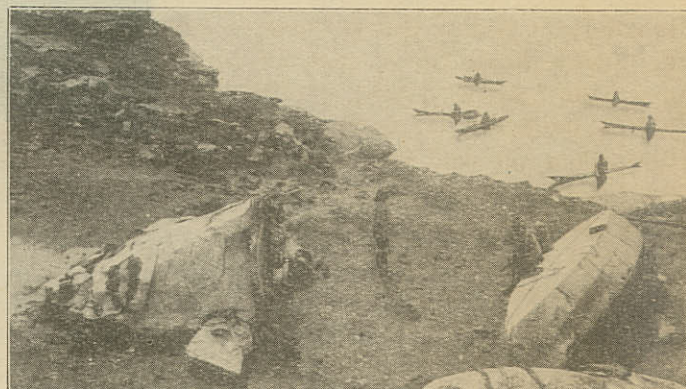
Grønlændere

Ryk og med Sprydet et Par Favne fra Klippen. »Er Faren overstaet?» hviskede Præsten; »Ja, hvis Ankre og Kæder holder,« svarede jeg. Heldigvis holdt de; men bagefter viste det sig, at netop bag ved den Klippepynt, hvor Kokken mente, at Havnen skulde begynde, og hvor han havde tænkt sig, at »Ceres« skulde luv i Vinden — der hørte Havnen op; i Stedet for Vand laa der et hyggeligt, kratbevokset Dalstrøg.

Ekspeditionens Chef mente, at nu kunde det være nok med Sejladsen med Ceres. Julianehaab laa kun et Par Mil fra os, og den næste Dag indskibede vi os med vort allernødvendigste Gods i en tilkaldt Konebaad. I straalende Solskin, under en vidunderlig farveprægtig Himmel og i en mærkelig mild, hjemlig Temperatur forlod vi »Ceres« med en pludrende Besætning ved Aarerne for at tilbagelægge den sidste Vejstump til det forjættede

Land, Julianehaab, hvor man efter Sigende skulde høre Køerne brøle, naar Aftenen stundede til.

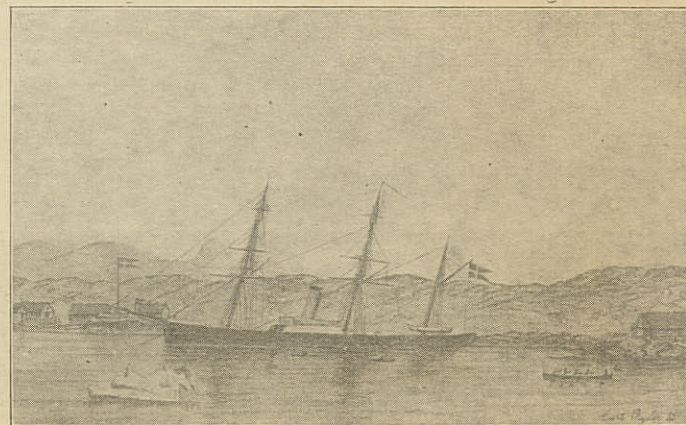
Men endnu havde vor Odysse ikke Ende. Der lød ingen Kobrøl i vore Øren den Aften. Vor Baadstyrer sad og mumlede saa løjerligt og rystede betænkeligt paa Hovedet. Pigernes Ansigter blev højtidelige, alt medens der blev slidt febrilsk ved Aarerne. Kun vi uerfarne sludrede sorgløst videre, beundrende det varme Vejr, Himlens grøngule og blaarøde Farver og de underlige Klatskyer, som sejlede hen over de blaa-violette Fjelde. Pludselig kom der et kvælende varmt Vindstød! »Nigek ajorpok« (den forbandede Sydoststorm) brast det ud af Styreren, og snart efter piskedes Vandet op af orkanagtige Vindstød. Det var den saakaldte grønlandske Føhn, som brød ud. At vor lille Skindbaad

Sommertelt, Konebaad, Kajakmænd

ikke længe vilde kunne klare sig, var indlysende; det gjaldt blot om at holde ud, til vi kunde lande paa et passende Sted. Men ikke engang det var forundt os! Skønt Roerskerne arbejdede af alle Kræfter, drev vi nærmere og nærmere ind til en alt andet end indbydende Kyst, og pludselig laa vi strandede med et stort Hul i Baadeskindet. For at fuldkommengøre det hele begyndte det at øse Himlens Vande ned, og den Nat — vor første Nat under Telt i Grønland — var ikke af den mest idylliske Art. Den næste Morgen havde Vejret bedaget sig. Hullet i vor Baad blev paa grønlandsk Vis stoppet med et Stykke Sælspek, som blev sproset af med Pinde, og uden flere Genvordigheder ankom vi til Julianehaab godt 9 Uger efter vor Afrejse fra København. Med Dampskib tager Rejsen 12 à 14 Dage.

Efter nogle travle Dage forlod vi Julianehaab den

Tegning af Kaptajn C. Ryder

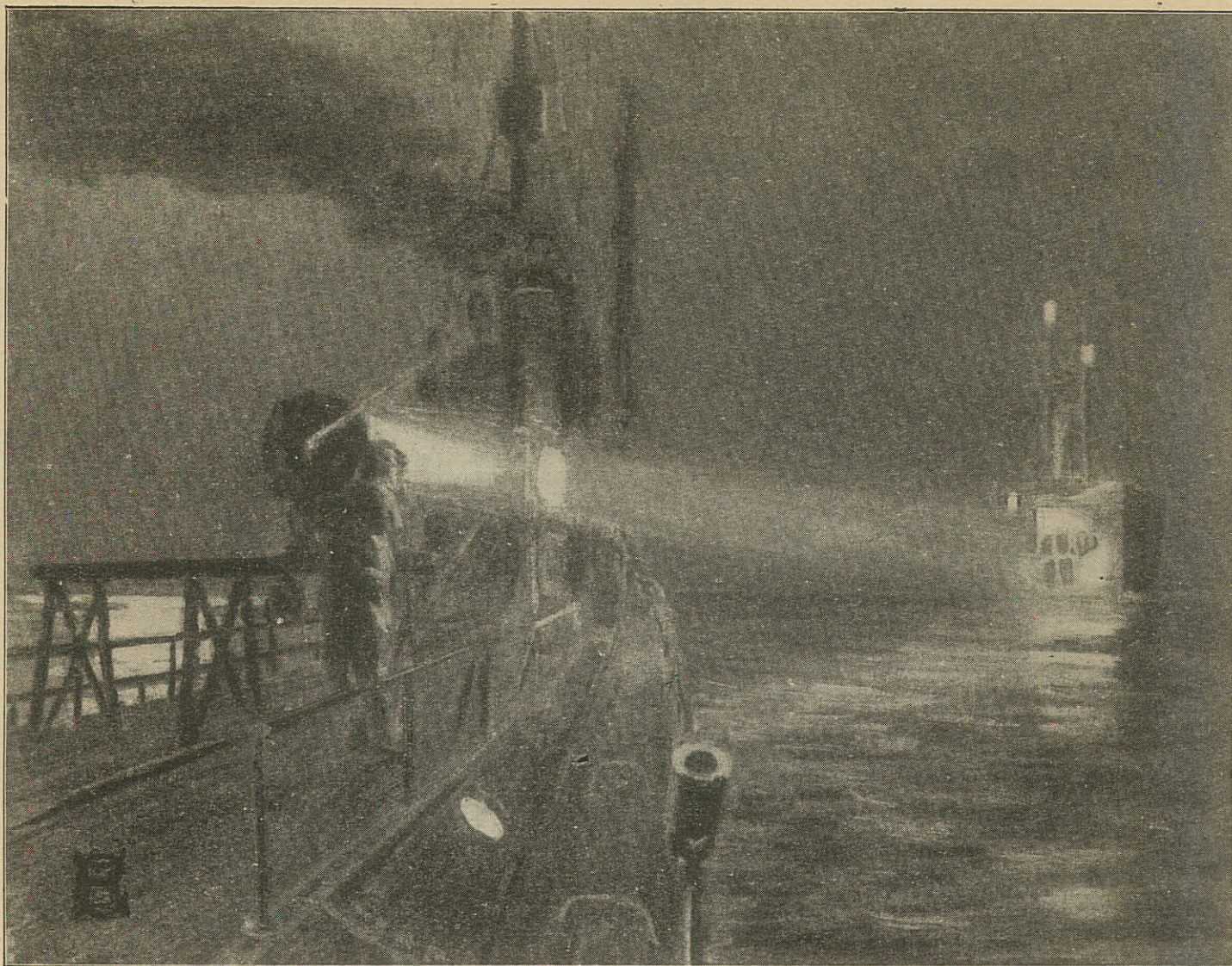
Til Ankers udfor Kolonien

11. Juli med en lille »for and aft« Skonnert og stævnedes mod vort foreløbige Bestemmelsessted *Nanortalik* tæt ved Kap Farvel. Denne sidste Del af vor Rejse var en Prøve paa det, som forestod os i de kommende Aar, thi Polarisen laa tæt under Kysten, og Skonnerten maatte ofte bugseres af Konebaade, hvis flinke Roersker forkortede Tiden med melodiske, stemningsfulde Sange,

som passede saa slaaende til den ophøjede, majestætiske Natur. — En skønne Dag drejede vi om et Næs og saa et prægtigt Dannebrog vaje over Udstedet *Nanortalik* ved Foden af et højt Fjeld. I et saadant Øjeblik føler man, hvor man elsker sit Land og sit Flag, thi Dannebrog i disse storslaaede Omgivelser vidnede om et større Danmark, end vi er vant til at regne med.

Tegning af Kaptajn C. Ryder

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL PAA PATROUILLE

Af

PREMIERLØJTNANT KAY JUNGENSEN

DET var Juleaftensdag med regntung Luft og Haglbyger, der jog henover Vandet i isnende Pust. Hele den lange Dag havde alt været idel Travlhed ombord i den lille Topedobaad, der fristede den haarde Skæbne at ligge paa Patrouille Juleaften lige udenfor Byens Vinduer, saa nær, at en enkelt Mand bestemt erklærede, at han kunde lugte, der blev stegt dejlige, fede Gæs hjemme i hans Hjem. Men, »den Sømand han maa lide langt mere ondt end godt«, og Baaden holdt trolig sin Post uden at knurre og ogsaa uden et let, lille, bare ganske lille, Havari. Alle Øjne havde i Dagens Løb været rettet bønfyldende paa »Mester«, som vilde de sige: »Var det ikke muligt, at en eller anden lille, fin Bolt kunde falde ud af sine vante Folder, saa vi kunde søge Havn for Maskinskade?« Men Haabet blev mindre og mindre og svandt tilsidst helt bort for den sørgelige Vished, at Maskinen aldrig havde og aldrig vilde komme til at arbejde bedre end netop i Dag, for »Mester« var en meget pligtøfyldende Mand og boede ikke selv i Byen.

Og Baaden gled langsomt videre — frem og tilbage, mens Dagen led, og den graa, regnsvangre Himmel blev sortere og sortere, og Tusmørket sneget sig frem fra Øst.

Sørne blev saa underlig blygraa, og de bladløse Trækroner derinde paa Kysten smeltede mere og mere sammen med Landet og blev til en mørk Silhuet mod den lysere Vesthimmel. Inde over Byen tændtes Lys ved Lys, der gled ud i hverandre og blev til en glødende, straalende Glorie over Staden, der fejrede Julefesten. De grønne og røde Havnefyre blinkede gemytligt ud til Baaden, som vilde de ønske den en rigtig glædelig Jul, medens det fornemme Lynfyre slyngede sit skærende, hvidgule Straalebundt ud i det dybe Mørke. Langs hele Kysten tittede Lysene ogsaa frem, en blinkende, skinnende Stribe, der spejlede sig i Vandet, og man kunde rigtigt forestille sig, hvor lunt og hyggeligt der maatte være indenfor Vinduerne, hvor Julegaasen nu stod og dampede, fyldt med Alverdens Herligheder, hvor Juletræerne snart skulde tændes og tænde Glød i glade Barneøjne, der stirrede op mod Kræmmerhusene, Lysene og den tindrende Stjerne i Toppen.

»Dette her er jo egentlig ikke det, man i daglig Tale forstaar ved Juleaften«, sagde Chefen til Løjtnanten, som de stod deroppe paa Torpedobaadens lille, snævre Bro. »Saa nær og dog saa fjern. Men der har vi jo Postbaaden, saa kan vi snart ankre og faa det lidt hyggeligt.«

Frem gennem Mørket gled en hvid og en rød Lanterne, der kom nærmere og nærmere, et Skrog, mørkere end selve Natten kom frem gennem de blaasorte Smaabølger, der brusende kransede Boven som en skinnende hvid Fjerbrømme.

»God Aften og Glædelig Jul! Her kommer vi med Gæssene, fint stegte med alt Tilbehør.« De dyrebare Pakker blev modtaget af ivrige Hænder. Og Postbaaden gik videre ud i Natten, hvor andre Baade længselsfuldt ventede paa den.

»Falde Anker!« Med et fredeligt, lille Plask forsvandt Ankret ned i det sorte, kolde Dyb, og snart efter laa Torpedobaaden og gyngede blideligt, og der blev overalt gjort klar til Julefest. Banjerne blev pyntede med skønne, mangefarvede Flag, med mørkegrønne, fint duftende Grangrene og straalende Lanterner, og midt paa det hydskurede Bord prangede et lille Juletræ med Flag og Englehaar og fristende Kræmmerhuse og Lys, som ikke maatte tændes paa Grund af Brandfaren. En sidste kunstnerisk Haand rettede hist og her, og saa var alt klart.

Blæsten var efterhaanden døet helt hen, kun en ganske let Brise krusede Havfladen til smaa Dukkebølger, der plaskede svagt om Torpedobaadens knivskarpe Stævn. Stjerneerne kiggede frem gennem Skysløret, der blev finere og finere og tilsidst helt svandt bort, saa Himlens blaasorte Uendelighed kom til Syne med Tusinder af blinkende, tindrende Julelys.

Nede paa Banjerne var hele Besætningen samlet i det fineste Kluns, ja selv Fyrbøderne skinnede omkap med »Peter Langfarts« elegant pudsede Harmonika, som skulde gøre Tjeneste som Orgel.

»Saa er det da blevet Juleaften« tog Chefen til Orde, »en lidt anden Juleaften end mange af os havde tænkt sig, men det maa vi finde os i og gøre os det saa hyggeligt og hjemligt, som vi formaar. Vi har vel alle Hustru, Kæreste eller Forældre og Søskende hjemme, som paa denne Højtidsaften sender kærlige Tanker herud paa Søen til os. Skal vi drikke et Glas paa en glædelig Jul for dem og for os selv og haabe, at vi næste Juleaften — hver især — maa faa Lejlighed til at være sammen med vore Kære. Glædelig Jul! Kom saa frem, Peter, med Harmoni-

kaen og lad os allesammen synge den gamle, Julesalme: Glade Jul.«

Den skønne, jævne Melodi klang højtidsfuldt ud i det lave, snævre Rum og fyldte det med en egen, vemodig Julestemning.

»Skal vi saa trække Lod om Gaverne.« En forventningsfuld Tavshed, hvorunder hver Mand trak et Nummer, paa hvilket han kunde vinde skønne, sjeldne Sager som Cigarer, Piber, Knive, Tobak, og hvad et Sømandshjerte ellers kan forlange. Mange og lange Blikke blev sendt hen til Bordet, hvor alle Herlighederne laa smukt ordnede hver med sin Nummerseddel. Efter Lodtrækningen fulgte Uddelingen under spændt Opmærksomhed. Bravo, Peter, der fik du den Kniv, du ikke har haft i lang Tid. Saa behøver du ikke »at negle min mere!« »Nu en rigtig glædelig Fest. Og pas paa, for nu kommer Risengrøden med Mandel i og Gæssene og Punchen!«

Skaffegrejer og Tallerkener kom i en Fart raslende ud fra Skabene; Fadene blev sendt hen til Kabyssen, hvor Kokken uddelte sine velmagende Gaver, der dampende forsvandt forefter og ned gennem den smalle Luge, modtaget fra Dybet med høje Jubelraab. Risengrøden blev omhyggeligt tygget igennem. »Hurra! Her er han!« og Mandelens lykkelige Finder erhvervede sig en af Officererne udsat Flaske mørkerød, duftende Portvin — med Forpligtelse til at dele den med Kammeraterne. Og Timerne gik, og Punchen kom, og Peter trak ufortrødent videre paa sin fine Harmonika, medens Sangen klang — ud i den stille frostklare Nat.

Henne agter sad Chefen og Løjtnanten i Lampernes døsige Skær hver i sit Hjørne, tavse, julemætte, medens den blaalige Cigarrøg hang som Smaaskyer under Dækket. Løjtnanten havde fundet Mandolinen frem og klimprede sagte, sitrende Julemelodier, og Tankerne drev hjemover, til Drengaaarenes festlige Juleglæde, til straalende Juletræer og glade, skingre Barnestemmer — indtil Vagtsmandens tunge Træskostøvler bragte dem tilbage til Virkeligheden.

»Damper for sydgaaende!« Et Øjeblik efter gled Torpedobaaden langsomt ud i Julenatten.

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL I DANMARKS HAVN

(DANMARKS-EKSPEDITIONEN 1906—1908)

AF

KAPTAJN HENNING BISTRUP

DER laa vort kære gamle Skib, ene i det store Øde, indefrosset og tilsneet.

Skroget var forsvundet dybt i Snedriverne, der var føjet sammen langs Skibets Sider, og kun Masterne og Sprydet ragede frem, saa man svagt kunde gøre sig en Forestilling om, at her laa noget, der ikke rigtig hørte hjemme i disse Omgivelser — og dog var det det hyggelige Hjem, som Ekspeditionens Mænd med Glæde tænkte paa ude paa de lange Rejser.

Det var Juleaftens Dag.

Solen var borte og havde ikke i Maaneder vist sin varmende Skive. — I Naturen herskede den storslaaede imponerende Taushed, som er saa ejendommelig og egen i Fjældegne og navnlig ved Vintertid, naar alt er dækket med Sne og Dyrelivet er som uddødt.

Landet med de kolde, barske Fjælde skimtedes kun i svage Kontourer som bløde runde Linier, der syntes at

ligge langt, langt borte. Himlen, der var klar, var besat med Stjernernes straalende Hær, og som fra tusinder Spyd glimtede og funkede det og gav næsten Genskin i den hvide Sne, der dækkede alt med sit tætte, dybe Lag. Skønt kun Stjernerne var paa Himlen, var det dog lysere end man egentlig skulde vente sig midt i Vinterens Hjerte.

Af og til for der som en lydløs aandeaglig Skælven over Himmelen; det var Nordlys, der i fantastiske Former og Farver, snart i rastløs ustandselig Bevægelse, snart ubevægelige i pragtfulde lysende Baand, indvarslede Julens komme.

Alt fra den tidlige Morgenstund havde der indenbords hersket en forunderlig og fremmedagtig Travlhed. — Ikke alene gjorde man Forsøg paa at pynte sin Person; der var endog dem, der rigtig og for Alvor havde vadsket sig baade i Ansigt, paa Hals og Hænder; men ogsaa i Messen og Lukaferne herskede der en foruroligende Travlhed med at muge ud og gøre i Orden.

— Men noget maatte der jo gøres. Til daglig kunde der ikke være Tale om at ofre Vand og Sæbe paa Rengøring af Gulv og Vægge — Vand kostede Petroleum og Kul og stor Ulejlighed, da vi fik den vigtige og værdifulde Vædske ved at smelte Isblokke, der møjsommelig hver Dag hentedes pr. Slæde fra Isfjælde, der laa temmelig langt fra Skibet.

Ganske vist blev Gulvet fejtet hver Dag! — flere Gange endda, men hvad forslog det, hvor en Snes Mand kom trampende ind, medslæbende Sne og Snavs, der ikke saadan lod sig tørre af paa Maatterne udenfor Døren. Udenørs frøs det 20°, 30°, ja maaske 40°, og indenfor Overbygningen, der skærmede for Indgangen til Messen, var Temperaturen ikke synderligt nærmere Nul. — Først et lille Ophold paa 5 à 10 Minutter i den lune Messe fik de medslæbte Is- og Sneklumper til at opløse sig til snavse Vandpytter, der flød langs Gulvet.

Nu blev der slidt i det denne Juledagsmorgen; adskillige Spande fulde gled ud af Messen, inden det frivillige Rengøringskorps med Tilfredshed lagde Spande og Klude til Side.

Formiddagen var forøvrigt, som allerede nævnt, helliget den personlige Smukkefisering og med Forundring saa man de yndigste Beklædningsgenstande vise sig, ja der var saamænd dem, der optraadte med hvid Flip og blanke Sko.

Ved 12 Tiden serveredes en splendid Frokost bestaaende af de herligste og mangfoldigste Sager.

I den som i de fleste andre Retninger var vi vel forsynede hjemmefra.

Man tog for sig med god Appetit af alle de lækre Retter, og med et glad Sind og en fyldt Mave gik vi Eftermiddagen imøde.

Fra Barnsben har Juleaftens Dag altid staaet for mig som den langsommeligste Dag at faa Ende paa. Forventningen om alle de Herligheder, der var i Vente gjorde Minutterne dobbelt lange, og jeg tror det gik de fleste af os paa samme Maade. Ikke blot forestod der os en herlig Julemiddag, som vor gode Hovmester og Kok vel skulde vide at gøre tilfredsstillende, men hvad der var meget vigtigere, der var de hemmelighedsfulde Pakker, med den kære, kendte Skrift fra dem derhjemme, der var Gaver og der var Hilsner, ganske vist skrevne Aar og Dage i Forvejen, men alligevel! —

Om Eftermiddagen ved 2 à 3 Tiden afholdtes Julegudstjenesten. Juleevangeliet blev læst op og de gamle kære Julesalmer lød alvorligt og stemningsfuldt i vor hyggelige Messe. Tankerne kom og gik, Minderne om glade Barnsdomsdage fyldte Sindet og Længselen efter de kære derhjemme, saa langt borte i Afstand, saa nær i Sindet, tvang Taarerne frem.

Efter at vi havde ønsket hverandre »Glædelig Jul« gik vi hver til sit, den Stemning, der havde grebet os alle, opfordrede til Ensomhed, og hver for sig, hver i sit lille Hummer, uddybede Følelser og Tanker efter eget Behov og Karakter.

Kl. 5 samledes vi alle til Middag.

Den Jul, som jeg særlig har tænkt paa i denne lille Skitse var den sidste Jul, vi tilbragte deroppe i 1907.

Medens vi den forrige Jul alle havde været samlede, vistnok een af de faa Gange, alle Ekspeditionens Medlemmer paa en Gang var sammen fuldtalligt, saa var Forholdet i Julen 1907 ganske anderledes.

Det vil forstaaes, at Uvisheden om vore tre Kammerater, Mylius Erichsens, Hagens og Brønlands Skæbner hvilede tungt paa os, og at vore Tanker og Samtaler, der daglig drejede sig om dem, paa denne Aften i særlig Grad beskæftigede sig med dem, og hvad der vel var bleven af dem. Vi sad jo her bænkedes om et velbesat Bord i en hyggelig varm Messe — og hvor var de henne og hvorledes tilbragte de Juleaften? Nu bagefter ved vi jo, at de sov den lange Søvn og ikke led og ikke sultede!

Men foruden de tre, som vel de fleste af os aldrig ventede at se mere, var der 5 Kammerater, der var borte fra Skibet midt i Vinterens Hjærte og ogsaa til dem gled vore Tanker.

Alt i alt kan man forstaa, at det var en trist og alvorlig Juleaften, men som de gode Kammerater vi altid var, gjorde vi alt for at gøre det hyggeligt for hverandre.

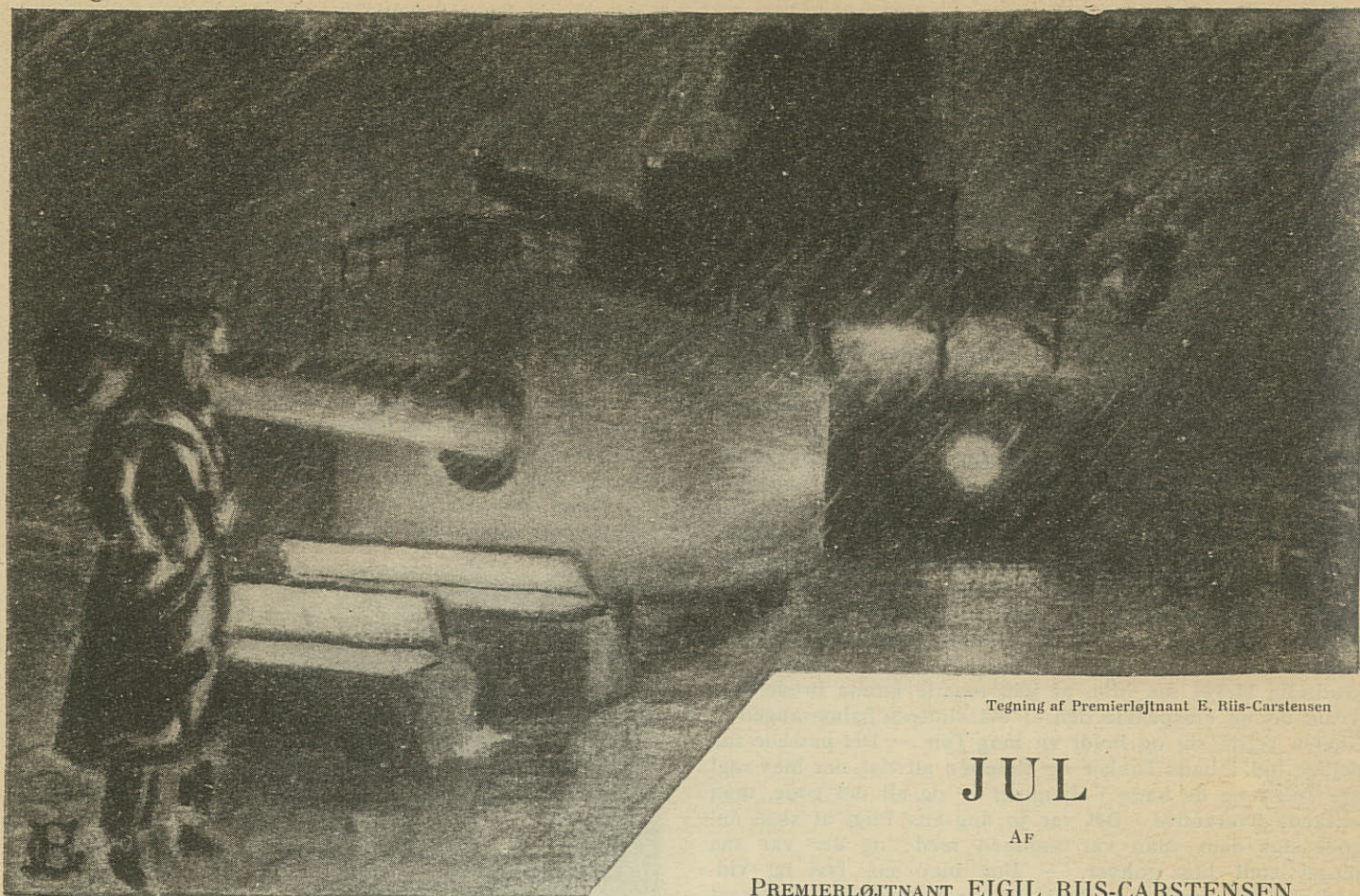
Mylius Erichsens stemningsfulde Julesang med en sjælden smuk, af Achton Friis komponeret, Melodi blev afsungen, og først da kom Aftenens »clou«, »Julegaverne«; saavel de private som Ekspeditionens, blev fordelte — saa trak vi os atter for en kort Stund tilbage til vor egen lille Helligdom, hvor Hilsner fra Slægt og Venner læstes og atter læstes, til man kunde Brevene udenad.

Bagefter samledes vi atter alle i Messen om et Glas Rødvinstoddy med Gramophonmusik til Glæde for nogle og Mandolin og Klaver til Glæde for andre.

Det er med en underlig Følelse, at man skriver om Oplevelser, der er saa langt forskellige fra dem, der følger med ens daglige Færden.

Men alle de gode Minder og Tanken om det gode Kammeratskabsforhold, der herskede paa Danmarks Ekspeditionen griber og fylder mig og med Stolthed og Glæde tænker jeg tilbage paa at have deltaget i en Ekspedition, der med Ære løste sin Opgave selv om Prisen, vi maatte betale, Tabet af tre energiske Mænd, var dyr.

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

JUL

AF

PREMIERLØJTNANT EIGIL RIIS-CARSTENSEN

DET var blevet mørkt — det sneede — ikke saadan, at man mærkede Sneen falde, for Fnuggene fór tæt og hurtigt gennem Luften i saa livlig Tagfat, at de ikke syntes at have den ringeste Lyst til at slaa sig til Ro paa Jorden eller komme i Berøring med Tagene af de festligt oplyste Huse i den fredelige og venlige By, der genlød af Klokketklang fra den lille Kirke — — Hu! hvor det blæste koldt —; men de allerfleste Mennesker fandt denne Aften Tag over Hovedet og Varme og Lys og hyggede sig inden Døre.

Ude paa Reden laa Vagtskibet. — Det bevogtede Farsvandet, hvor ingen Skibe eller Baade maatte færdes, saa længe Mørket stod paa. — Imellem Snebygerne saas Lysene fra Byen; men man laa dog saa langt ude, at selv om Vindens Piben i Rejsningen var ophørt, vilde Klokketklangen ikke være naaet derud. — Dog syntes Løjtnanten, der gik op og ned ad Dækket, at høre den. — For i Aften var ens Sind saa blødt, at Fantasien ganske løb af med en. — Det var Jul — Juleaften — denne Aarets dejligste Aften, hvor Sjælen i Taknemlighed hæver sig over al jordisk Bekymring, saa man kun ser det bedste allevegne og finder, at det i Grunden er vort inderligste Ønske at være saa gode mod hinanden som muligt. — Saa mange Tanker og Ønsker flyver til dem der hjemme, at al Afstand forsvinder, og det er, som ser man alle saa tydeligt for sig, at man synes virkelig at være sammen med dem, man tænker paa. — Ens øjeblikkelige Tilstand ænses man ikke — Kulde, Blæst, Sne — det er noget, hvis Tilstedeværelse ikke sætter ringeste Spor i ens Bevidsthed.

Hans Tanker gik tilbage og kredsede om længst svundne Julefester i Hjemmet. Hvor var det dog herligt at have saa mange gode Erindringer — en sand Skat, som man kunde tage frem og glæde sig over naar som helst — —

Han tænkte paa den første Jul, han var hjemmefra — lige da han var blevet Løjtnant — *Julen i Venedig*: —

Lige udfor Dogepaladset laa Krydseren. — Det smukke, hvide Skrog og det store, røde Flag spejledes i det stille

Lagunevand, der lyste grønt fra Bunden. — Fiskerbaadens store, brogede Sejl, den straalende, dybblaa Himmel, der hvævede sig ovenover og Spejlingerne i Vandet dannede et Billede af vidunderlig Farvesammensætning; — Gondolerne, der stadig gik til og fra Skibet, skar med deres fine, sorte Skrog gennem denne Farvepragt og fik de forskellige Farver til at gløde mod hinanden. — Sceneriet indrammedes paa skønneste Maade af de mange pragtfulde Paladser og Kirker, der hele Horisonten rundt hævede deres slanke Taarne og Spir imod Himlen. —

Smukt var det. — Og indenfor det store Billede var der talrige smaa Genrebilleder: De ivrige Gondolierer, der raabte og gjorde Tegn til hinanden — de mange forskellige Mennesker, der fik Lov til at komme om Bord og falbyde deres Varer. — Naar man saa tog en Kikkert og saa ind mod Land, syntes man at være med i Bylivet med de mange brogede Scener. — I Virkeligheden laa Skibet ogsaa midt i Byen, midt i Hovedgaden, ved Begyndelsen af Canale Grande — Fartøjer spillede her samme Rolle, som Automobiler og Vogne i andre Byer. — En Gang imellem fór en Motorbaad hvæsende forbi og forstyrrede Harmonien lidt, men heldigvis kun et Øjeblik — saa var den ude af Syne igen.

Ja, Stemning var der over Billedet — men at det netop var Jul, fik man ikke ganske Indtrykket af, — og dog skrev man virkelig den 24. December. — Paa en Maade passede dette lidt uforstaaelige til hele Indtrykket af Byen: der var noget uforklarligt og overnaturligt ved denne Stad med de pragtfulde Bygninger, der syntes at flyde paa Vandet. —

Sammen med de andre gik Løjtnanten forefter, ned paa Mellembanjerne, hvor Mandskabet var forsamlet til Julefest. —

Jul — var det virkelig Jul? — han forstod det slet ikke — ikke engang, da han saa det store, smukt pyntede Juletræ og alle de glade, straalende Ansigter rundt omkring.

— Kunde de andre virkelig føle nogen Julestemning? — Forholdene var jo saa ganske anderledes, end de plejede at være Juletid. — Nydeligt havde de for Resten pyntet op — først og fremmest var der Juletræet med den megen Stads, som Folkene selv havde klippet ud under Skibssergentens Ledelse. — De mange kulørte, elektriske Lys, Baadsmanden havde installeret paa Træet, lyste pragtfuldt op — helt ud i de yderste Hjørner. Siderne var behængt med brogede Flag og Vimpler, og midt paa Forkant stod med lysende Bogstaver: Glædelig Jul! — Ja, hele Rammen udenom Julebilledet var i Orden, kun manglede det indvendige: Juletankerne. — Han forsøgte at lukke Øjnene; men det hjalp ikke — bare sort var der omkring ham. — Nu tonede en af de kendte Julesalmer gennem Rummet — alle sang med. — Der kom en underlig Svien i Øjenkrogene, alt blev med et saa sløret og forvirret og fjernt. — Hans Sanser ligesom svigtede ham — kun hørte han Salmesangen. Det ringede som af Klokker i hans Øre — og nu saa han dem alle derhjemme — saa dem saa ganske tydeligt, som var han midt iblandt dem. Hvor de dog saa glade og lykkelige ud! — »Glædelig Jul! Glædelig Jul,« hørte han dem sige — »Glædelig Jul!« ønskede han igen. — Ja, han var jo hjemme, det var virkelig Jul igen! — Han fyldtes af en stærk Følelse af Glæde og Betagelse — saa fór en stille, fjern Susen gennem hans Hoved — en uendelig Fred sænkede sig over ham — Verden var pludselig blevet saa lille, at han maatte kunne brede sine Arme ud og omspænde den. — Nu sluttede Salmesangen — Chefen rejste sig og holdt en lang Tale. — Det passede saa dejligt ind i hans Tanker og Følelser alt det, der blev sagt om Julen og de kære i Hjemmet — og alt det gode, man ønskede hverandre. Det var jo dog ens Pligt at søge det gode hos dem, man var sammen med, og der var saa meget godt hos enhver. — Der blev saa lyst og vidunderligt der nede paa Banjerne, og hans Glæde syntes at stige hvert Øjeblik. — Han kunde have omfavnet dem alle — aldrig syntes han at have været sammen med Mennesker, han havde holdt mere af end disse. —

Da Gudstjenesten var færdig, uddeltes Julegaver. — Et Tombolahjul blev sat frem, og bag nogle Flag kom til Syne en stor, broget Samling af vidunderlige Genstande, som Julekommissionen i Stilhed havde købt i de forskellige fremmede Byer, Krydseren havde besøgt. — Der var Gaver til hver Mand i Skibet; alle var henrykte og satte sig saa efter Uddelingen hen til deres Borde for at spise Julemaden. —

— Paa Bordet i det lille Lukaf laa nogle Breve til ham. Hjemme fra var de, og »Juleaften« stod der i Hjørnet. Hvor var det dog dejligt afpasset, at de netop var naaet hertil i Aften! — Utvivlsomt havde de længe forinden regnet ud, hvornaar Julebrevene skulde sendes for at komme i rette Tid. — Hvor de dog tænkte kærligt paa ham! — Et efter et blev Brevene aabnet og læst — mange Gange igennem. — Saa satte han sig paa sin Køje, saa længe paa dem og tænkte. — Var han blot hjemme — virkelig — denne ene Aften — Juleaften. — Pludselig fik han sit Ur frem: kun 10 Minutter til han skulde være klar til Julemiddagen hos Chefen!

— Inde i Chefens Kahyt sad alle Officererne ved det lange, pragtfuldt dækkede Bord — Arrangement og Anretning var saa udmærket, som man kunde tænke sig. Stemningen var livlig — men man kunde dog lægge Mærke til, at de fleste af og til faldt hen i deres egne Tanker og tav stille et Øjeblik — hørte saa efter igen og faldt ind i Samtalen. — Ret tidligt skiltes man og gik — de fleste ind i deres Lukafer for at være alene med deres Tanker. — Men hvor ensom følte han sig nu — hvor savnede han dem alle derhjemme — Julebrevene og Kortene blev læst igennem Gang paa Gang — til sidst syntes han aldrig at maatte kunne glemme Ordlyden deri. Han vilde sætte sig til at skrive, — men han længtes saa meget, at han ingen

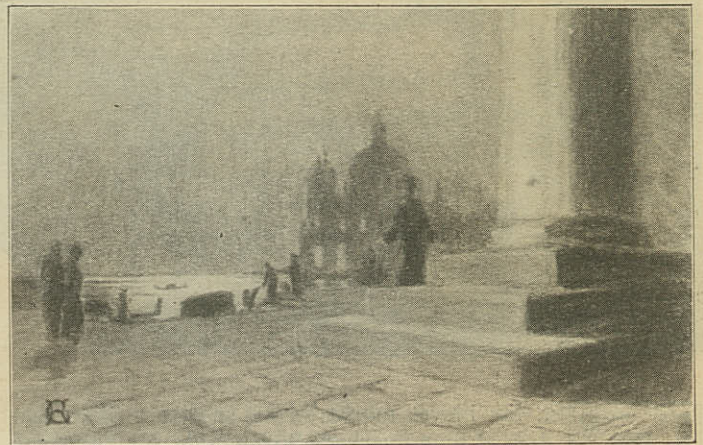
Linier kunde faa sat sammen. — Inde i Messen sad enkelte af de andre. — der var ingen Samtale i Gang — ikke en Gang et Parti Kort. — Ingen syntes at føle Trang til at meddele sig til andre, hver tænkte paa sit. — Hvor var det dog tomt at være hjemmefra.

— Om nogen vilde i Land til Midnatsmessen? spurgtes der. — I Land! — begærligt greb han efter Tanken. — Ja, det maatte være lidt Forandring, der kunde hjælpe ham. Han udholdt ikke mere denne frygtelige Længsel. —

— Det var ligesom en Følelse af Befrielse, der gennemstrømmede ham, da han kort efter satte Foden i Land paa Kajen. — Det var Julenat — den dejlige Julenat! —

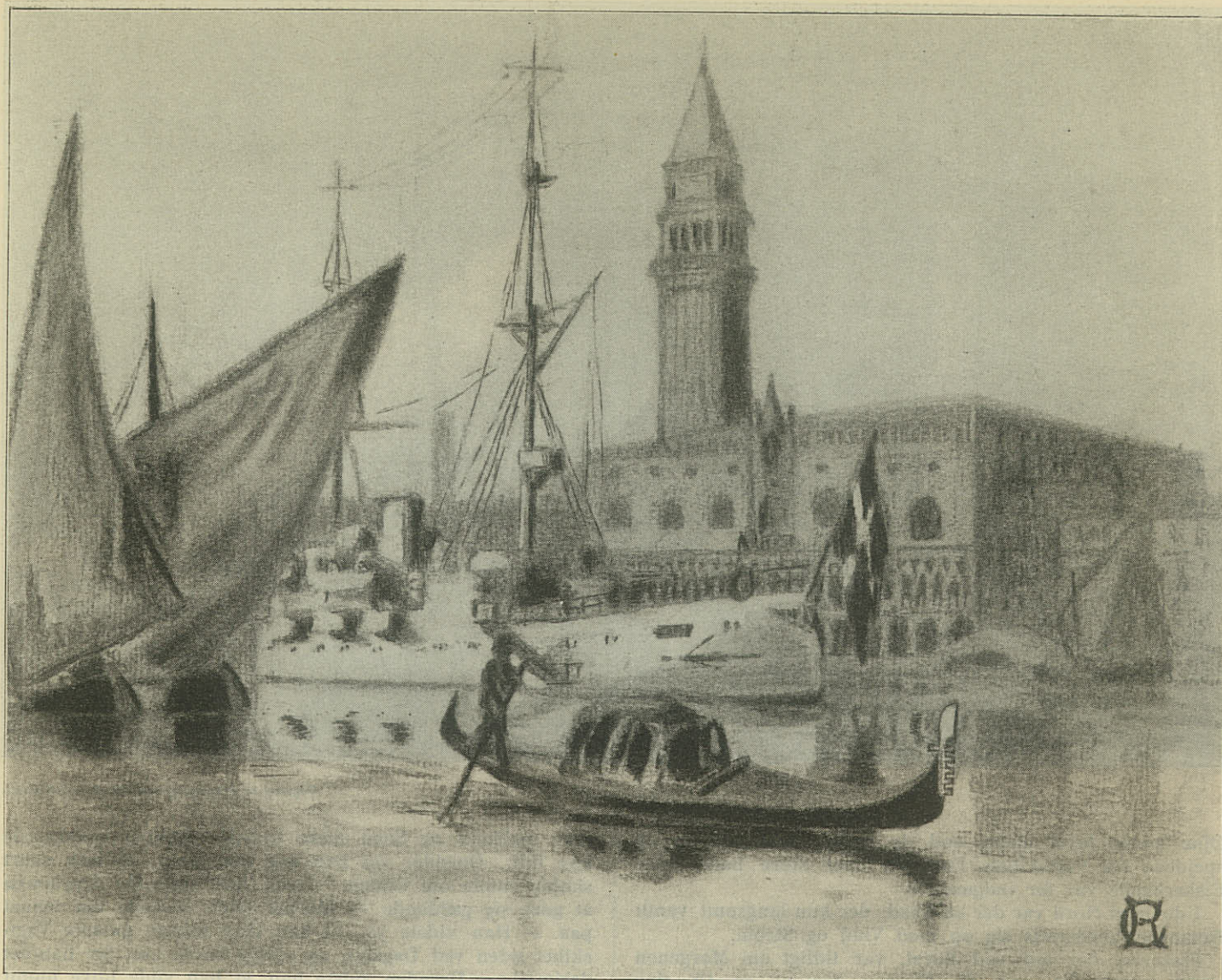
— Maanen stod klar og rund ude over Lagunen. — Det bløde, dæmpede Sølvlys hvilede over alt og tillod en netop at se de nærmeste Omgivelser tydeligt. En uendelig Stilhed var der over det hele. —

— Han drev rundt omkring — gennem de smaa, krogede Gader, der hvert Øjeblik afbrødes af Kanaler med

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

smaa Broer over. Til Messen vilde han ikke gaa — han kunde jo ikke forstaa noget deraf, og det var dog ikke Tidspunktet til at gaa ind i Kirken af Nysgerrighed. — Nu stod han atter her paa Marcuspladsen. — Uden for Pia-zetta'en med de slanke Søjler glitrede det maanebelyste Vand. — Rundt omkring var de mange Bygninger med oplyste Vinduer. — Der var Folk, der havde hjemme der — lykkelige Mennesker, som var sammen med deres egne. — Lige for laa Marcuskirken, hvis Kupler og Spir tonede sig som skarpe Silhuetter mod den lyse Himmel. — Dørene var vidt aabne, og et stærkt gyldent Lys strømmede ud gennem dem og de store, buede Vinduer. — Der var fuldt af Mennesker derinde og Musikken tonede stærkt og gri-bende. — Nu begyndte Folk at komme derfra — det var forbi. Han gik ind til Midterportalen og trykkede sig op ad Søjlerne. — Stille, næsten lydøst, passerede den store Mængde ham. — Saa højtideligt var det. — Da saa han pludselig en ung Pige — med bøjet Hoved og en vidun-derlig smuk Skikkelse med den pragtfuldeste og mest kongelige Holdning, han nogen Sinde havde set. — Det forekom ham, at alle andre og alt andet var forsvundet — han stirrede betaget paa hende, medens hun langsomt skred frem imod ham. — Saa pludselig, lige kort fra ham, tabte hun noget, hun bar i Haanden — han vidste ikke, om det var en Bønebog eller en Taske — hurtigt greb han det og rakte hende det — hun løftede Hovedet og saa paa ham. — Det glødede gennem ham — det susede i hans Hoved — aldrig nogen Sinde før havde han set et saa dejligt Syn. — Længe, længe — syntes han — saa han ind i de vidunderlige, sorte, straalende Øjne — Grunden ligesom gled bort under hans Fødder, og han sank dybt, dybt, — i den uendelige Dybde, der laa i det Blik, hans Øjne holdt fast ved. —

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

— I Afstand fulgte han efter — ned mod Kanalen. Der steg hun i en Gondol — en Tjener fulgte hende, lukkede Gondolens Dør for hende og satte sig udenfor. — En stor, smuk Karl var han — saa glad Fartøjet ud fra Land og forsvandt mellem de andre, styret af Gondolierens kraftige Arm. —

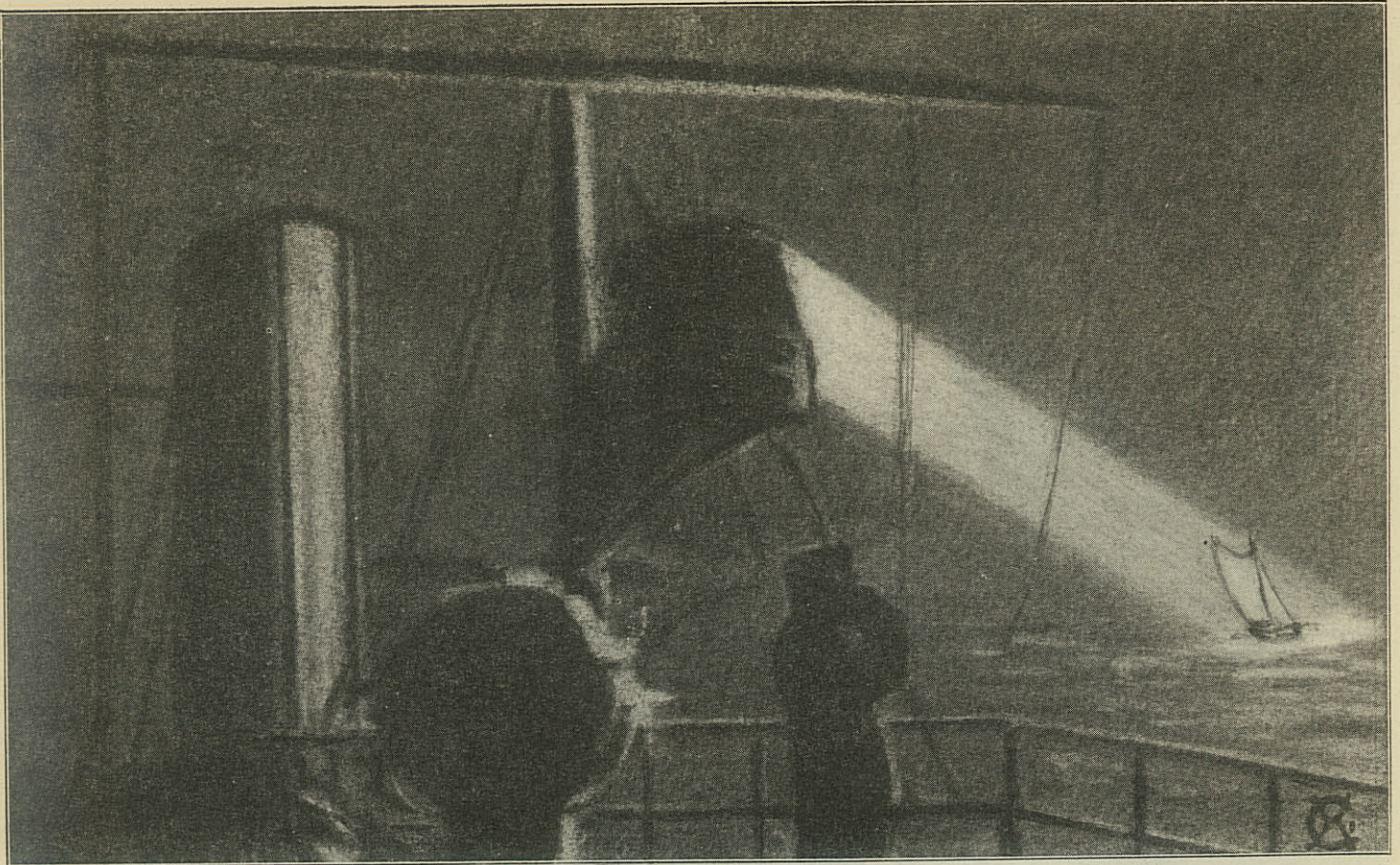
— Paa et af Trinene til Markussøjlen's Fundament satte han sig. — Alt var ligesom væltet omkring i hans Hoved. — Overalt saa han de fortryllende Øjne, og han følte ingen Lyst til at rive sig løs fra Synet. —

— Drømmende gik han rundt den næste Dag — søgende — men ændsede alligevel intet af det, der foregik rundt omkring ham. Han var atter i Land. — Ingen Vogntummel forstyrrede hans Tænken — intet Automobil hørt — alle vegne lød kun en sagte Summen som af Mennesker i en Balsal. — Han fandt sig pludselig siddende foran en Café paa Marcuspladsen. Solen skinnede klart — en Flok Duer havde slaaet sig ned foran ham. Hvorfor sad han i Grunden her? — han trængte ikke til at nyde noget; træt var han heller ikke. Der laa hans Kasket paa Bordet. — Var det ikke en Seddel, der var lagt ovenpaa den? Jo — »Aflæg Visit hos Filanzieri, Piazzetta Monaragone Nr. 5« — stod der — paa Dansk! — Han saa sig omkring. Hvem kunde dog have skrevet den? — en Landsmand maatte det jo da have været; men her var der ingen, der kunde se ud til at være en saadan. Hvorfor vilde han have ham til at besøge Filanzieri's? Hvem var Filanzieri? — Naa, han havde jo Adressen; han maatte vel faa Resten at vide, naar han gik efter den. —

— Kort efter stod han udenfor et højt, paladslignende Hus. Piazzetta'en vendte ud mod den store Kanal, og Huset var det sidste ned mod Vandet, hvortil Facaden vendte. — Der maatte være en pragtfuld Udsigt ud over Byen deroppe fra! — Han ringede paa; en Portner kom ud og viste ham op i Huset, hvor han afleverede sit Kort. En Pige førte ham ind i Lejligheden igennem en Række store, pragtfulde Rum med Porcellæns- og Marmorgulve, høje, brede Vinduer og mange Tæpper og Malerier rundt om paa Væggene. — Ja, hvilken Udsigt der var herfra! — ud over den dejlige By, der laa der i det gyldne Sollys. Langt ude saas de yderste Laguneøer. — Da gik en Dør op — en ældre, venlig Dame kom ind — og bagefter hende — var det et Udslag af hans Fantasi, eller var det Virkelighed? — Jo, her var hun jo — den yndige Kvinde, som han havde tænkt paa hele Dagen. —

Han vidste knapt, hvad han sagde, eller hvor længe den Visit varede; — men det syntes lidt efter lidt at gaa op for ham, at hun lige saa lidt som han vidste, hvem der havde skrevet Sedlen. — Hvorfor skete der dog ikke et eller andet, der vilde opklare, hvem der havde sendt ham derop, og hvem der foruden ham selv ønskede hans Nærværelse her? De var yderst venlige imod ham; men han forstod slet ikke Sagens Sammenhæng. — Forvirret rejste han sig tilsidst, sagde Farvel og gik. —

Her standsede Løjtnantens Minder brat som den lille Oplevelse i Venedig, hvor en gaadefuld Billet og to smukke

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

Øjne havde lovet mere, end de holdt. Han gik nu og spejdede fra Vagtskibets Dæk ud over Store Bælt, hvor Fiskerbaade var for indgaaende.

Ude mod Nord var der en Baad, der kun langsomt vandt fremover, krydsende sig op mod Vind og Strøm.

Fiskeren, der sad ved Roret, var tidligt om Morgenen gaaet hjemmefra ned til Havnen for at se til sine Grejer. Vejret saa lidt truende ud — Himlen var overtrukket af mørke, ildevarslende Skyer, hvis Udseende kunde tyde paa baade Blæst og Sne. — Der var de Garn, han havde staaende derude Nord paa — var det ikke bedst at faa dem hjerget, inden Uvejret kom og rev dem i Stykker? Der var jo dog ikke saa langt derud og et Par friske Torsk vilde være gode til Julemaden. Hurtigt var han hjemme i Forstuen og lukkede forsigtigt Døren op til Soveværelset, hvor hans Kone laa. — Syg var hun, Stakkel! heldigvis ikke alvorligt — stærkt forkolet, havde lidt Feber og skulde holde sig i Ro, havde Doktoren sagt. Jo, Ro skulde hun nok faa, det skulde han sørge for. Juletræet og Julemaden skulde han ogsaa klare — og Ilden i Kakkelovnen kunde sagtens holde sig til han kom tilbage. — »Om et Øjeblik har du mig igen, lille Mor,« havde han sagt til sidst, og kort efter snurrede Motoren i hans Baad; — det gik ud af Havnen forbi Molen, Nord efter. Garnene blev hjerget op i Fartøjet, og han havde allerede vendt Næsen hjemefter — da Motorens saa taktfaste Gang pludselig blev noget uregelmæssig, og efter et Par stærke Knald stansede Maskinen helt. Han eftersaa alt grundigt, men kunde ikke finde noget mærkværdigt udover det, at han paa ingen Maade kunde faa den Gang igen. Ja, saa var der jo ikke andet at gøre end at faa Sejlene op. — Kunde Maskinen dog virkelig ikke komme til at gaa igen? — Atter rodede han nogen Tid ved Motoren — satte Blæselampen paa Tændhovedet og sled i Haandsvinget — men alt forgæves. — Sejlene blev saa sat og fremad gik det atter — en Del langsommere, men Distancen til Havnen var jo temmelig kort og Klokkeren ikke ret mange endnu. Saa begyndte det at blæse op — Himlen

blev mørkere og Søen mere urolig. Baaden avancerede kun lidt. Omsider var han dog saa langt, at han snart skulde runde om Odden — men her begyndte Strømmen at gøre sig gældende — Mørket faldt allerede saa smaat paa. — Han vidste jo, at han ikke maatte passere Vagtskibet uden ved Dagslys, og aldrig havde han før handlet derimod. — Desuden vidste han, at han vilde blive idømt Bøde, hvis han blev taget, hvor han ikke maatte være, — det kunde endda gaa, hvad Pengene angik, — men møde i Politiretten. — Nej, det havde han ikke Lyst til. Aldrig før havde han haft noget udestaaende med Politiet. Men nu — skulde han virkelig blive der ude paa Søen i Nat? — medens hans Kone laa der hjemme og ventede ham! Hvor hun dog maattet have ventet længe paa ham allerede! — Den Spænding, han havde været i, havde jo næsten faaet ham til at glemme, at det allerede var saa sent. — »Vagtskibet passer jo godt nok paa, men alligevel, — der er da saa mange af Fiskerne, der er sluppet ind før om Natten — mon det ikke skulde lykkes for mig? — denne ene Gang? Og det er jo Juleaften. —

Projektøren sendte sine stærke Straaler ud i Mørket og søgte Horisonten rundt. — Sneen var et Øjeblik hørt op at falde. Lyskeglen svirrede Nord over, gik saa et Stykke tilbage for kort efter at holde fast ved et Fartøj, der laa derude. — »Kan de Fiskere da ikke engang lade en i Fred Juleaften? — intet respekterer de!« — Et Øjeblik efter havde Dampfartøjet, der laa parat til at løbe til Land efter Posten fra Aftentoget, bragt Fiskeren om Bord. Der stod han, nedslaaet og forkommen. — »Deres Navn og Baadens Nummer?« lød Spørgsmaalet kort. Mekanisk kom Svaret. »Hvorfor befinder De Dem her paa denne Tid af Døgnet?« — og saa fulgte en kort Forklaring. Løjtnanten gik hen til Lyset for at notere; Fiskeren fulgte med. — »Kunde der ikke for denne ene Gangs Skyld blive set gennem Fingrene med mig?« — Det kom saa inderligt — bedende, at Løjtnanten uvilkaarligt saa op. — Hvad? — Forekom det ham ikke, at han havde set dette Ansigt

før? — Jo, det var ganske de samme Træk — men var det muligt? — var det virkelig den samme? — Og Fiskeren rettede sig pludseligt — — iagttagende: »Jeg tror, jeg har set Løjtnanten før for flere Aar siden. — — Ja! De lader jo ogsaa til at erindre mig. Jeg er saa glad for at have truffet Dem, saa jeg kan faa lettet mit Hjerte for Dem og bede Dem om Tilgivelse. — Det var mig, der skrev den Seddel til Dem. — Jeg havde været flere Aar i Venedig og havde længe været Tjener hos Filanzieris, som jeg holdt meget af. Juleaften lagde jeg Mærke til det Indtryk, Signorina'en gjorde paa Dem. Sød var hun, Signorina'en — og jeg var stolt af, at hun brød sig om en af mine Landsmænd — for jeg mente næste Dag at forstaa af en Samtale med hendes Kammerpige, at hun syntes svært godt om Dem. Da jeg derpaa tilfældigvis saa Dem paa Marcuspladsen, fik jeg pludselig den Ide at skrive Sedlen til Dem for at faa Dem til at komme op — som Tjener kunde jeg jo ikke rigtig gøre saadant aabenlyst. — Jeg vilde da have underrettet Kammerpigen derom, for at hun skulde lade det gaa videre; men desværre naaede jeg først hjem, efter at De var kommet. — Og siden, da De var gaaet, forstod jeg, at det hele maatte være mislykket. De maa tilgive mig — jeg troede at gøre det bedste; man forstaaer ikke altid Italienerinderne; de bliver saa let be-

gejstrede, og det er vanskeligt at vide, om de mener noget med det eller ikke. —

Dejlignit var der dernede. — Men jeg længtes dog saa meget hjem, at jeg tilsidst rejste tilbage hertil, hvor jeg er født. Nu bor jeg her med min Kone.«

»Jeg har intet at tilgive Dem,« sagde Løjtnanten. »De har gjort mig den Oplevelse rigere — Signorina'en og jeg blev gode Venner — men jeg beklager ikke, at vi skiltes —

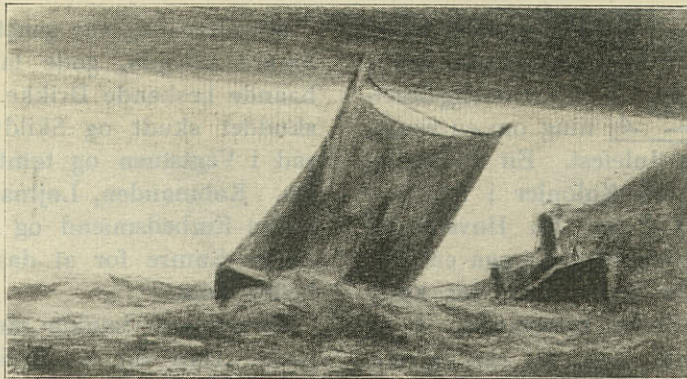
De har virkelig glædet mig meget ved Deres Julebesøg — og« — han krammede Papiret, som han havde noteret paa, sammen og lod det forsvinde uden Bords — »Julevisitter plejer man jo ikke at anmelde til Politiet —

Men skynd Dem nu at komme hjem.«

Paa Bordet i Bestiklukafet stod en Flaske Vin sammen med Resterne af Løjtnantens Middagsmad, som han havde spist deroppe. Flasken blev godt proppet til og et Øjeblik efter havde den faaet Plads i Fiskerens Lomme.

»Tag den med hjem! En Julegæst maa ikke bære Julen ud af Huset, siger man jo. — Og drik Signorina'ens Skaal! Glædelig Jul!« —

Dampfartøjet susede ind mod Havnen; agter slæbtes Baaden, hvori Fiskeren sad. Kort efter at Molerne havde lukket deres Arme bag ham, stod han atter i den lille Stue derhjemme.

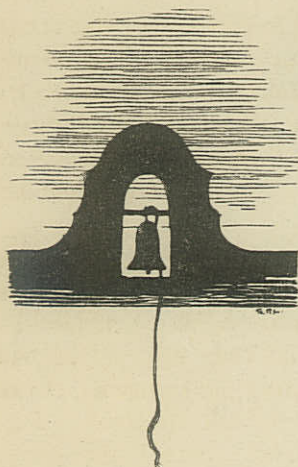
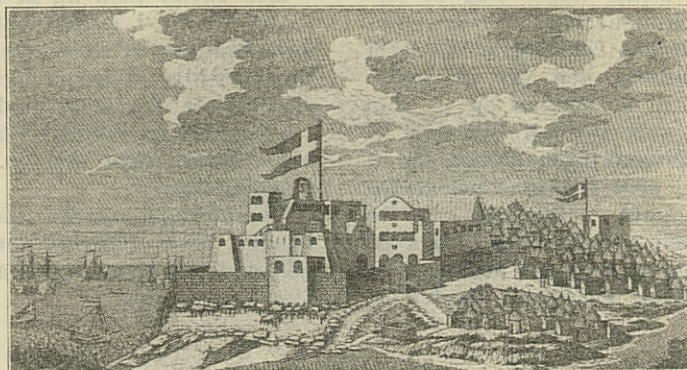

Tegning af Premierløjtnant E. Riis-Carstensen

EN JUL PAA GUINEAFORTET

Af

KAY LARSEN

SPRING endelig denne Historie over. Det er en anstødelig Beretning om en skammelig Julefest. En Beretning fra vore Kolonier i Afrika i gamle Dage, fra Hovedfortet Christiansborg — paa en Tid, da der længe ikke var kommet Skibe hjemmefra. I en Periode, hvor en raa og for-dærvet Guvernør dominerede over en lille Flok Embedsmænd, der paavirkede af det helbredsnedbrydende Klima og svæk-

kede ved de grove Nydelser, Landet bød, tog alle Fornøjelser med, hægtende sig til Livets kortvarige Lyst, inden den lurende Død sugede dem i Graven.

Her skal ingen Navne nævnes. De Døde vilde vende sig af Skam i deres fjærne Grave og deres Sjæle vandre hvileløse derude paa Batterierne ved den sandede Kyst og forstyrre de nulevende paa den hellige Juleaften.

Guvernøren var en forhenværende Kaptajn paa Guinea- og Vestindiefarere og havde ført flere Ladninger ulykkelige Slaver fra Afrika til Vestindien. Han var blevet forhærdet paa disse Farter, hvor Hundreder sorte Stakler, Mænd, Kvinder og Børn var stuvet sammen i Lasten og kun i smaa Hold, lænkede til en Kætting fik Lov til at lufte sig paa Dækket et Par Timer daglig. Snesevis af døde Negerkroppe havde han ladet plumpe udenbords, og elendig Graad og Jammer havde han hørt saa ofte, at Ørerne blev sløve deraf. Mangen Pot vestindisk Rom havde han nedsvælget og mangt et Anker Brændevin, Øl og fransk Vin havde han tømt, og nu sad han derovre paa Afrikas Kyst i det lumre Guinea som Opperhoved paa »Castellet Christiansborg«. Det var i Begyndelsen af det attende Aarhundrede.

Juleaftensdag var gaaet som alle de andre Dage. En Smule Arbejde, gode langvarige Maaltider med allehaande læskende Drikke. Portene var lukkede, Vagtskuddet skudt og Skildvagterne udsatte. Soldaterne sad i Vagtstuen og tømte et Bæger, inden de gik til Ro. Købmanden, Løjtnanten, Pakhusmesteren, de faa andre Embedsmænd og Assistenten var gaaet til deres lumre Kamre for at daske Tiden hen til Aftenkøligheden kom.

Guvernøren tænkte med Ærgelse paa Præsten, det Bæst. Han var heldigvis død. Det havde været en besværlig Herre med sin Kristendom og en farlig Monsieur i Pennen. Guvernøren var sikker paa, at Halunken havde skrevet hjem til Kompagniets Direktion om Livet derude paa Fortet. Skam skulde han have i sin Grav, Sortkjolen. Men nu laa han velforvaret derudenfor Muren under Korset, hvis ikke han hittede paa at rumstere ved denne Højtid.

Han laa og blev uhyggelig tilmode. Det skulde ikke undre ham, om den Skælm fik Klokkerne dernede ved den lille Kirke til at klemte. Skulde Guvernøren kanske holde Præken, — eller Skolelæreren? Og Guvernøren sidde og høre paa den Karl? Nej, Kirkeporten havde været lukket, siden Præsten fik Forfald, og den skulde ikke op med hans gode Vilje.

— — —
Ude ved den vestlige Strandbastion gik en Negotie-Assistent frem og tilbage. Han var plaget af ond Samvittighed. Han havde været haard ved sin halvtlegitimerede Negerkone. Han kunde ikke vænne sig til Synet af hendes mimrende, tykke Læber og hendes gridske Væsen. Der var for to Aar siden en lille hvid Pige hjemme i Roskilde — — Hvor var hun hvid og hendes Haar lyst! Det var en lille Gudsengel. Han havde gjort hende Fortræd, men den sidste Juleaften derhjemme havde han set hende gaa i Kirke og faaet Lyst til at følge med hende, — men ikke gjort det. Kirkeklokkerne havde runget ham bebrej-

dende i Ørerne deroppe fra Taarnet hinsides Havens høje Træer.

Der hang den lille Klokke henne med det flossede Reb. Vilde den blot ringe — og havde han saa hende, vilde han gaa derind og prise sin Gud. Men Porten var lukket, og den vilde ikke engang gaa op, naar han døde. Og Frygten for Feberen var blevet ham til en Mare; den forfulgte ham, maaske netop fordi den allerede *sad* i Kroppen paa ham og gjorde ham forvirret. Var det maaske Feberens Skyld, at han var træt og tung og hans Tanker dog saa levende?

Skulde den Klokke aldrig lyde mere? Han satte sig paa en Kanonlavet. Og mens Køligheden listede sig ind i Luften, Aftenrøden glødede og Mørket væltede frem som en Sky, mærkede han svagt Sveden paa sin Pande.

Det var Feberen — og Døden!

Blev det Slagflod eller

Om den lille Pige kunde tænke paa ham og bede for ham i denne Vaande, — hun, som holdt saa inderligt meget af ham. Om han kunde kalde paa hende?

Hans slørede Øjne hang ved Klokkerebet, ved Kirkens sprøde Klokke. I den hellige Juleaften vilde Klangen naa hende. — Inden den lede, sorte Kælling kom og ledte efter ham og slæbte ham op i Kammerets mørke Hul og flæbede over ham! Den rene Klokkelyd endnu engang inden Trommen, den brægende Sang og Trampet af de klaskende Fødder lød nede fra Landsbyen.

Mens han havde det lyse Hoved saa klart for sine Øjne, skulde Klokken endnu engang lyde og bringe Bud! Hvor han saa end var i den vide Verden, vilde hun faa at vide, at han var i Nød, Hjærtet vilde banke under hendes fine, lille Barm, og en Bøn vilde stige op — for ham, — en velsignet Bøn.

Med Sveden drivende fra sig slæbte han sig de faa Skridt, der syntes ham en uendelig Vej, til Kirken, stablede sig op ad Muren, rykkede i Rebet, hørte en fryddirrende, lykkegydende Klang — og lod sig synke ned paa Jorden.

— — —
Guvernøren tumlede ud fra sin Hvileplads.

Klang? Klokkeklang! Løgn og Bedrag. Jo! Endnu virrede Lyden fra Kirken. — »Lys, Lys!« — Den forbandede Præst! Igen forstyrrede han Sjælens Ro og vakte Angsten og Gengældelsens Gru. »Lys! Du gode Adunna« Hjærtet dunkede i ham, og Rædselen gjorde Stemmen bedende. Indtil han kom, den gamle Slave, indtil der igen var et levende Væsen, som gav ham Mod overfor Gespenster og onde Aander. »Tænd Lys, din skarnvorne Drivert. Hej, Noya og Kvambo, I skidne Yngel! Hit med Stoben og skænk i!«

Da han blev ene, tog han Stagen og gik til Vinduet; Begsort Mørke var det, men Lygteskæret lyste ud fra Vagtstuens Glug. Var han gal? Eller *havde* det ringet? Ingen Mand af Kød og Blod gik den hellige Juleaften til den ensomt liggende Kirke, intet Menneske formastede sig til . . . ingen vovede »Kvambo, hej! Ringede Klokken? — Ringede den: Noya, ringede Klokken? Hvad siger du! Bliv lidt heroppe. Sæt dig paa Gulvet . . .«

Lysene skulde klippes, men blev det ikke. De blafrede og spruttede. Fra Guvernørens rødblussende Ansigt stirrede de glasagtige Øjne ud i Rummet. Var det et Varsel? Var der Bud efter ham? Kaldte Præsten ham ned i Kirkegaardsjorden hinsides Muren? . . . Han tømte Stoben, harkede og rømmede sig. Men det vilde ikke hjælpe. Doktoren skulde aarelade ham i Morgen; saa gik det nok igen. Men denne Aften og denne Nat skulde ogsaa gaa!

Den fortærende Angst skulde druknes. Laa den dernede mellem Brystet og Maven som en ond Vædske og forgiftede Hjærtet, saa skulde den dænges til og skylles ud med godt dansk Øl og Hybenkradser. Lystighed skulde der til, Støj og Sang og Drik. Saa kunde Præsten luske ved sin Kirke og drive sit falske, underfundige Spil derude i Mørket, men lyst skulde der være indenfor Murene.

Negerne sad paa Gulvet og gloede paa Guvernøren med hundetro Øjne. »Lyst skal her være, kan I høre, Hunde! Skik Bud til Køgemesteren Hej, bliv hos mig, Adunna Skrub dig, Krobbo«

— — —
Det knitrede under Spiddene i Kælderen, det straalende af Lys i Guvernementssalen. Gryntende og leende kom Assistenterne, Sekonden, Doktoren og alle de andre ud af Lukaerne. Haha, nu stod det paa Drikke-Palaver og Tidsfordriv-»Coustume«. En fuldgod Rus paa Guvernørens Pengebørs, en lystig Nat og en Dag uden Arbejde.

Raadets Herrer tog deres Sæder, men i Aften var der igen Spil og Spas for de yngre ogsaa. Bænke hentedes ind, Dragkister slæbtes frem, Krus og Stobe af forskellige Størrelser og Tykkelser dukkede op, — og saa skænkedes der i! »Leve Kongen«. Og dernæst: »Leve den højlovlige Direktion«. »Leve Guvernøren«. Og: »Leve Kvinden«. Det gav Alvor. Pereat de sortes Land og den sorte Mand, som Fanden havde skabt i sin Ondskab.

En Sang: Guvernøren, den naadige Herre, gryntede en gammel Sømandssang, og de unge »applauderede«. Doktoren kom med en lang tysk Vise, og imens tømtes og fyldtes Krus og Bægere.

Lysene blev fornyede, og Slaverne trillede et frisk Anker Franskvin ind. »Kvinderne«, raabte Guvernøren og dunkede i Bordet med sin Stob: »Kom saa med Kvinderne!« Slaver løb ud, og andre Slaver skænkede i. En ung Assistent stod ved et aabent Vindu og svaled sig. Og imens kom Kvinderne en efter en smygende sig ind i Salen, gnistrende og gnæggende og gnidende sig op ad Ydervæggen ved Døren. Da Dusinet var fuldt, blev de kaldt til Bordet for at smage af Mændenes Drik. Mangen én tømte det fulde Bæger i et Drag og fik sit Smæk i Bagen, mens hun grinende med de hvide Tænder drog sig tilbage fra Kredsen.

»Dans«, raabte Guvernøren og stødte en sværlemmet, silkeklædt Negerinde, hans egen Okua, væk fra sig.

»Drik igen«, raabte Sekonden, »Kjøbmanden«, der var blevet ør og modig. Og Kvinderne tog til Bægrene, ordnede sig i to Rækker — og dansede. De gik mod hinanden, de gik tilbage, de trippede og drejede, de

vred deres fedtindgnedne, glinsende Legemer, de kastede med de sortuldne Hoveder og vrikkede med de spændstige Lemmer. Mændene brølede og drak, de klukkede og nynnede —

. Og Mand efter Mand sank under Bordet, mens Kvinderne stadigt dansede Lys efter Lys gik ud Orgiet ebbede ud Slaverne slæbte deres Herrer til Kamrene.

Stjerne efter Stjerne tindrede gennem Mørket. En eneste en var større end de andre og lyste med forunderlig Glød. Støjen fra Ursue, Negerbyen, hørte op. Og oppe i Guvernements-salen slukkedes det sidste Lys. Indenfor Kastellets Mure blev der mørkt, sort, medens Himmelens Glans voksede og voksede.

Ved Vagthuset flimrede Lygten. Bag Hovedporten og Udfaldsporten luntede Skildvagter frem og tilbage.

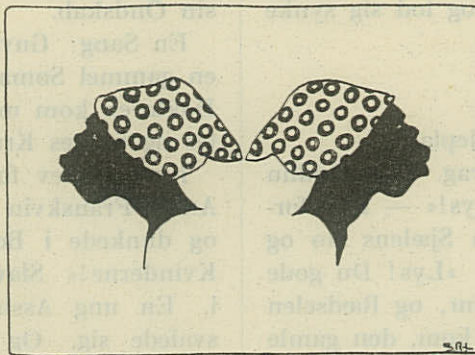
Indenfor Fortets Ydermure var der endnu kun en

eneste Skikkelse, som drev om i fri Luft under de tindrende Stjerner. En mimrende, jamrende og frysende Negerinde, der søgte og søgte. Angstfuld saa hun ud over Murranden til Kirkegaarden, hvor Korsene strittede op. Ledende virrede hun om, famlende følte hun ind i Murkroge og bag Kanonerne Lavetter.

Og hun fandt. Ved Kirken fandt hun, hvad hun søgte. Flæbende kastede hun sig over en Klump, en Bylt, et Menneske. De brune, blanke Fingre søgte ydmygt efter Tegn paa Liv og Varme. Armene løftede sukkende, Legemet rejste sig haabefuldt og slæbte Bylten over Gruset trak den klagende og kærlighedsfuldt og varsomt op ad de kantede Trapper til et Rum, til et Leje

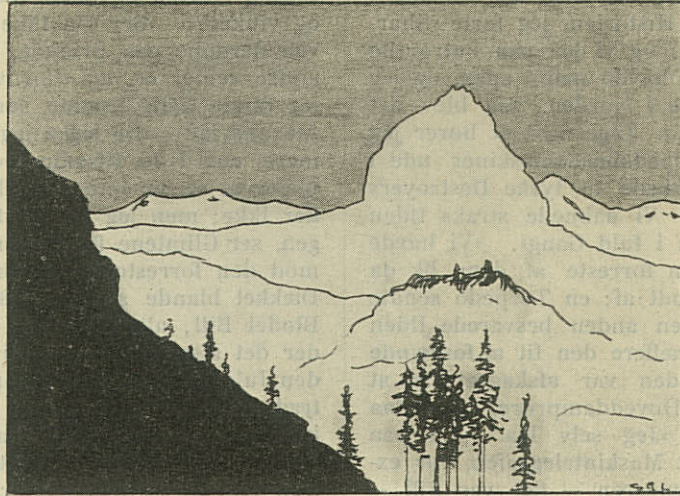
Lygten fra Vagthuset Det svage Skin fra Himlen over det hvide Fort, det dybe Mørke i Kammerets hvælvede Rum — og saa den store Stjerne

EN JULENAT I SKÆRGAARDEN

AF

PREMIERLØJTNANT PREBEN LEMBCKE

HYTTEEN laa paa et Skær udfør Angermanelvens Udløb. Trykket helt ind mod Klippen og omgivet af Granerne, laa den lunt gemt, kun mod Øst gik en Lysning ned til Søen; men ogsaa fra den Kant skærmedes den af den høje skovklædte Kyst paa Fastlandet.

Her boede Gøsta. For to Aar siden var han kommet hjem til Sverige, som han havde forladt som Barn, da hans Moder giftede sig igen med en engelsk Søofficer. Selv var han bleven Officer i den engelske Flaade, havde deltaget i Verdenskrigen, til han under en Træfning i Nord-søen blev saaret, slaet ud for bestandig — blind. Han var gaaet iland i Gøteborg og havde derfra sat Kursen lige mod Skæret, hvor han vilde slaa sig ned. En engelsk Matros fra hans »Jager« fulgte ham, og var samtidig hans Øjne, Kammerat og Tjener.

Naar man traadte ind i Hytten, stod man straks i dens Hovedrum, en Slags Hall, hvis inderste Væg dannedes af selve Klippen, hvori den aabne Kamin var indhugget.

Til den ene Side laa Gøstas Soverum og til den anden Bills og et Gæsteværelse, der til daglig brugtes som Garderobe og Forraadskammer.

Og mod den Hytte kæmpede jeg mig møjsommeligt sidste Jul. Jeg var gaaet over Elven udfør Hernøsand, og maatte derpaa gøre en Omvej nordover langs Kysten, inden jeg kunde gaa ud over Skærgaarden paa Grund af Isskruningerne i Elvens Udløb.

Jeg havde ikke set Gøsta siden vi laa sammen ude i Alexandria, hvor vi begge var lagt iland fra vore Skibe med Malaria.

I den Maaned, min Reconvalescens varede, mødtes vi daglig, saa skildtes vore Veje, han rejste mod Øst, jeg mod Nord.

Fem Aar efter fik jeg pludselig Telegram om at komme til ham paa hans Eneboerø. Jeg forstod ikke et Ord, men rejste. I Hernøsand laa en kortfattet Besked til mig om, hvor jeg skulde søge ham.

Jeg kom til Hytten i den nedgaende Sols sidste Straaler. Over Sneen faldt Skæret purpurlyst, og en svag, sitrende Klang gik gennem Granerne, ellers var alt stille.

Ingen kom ud for at gaa mig imøde, kun en blaalig Røg, der steg op fra Hytten, forraadte, at den var beboet. Jeg standsede og betragtede den. Siderne var af barket

Gran, Taget laa trykket af Sne og gik skraat op mod Klippen, som var de ud i ét. Midtfor var en Dør, og paa hver Side af den et lille Vindue.

Jeg saa det altsammen: Sneen, Granerne, Røgen og den barkede Hytte, og følte Stilheden og Freden. — — Endelig naaet frem. — — Jeg smed min Ransel i Sneen, satte mig paa den og stirrede op i den ulmende Røg. Da stod han med et i Døren og bag ham den enbenede Bill. Hans Øjne stirrede lige mod Solen, underligt tomme og glasagtige lyste de i det magre, brunlige Ansigt. Nogle Øjeblikke saa jeg ham, mens en dræbende Smerte knugede mit Sind, saa brød han Tavsheden: »Det er Dig! jeg vidste Du vilde komme, gaa indenfor! Maden venter«. Jeg sprang op, trykkede hans Haand, hilste paa Bill og gik ind. Bill tog min Ransel og hev den ind i Forraadskammeret, mens jeg trak min Pels og mine Støvler af. Saa satte vi os ved Bordet udfør Ilden, og Bill tog Spiddet fra Arnen med en dryppende Tjur. »Skær Du for Du gamle, og skænk Dū i Glassene Bill; men tag de store Pokaler, og giv mig min! skær en Vinge og et Stykke af Brystet af til mig, og giv mig Benet i Haanden, og lad os drikke Velkomst og paa en glædelig Jul«. Vi drak og Gøsta blev med ét som den gamle fra de svundne Dage. »Tænd Lysene Bill! det er Juleaften, læg friske Kviste paa Ilden, saa vi kan mærke Duften af ulmende Gran«. »Tænd ogsaa Lysene paa Træet Bill, saa vil vi drømme os tilbage til Barndommen, til Hjemmet, smaa Hænder og blanke, straalende Øjne og til dem, der tændte Lysene dengang«. Bill humpede rundt paa sit Træben, »well well sir!« jeg hjalp ham, og snart straaled alle de smaa Julelys.

»Tag nu Plumpuddingen og vis vort Mesterværk og sæt den gamle Portvin frem, den fra »Sharken« Bill«. Bills Øjne straaled, han hældte Rom over Buddingen, stak en brændende Spaan til og satte den paa Bordet, og vi drak Pokalerne ud og fyldte dem igen med den tykke, sorte Portvin. »Julen er over os for anden Gang her paa Skæret; denne kunde jeg ikke holde ud alene, derfor sendte jeg Bud efter Dig«. — Ingen af de andre Venner kan komme; de er derude endnu, dér, hvor de ikke kan undværes; og mange er et andet Sted, hvorfra der heller ikke gives Orlov. Du kendte dem ikke; men dog vil jeg fortælle dig om dem, om vor lille Kreds, hvoraf kun jeg nu er tilbage. Willy og Jack gik ned med »Hawkes«. Dick faldt om Bord i

»Agamemnon«, Pontus og Charley blev skudt ned som Ørne i Flugten og jeg, den 6te af os, der hvert Aar mødtes denne Aften, hvis vi var hjemme, og telegraferede til dem, der var ude, jeg sidder her alene og har ingen at sende Hilsner til. Og hvorfor sidder netop jeg her, og ikke Pontus eller Jack? Havde de ikke begge Lykkens Stempel straalende præget i Panden, mens jeg — ser Du min Haand, ser Du ikke Linierne, kan Du huske den gamle Araberkælling dernede, der viste mig dem, sagde hun ikke, de spaaede et kort Liv og en brat Død? Drik Din Portvin min Ven og Du med Bill, den var med den Julenat i Kanalen». »Ja Du vil vel høre Historien, jeg førte »Sharken«, en dejlig Baad, 900 Tons., og vi laa paa Patrouille Juleaften for 3 Aar siden«. »Vi havde netop spist, og jeg havde beredt alt som herhjemme i Norden, saa blev det Tykning og jeg gik op paa Broen. Lige med ét hører jeg saa Summen og Brusen af Torpedobaadsmaskiner ude i Taagen, og et Øjeblik efter dukkede to tyske Destroyers op en halv Kabellængde fra os. Vi aabnede straks Ilden og med det samme var Kampen i fuld Gang«. »Vi havde den Fordel at slaa først, og den forreste af dem fik da ogsaa straks, hvad den havde godt af; en Torpedo sendte den ned om og hjem; men den anden besvarede Ilden nogle Minutter, saa fik et Par Træffere den til at forsvinde i Taagen«. »Og »Sharken«? ja den var afskaaret fra at forfølge, et Skud havde sprængt Hoveddamprøret og vi laa og rullede som en død Hval«. »Jeg selv laa oppe paa Broen, en Granat havde truffet Maskintelegrafan, var exploderet og havde slaaet Rorgængeran — det var Bill — og mig omkuld«. »Bills ene Ben røg og mine Øjne«.

»Skaal Bill og Tak for den Tid, skænk mig et nyt Glas, Ilden brænder ned og Lysene slukkes vel ogsaa; gaa saa hen til Døren min danske Bro'r, slaa den op og se ud over Skærgaarden og fortæl mig, hvad Du ser!« »Maanelysen over Isen, den skinnende Sne og Lysene ovre fra Byen, ser Du det?« »Ja og jeg ser Nordlysene flakke op bag Skoven, i lange, bølgende Drapperier glider de hen over Himlen og maler Sneen vekslende i alle Regnbuens Farver, og højest oppe ser jeg Stjernerne tindre i Natten«. »Er det alt, ser Du ikke mere, ikke Huset derhjemme i Lexan, Skoven og Søen med Øen, hvor min Moder staar og vinker?« »Ser Du ikke Dartmouth og Floden og Skoven deroppe paa Brinken, hvor Jack og Willy og alle de andre venter os, og »Cornwall«s Agterdæk som Pontus og jeg første Gang traadte som Løjtnanter, og Dagene ude i Alexandria?« »De siger jeg er blind og dog ser jeg meget mere end I to tilsammen«. »Men hende Sir? hende De plejer at se, er hun der ikke iaften?« »Nej Bill hun er der ikke; men jeg ser de tyske Baade komme frem i Taagen, ser Glimtene fra Kanonerne, nu exploderer Torpedoen mod den forreste, og jeg hører jeres vilde Jubel nede fra Dækket blande sig med Raabene ude fra Søen — og saa Blodet Bill, alt det røde, klæbrige Blod«. »Saa nu svinde det altsammen, det bliver helt mørkt, saa mørkt som den Julenat oppe paa Kommandobroen — og det gør ondt, træk min Stol helt hen til Arnen, saa jeg kan føle Skæret i Ansigtet, og giv mig saa jeres Hænder?« »Strø ogsaa endnu engang friske Kviste paa Ilden!« »Jo Bill nu er hun der, og i Aften smiler hun til mig — —«.

FRA FLYVEBAADSSTATIONEN

AF

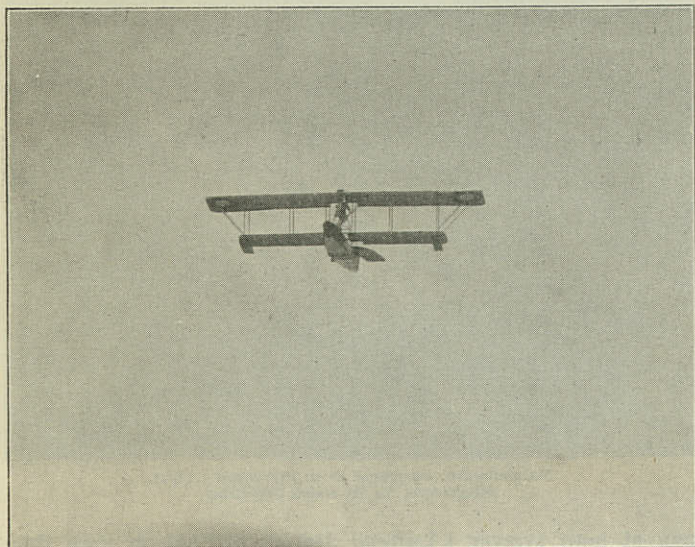
PREMIERLØJTNANT ASGER GRANDJEAN

LANGT fra Byens Hjerter ligger Flyvebaadsstationen, gemt bag Orlogsværftet ud imod Sundet, hvor de inderste Søforter sikrer Fredhelligheden fra Søsiden. Fra Landsiden behøves ingen Sikringer af Stedets Afsondrethed, thi

ingen kan finde Vej derud, mellem Bastioner, Grave og Broer. Ingen uden Militære gøre sig Ærinde derud.

Flyvebaadsstationen ligger paa en Losseplads — slet og ret —, hvor tidligere »Lossemanden« regerede enevældigt over Kudskene, som kom kørende med Fyld. I hans Hus, som var tømret sammen af alt muligt gammelt Skrammel, serverede »Lossemor« Kaffe og Øl for Kudskene i Frokosttiden. Grise og Høns hoppede rundt mellem Slagger, Tøn-

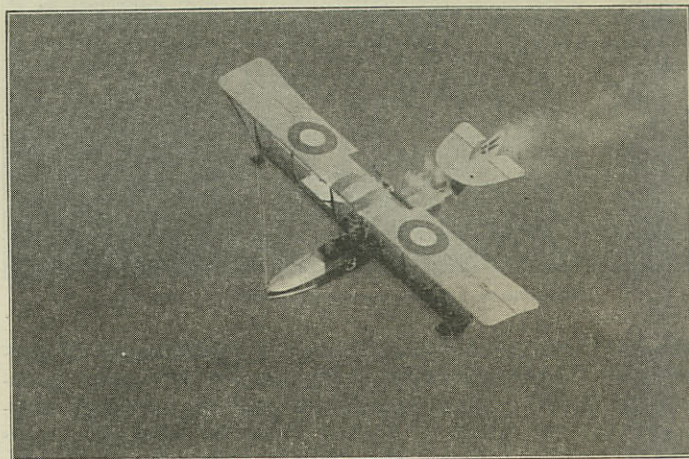
Flyvebaad i Flugt
Nationalitetsmærker ses paa Overplanet's Underside

der, Jernstumper og alenhøjt Ukrudt, og i en mægtig Lænke rasede en Puddel, hver Gang en fremmed viste sig indenfor den tætte Tjørnehæk, der hegner Pladsen. Da Marinens Flyvevæsen i Begyndelsen af 1915 flyttede fra Stranden ved Amager Fælle, fik Puddelhunden en Del at gøre med at tilkendegive sit Mishag, men alt eftersom Flyvevæsenet udviklede sig, fik Hunden mere og mere Respekt, og nu har den trukket sig helt tilbage.

Op af Slaggerne og Asken har der rejst sig »Maager«, der skærmes af store Hangarer, Ukrudtet er fjernet, og hele Terrainet planeret og hegnet. Over hele denne lille Verden smælder Orlogsflaget fra Flagmasten for at vise Ejers Navn. Flyvebaadsstationen er et virkeligt Barn af Marinen, et Barn, som maaske nok er lidt besværligt paa Grund af de mange Børnesygdomme, men som forhaabentlig vil vokse sig sundt og stærkt.

For hver ny Flyvebaad, der af Orlogsværftets dygtige Haandværkere bliver afleveret, straalende i Lakken, skinende i Motoren og frydende Øjet med sine elegante Linier — faar Barnet en ny stærk Tand i sin Mund, og selv

om det har »ondt for Tænder«, tjener det Orlogsværftet, dets Konstruktører og tekniske Afdelinger til megen Ære, at Marinen, til Trods for manglende Erfaringer fra de

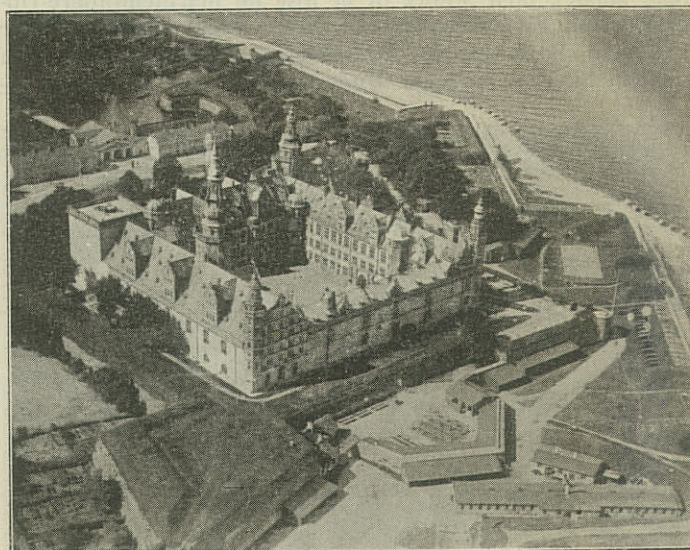

Flyvebaad i Flugt

krigsførende Lande, under hele Krigen har formaet selv at bygge sit Flyvemateriel.

Som Navnet antyder er en Flyvebaad et Fartøj, som baade skal kunne flyve og sejle paa Søen. Den bestaar da ogsaa i Hovedtrækkene af en skarp, smal Baad med Vinger. Da der ikke findes Hjul, kan en Flyvebaad ikke lande paa andet end Vand, men det kan ogsaa være slemt nok, naar stærk Kuling sætter Sø f. Eks. i Kattegat og Store-Bælt, for hvis en Sø tager den ene af Pontonerne, som sidder paa Underkanten af Vingerne, vil Maskinen culbutere.

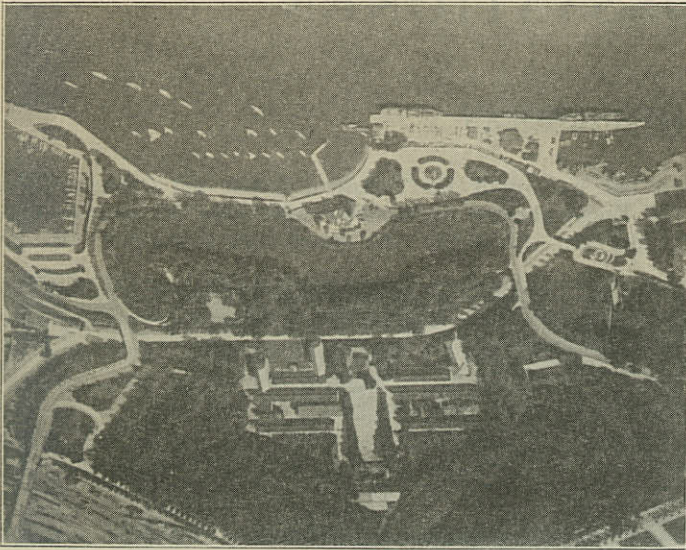
I Sammenligning med Landmaskiner vil Flyvebaade være relativt tunge paa Grund af den lange Baad, som jo skal kunne give Flydeevne til hele Apparatets Vægt. Flyvebaade vil derfor være en Smule langsommere og mindre man-

Kronborg, fotograferet fra Flyvebaad

øvredygtige end tilsvarende Landmaskiner. Der kan ikke laves Luftakrobatik med Flyvebaade, men Flyvebaadens

Øpgaver gaar heller ikke saa meget i den Retning. — Først og fremmest skal Flyvebaadene kunne gaar lange Recognosceringsture, optage Fotografier, og sende Radio-

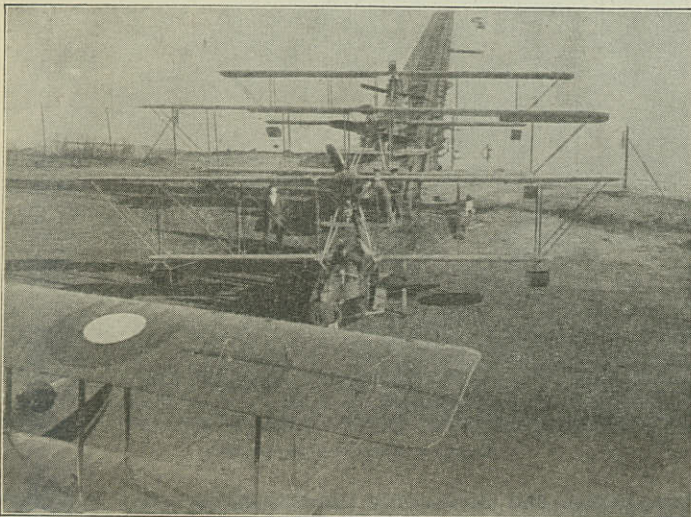

Langelinie og Lystbaadehavnen, fotograferet fra Flyvebaad

depecher om gjorte Observationer; og til Opdagelse af neddykkede Undervandsbaade er Flyvebaade et næsten uudværligt Middel. Efter Opdagelsen skal de ødelægge Modstanderen ved Hjælp af Bomber, som er ophængt i særlige Bomberør inden i Flyvebaaden. Endelig kan Observatoren, hvis en fjendtlig Flyvebaad vil angribe, benytte sit Maskingevær, som spyr sine Projektiler ud over Hovedet paa Flyvebaadsføreren.

Under Øvelser maa man i Stedet for fjendtlige Flyvebaade nøjes med Brintballoner eller Drager, og til Bombekastning vælges der andre og mindre værdifulde Maal end Undervandsbaade.

Tjenesten ved Stationen, som i Flyvningernes Morgen udelukkende havde Karakter af Sport — og endda en farlig Sport — er nu blevet til et Arbejde, som ikke giver Anledning til vege Stemninger, men til nøgterne Reflektioner, til praktisk Fornuft og ofte til Træthed som efter alt andet Arbejde. Flyvebaadsførerne føler sig vist ikke mere som »Luftens Erobrere«, men snarere som »Luftens Tjenere«. Man formaar ikke altid at skaffe sig Forstaaelse, naar man paa Spørgsmaalet: »Er det ikke dejligt at flyve«, svarer forbeholdent, thi at flyve i al Almindelighed er jo ikke Maalet, men Midlet til at løse de marinemilitære Op-gaver, som Flyvebaadsførerne bliver stillet overfor. Hvor kan man have Øje for Panoramaets Skønhed, naar man mellem Skyerne opdager Undervandsbaaden, og de spæn-

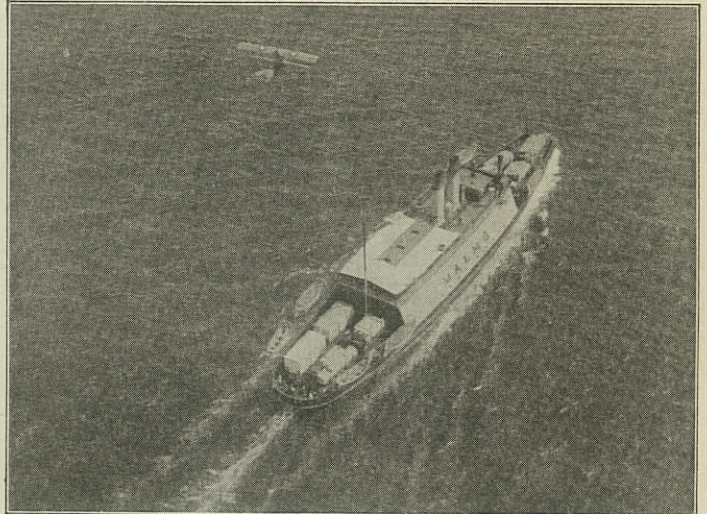

Flyvebaade, klar til Deltagelse i Flaademanøvrer

dende Øjeblikke begynder, hvor man med over 100 Kilometers Fart forsøger uset at komme over sit Bytte. Observatoren har rejst sig op i sit Sæde og staar klar med den lille røde Blikbeholder, der skal markere Haandbomben. Motoren faar Lov til at brøle op paa Maximums-omdrejninger indtil sidste dækkende Sky er naaet, saa gaar det nedad med stoppet Motor. Har Undervandsbaaden hørt os? Er den dykket ned? er det eneste man tænker paa, medens man suser gennem Skyens Vat. Jo! han har! men endnu rager Kommandotaarnet og Periskoper op over Vandet. I ubændig Jagtlyst vrides Flyvebaaden rundt i en stejl Halvspirale, som ender i en lav Højde over Periskoperne, der faar deres — lille røde Blikbeholder. For det er jo ingen Fjende, men en af vore egne Undervandsbaade. Det havde man nær glemt!

Men ikke altid har Flyvebaadene Heldet med sig overfor Undervandsbaadene. Med højt, klart Vejr vil de vagtsomme Øjne og Øren have set og hørt Flyvebaaden, og fra det Øjeblik drejer det sig kun om Sekunder, højst et enkelt Minut, før Undervandsbaaden har lukket Havet over sig. Aldrig har Farten forekommet Flyvebaadsbesætningen saa forbistret langsom, som naar man støvner op mod en dykkende Undervandsbaad, hvis Skrog forsvinder mere og mere, for kun at efterlade en Masse Bobler, som for de ærgerlige Tilskuere faar Lighed med et Ansigt, som vridet sig i de mest haanende Grimacer.

Saalænge alt fungerer regelmæssigt, tænker man ikke

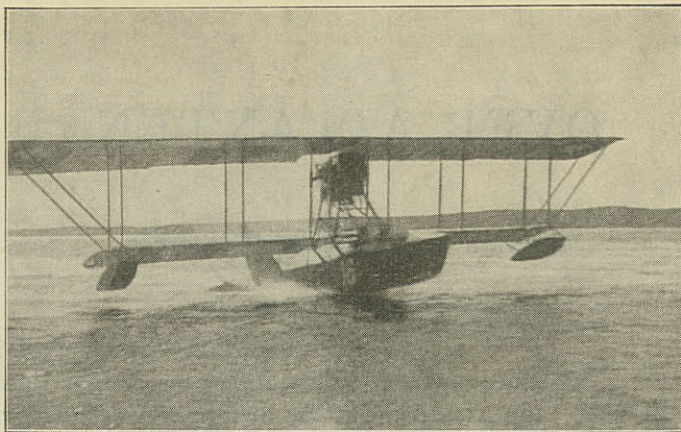

Malmefærgen, eskorteret af en Flyvebaad i Flugt, fotograferet fra en anden Flyvebaad

paa at man svæver i Luften. Det er et Faktum man ikke reflekterer over, at man flyver i 1500 m Højde over Vandet og observerer Nedslagene af Projektilerne fra Panserskibene, der øjnes som smaa Prikker i flere danske Miles Afstand. Saalænge Vandsøjlerne staar til Vejrs om den stakkels Skydeskive og falder ned som hvide Skumringe, saalænge Lufttrykkene faar Barduner til at dirre og Knaldene overdøyer selv Motorens Larm, har man kun Øje og Øren for det. Men hænder det, at Motoren bliver træt af sine 84,000 Omdrejninger i Timen, er det Tid at handle. Først maa Flyvebaaden sættes paa Vandet, og saa begynder Flyvebaadsføreren Arbejde som Mekaniker med Undersøgelse og Reparation af Motoren, som kan være lunefuld og stadig som et Æsel. Hænder det, at Havariet paa Motoren er af saadan en Art, at det ikke kan udbedres paa Søen, og er Flyvebaaden langt fra Land og Orlogsfartøjer, maa man sende en Brevdue af Sted med Depeche, som angiver, hvortil Hjælpen skal sendes. Til andre Tider undres man over, hvad Motoren, dette Vidunder af sammensat Kraft, kan taale. For Eks. naar Flyvebaaden starter op imod svær Sø og det skarpe Baadskrog skærer gennem Bølgetoppene og sender Kastader af grønt Saltvand op over Planer og Motor og med høje Knald ind i de roterende Propeller. Motoren hoster og sætter ud, men

kun indtil Flyvebaaden har faaet rigelig Fart, saa kommer Udblæsningens regelmæssige Brøl.

Saltvandet er vor værste Fjende. Det ætser Wirer, Barduner, Styreliner og Tændledninger og kræver et møjsommeligt og omhyggeligt Aftørningsarbejde og Tilsyn af hver Flyvebaads Betjeningsmandskab, som udelukkende bestaar af flinke og paalidelige Folk. Foruden dette har Besætningen et Arbejde, som kan være drøjt: Flyvebaadene transporteres nemlig paa firhjulede Vogne fra Hangarerne ned ad skraa Beddinger, som ender ude i Vandet. For at trække Flyvebaaden af Vognen og dreje den ud i Startretningen maa man have Folk ud i Vandet. Om Sommeren er Paaklædningen »Abekattetøj«, dette praktiske Klæd-

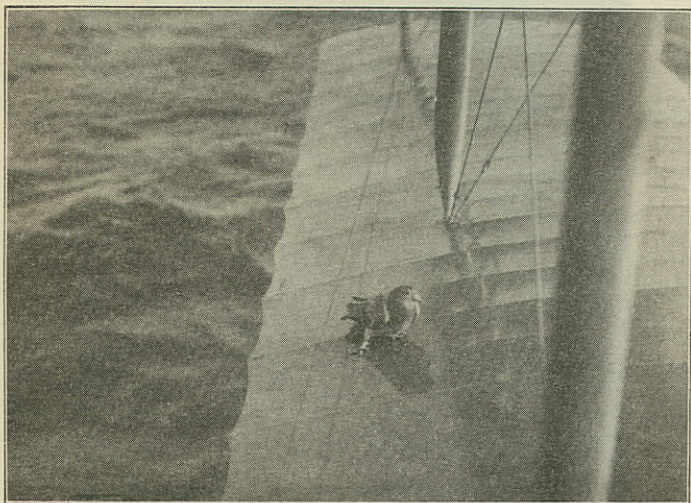

Flyvebaad i Start

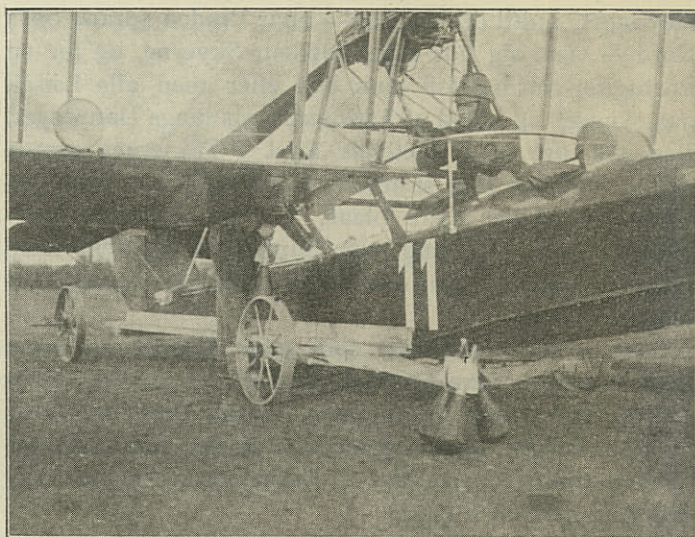
kan Tiden enkelte Gange forekomme lang, hvis ikke Væjrforholdene giver Føreren Beskæftigelse med at orientere sig. Uro i Luften kan ogsaa faa Tiden til at løbe, naar Flyvebaaden hopper og danser, og Føreren uafbrudt maa bruge Fodstyr og Styrepind. Keder man sig alt for meget, kan man skrive et lille Brev til Observatoren og paa den Maade indlede en Konversation — Samtale er jo paa Grund af Motorens Larm umulig. Men Observatoren har forøvrigt nok at gøre med Fotografering og Noteringer af

alt, hvad der observeres samt at holde Øje med de andre Flyvebaade.

Som alle Marinens Fartøjer fører Flyvebaadene Orlogsflag. Det føres ganske vist ikke vajende, men Dannebrogss-

Brevdue med Depeche før Start fra Storebælt

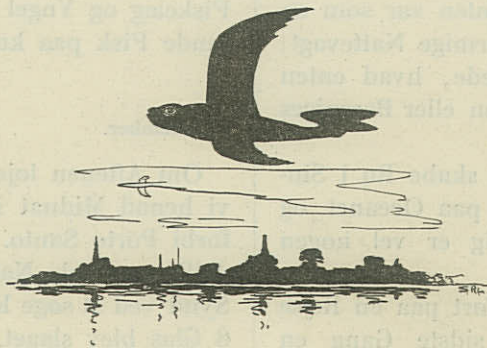

Flyvebaad gøres klar til Skydning med Rekylgevær

ningsstykke, som baade har Ærmer og Buxeben, om Vinteren Dykkerdragt, men raske Folk maa det være, der skal kunne vade rundt i Vand og Grødis til midt paa Livet og bakke med Flyvebaade, som tit kan være ganske overisede.

Paa Langturene, hvor det kun gælder om at gøre Vej,

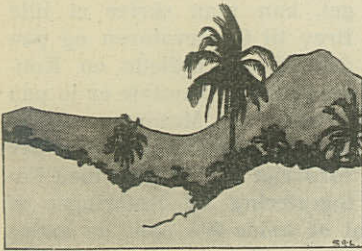
Farver er malet paa Halens Sideror, det Organ, der bestemmer Fartøjet Vej gennem Lufthavet; og skulde mon ikke Dannebrog være det bedste Flag til at flyve med, det Flag, som første Gang kom til Syne mellem Himlens Skyer og som senere blev baaret højt af Nationen.

OVER ATLANTEN

AF

KAPTAJN C. I. SPEERSCHNEIDER

Ankret var lettet, og hugget var Katten, Baadsmændens Nattergal trillede galant.

DER var engang, da vi sejlede med Fregatter. Paa store

hvide Vinger fløj de ud over Havet paa de lange

Rejser, over Nordsøen, gennem Kanalen, forbi Lizard ud i Oceanet, hvor den første, haarde Dravat med Storm og Sø blev taget, indtil der en Dag — naar Vinden sprang om i Nord — viste sig lidt Blaåt mellem Skyerne, og for en Portugiser-Norden løb man Syd efter med alle Læsejl paa, vugget og rullet af Atlanterhavets lange Dønninger. Ned gik det mod Sollivets Kyst i Tropernes varme Zoner, Dag for Dag skinnede Solen varmere, Time for Time blev Havet mere blaåt, Nat for Nat mere morildsstraalende, og lang var stundom Fregattens Trip over Atlanten, inden man naaede Maalet og ankrede »paa Varmen«.

Intet er saa værdifuldt som gode Minder og saare godt er det at have Ungdomsminder fra en Tid, hvor Sejl og Tov endnu dominerede fremfor Damp og Skruer og Motorbenzin; alene Lugten af Motorens Benzindampe til Erstatning for Duften af Takkeladsens Tjære viser den himmelvide Forskel.

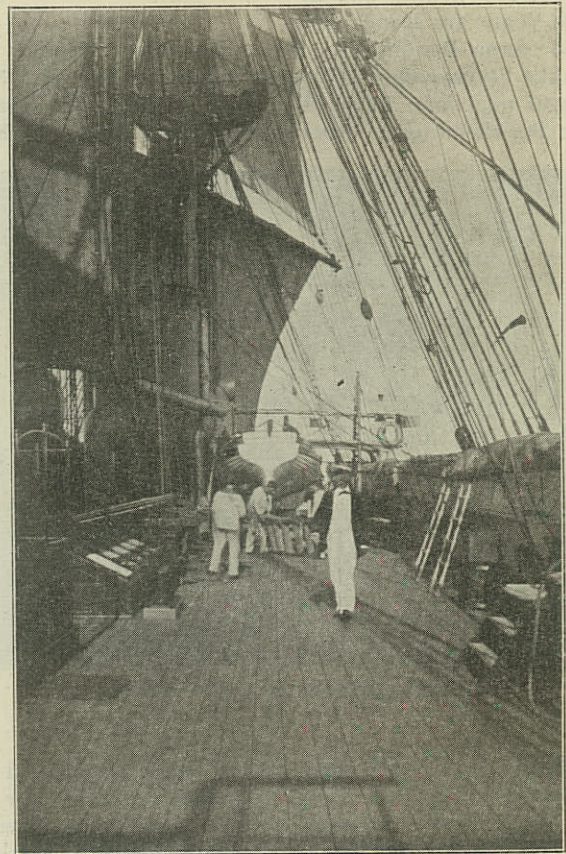
Og Nutidens Fart tvinger En til altid at holde det skarpeste Udskud; blot paa fem Minutter kan man have flyttet sig saa langt, at meget nyt er dukket op indenfor Synskredsen. Derfor faar Forholdene En til kun at se fremad. I Sejlens Tid saa man fremad og opad, thi i de lange Nætter, naar man laa i Vindstille med klaprende Sejl og ikke flyttede sig en Kabellængde i Vagten, var der Tid til allehaande Refleksioner; kendt var man med de blanke Stjærner, Himlen var som en Bog, man læste i paa sin lange ensformige Nattevagt; man blev Ven med hvert Stjernebillede, hvad enten det var Svanen, Ørnen, Dragen, Kronen eller Berenices Hovedhaar.

Er der overhovedet noget, som kan skabe Ro i Sindet, som dette at staa en stille Nat paa Oceanet og læse i de fjerne Kloders Bog. Aldrig er vel nogen bleven træt deraf.

Der faldt mig en Dagbog i Hænde, ført paa en Rejse gennem Nordostpassaten. Det var sidste Gang en Fregat under dansk Flag var westward bound til de daværende danske Øer, den sidste Fregatsejlad af alle de mange Ture, som den danske Marines Skibe har gjort i de mange, mange Aar; et Punktum blev for al Evighed sat for en Tid, der havde et romantisk Skær over sig og en herlig Duft snart af Saltvand og Sejl, snart af Tjære og Tov.

30. November.

Under Sejl paa Vej til Madeira. Vandet begynder at faa Farve, og i Gaar kom for første Gang Poserne ud for at fange Overfladedyr, de nydeligste blaa Krebs og

Bi-de-Vind Dr. F. Børgesen fot.

Nautilus med de udspændte Sejl. Vi fandt tillige mange Fiskeæg og Yngel af Makrelgedde samt smaa søvlglinsende Fisk paa kun en Centimeters Længde.

1. December.

Om Aftenen løjede Vinden og Dampen kom op, saa vi henad Midnat i Blikstille og klart Maaneskin stod forbi Porto Santo. Saa lun og varm var Aftenen, saa dejlig var hele Naturen, at man følte, man begik en Synd ved at søge Køjen — men jeg syndede hurtigt, da 8 Glas blev slaaet, og Førstevagten var forbi.

2. December.

Om Morgenen stod vi langs Sydkysten af Madeira, der laa indhyllet i Skyernes Vanddampe, som man er vant til ved Færøerne, men Øen kastede sit Taagesløv og viste sig som den dejlige Ø midt i det blaa Ocean.

5. December.

Ved 8-Tiden i Gaar Aftes vendte vi Madeira Ryggen for at gaa ud til Passatvinden, til hvide lette Skyer, til Bonitter og Flyvefisk, til maaneklare og ravesorte Nætter i Tropernes Verden. Vi kastede i det stærke

Batteriet

Dr. F. Børgesen fot.

klare Maaneskin det sidste Blik ind til Øen, hvor Lysene fra Funchals Huse glimtede som Stjærner paa Landets mørke Baggrund, medens Skyer rullede som hvide Dampe paa Toppen af Højderne over Byen. Fra Loo Rocks Flagstang brændte det lille røde Fyr for at betegne Klippens Plads; det summede og brummede inde fra alle de Mennesker, som raabte og skreg paa sydlandsk Fashion, og forude lød Ankerspillet dumpe Slag, naar Kædeleddene rousede ned i Brønden — saa tog Skruen de første Omdrejninger, og bort gled vi fra den dejlige Ø, som aldrig de mange Gange, jeg har været der, har forekommet mig saa henrivende som denne Gang; det duftede ud fra Landet af Blomster, af Frugt og Grønt, vi satte Sejl, og et Par Timer efter pejlede vi for sidste Gang Madeira og den lille øde Ø, Dezerta Grande, hvor kun vilde Geder lever.

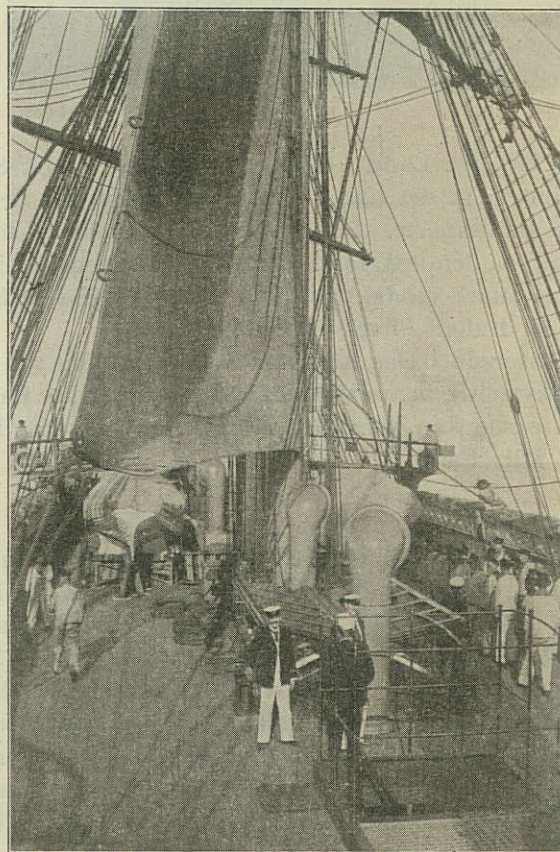
Saa stod vi ud i Atlanten.

8. December.

Ved Middag var Pladsen mellem de kapverdiske og de kanariske Øer. Rejsen har til Dato været heldig, thi den nordostlige Vind vi fik allerede den første Nat, da vi forlod Madeira, har holdt sig i Styrke; skønt den den 6. gik til Nord og i Dag drejede til Syd-ost, har vi stadig kunnet bruge Vinden og er kommen frem med 7 Mils Fart for Sejl alene; Skruen er hejst og Skorstenen firet ned, saa vi ligner lige saa meget

en Sejler, som den store Fuldrigger, vi ligger og sejler sammen med. Passaten har vi endnu ikke faaet, men Sejladsen er behagelig, sidder man i sit Lukaf, kunde man tro, man laa paa Inderreden, saa roligt glider man frem; men man opdager, hvor man er, naar man om Morgenen kigger ud af sit Koøje og ser Bølgekam paa Bølgekam komme vandrende, man ser ud over det store Hav, der ogsaa strækker sig mørkt og dybt en 1000 Meter under den Stol, man sidder paa. Man staar op af Køjen og gaar op i Adams Kostyme med Haandklæde som Figenblad og faar sit Styrtebaad paa Batteriet af Havvand saa friskt, saa varmt, saa salt, at man synes, man kunde staa lang Tid under Straalerne og lade Vand og Salt og alle de mikroskopiske Dyr rasle ned med deres Kalkskaller ad ens bare Krop.

I Gaar Aftes, da den store Blikbeholder til at fange Dyr og Plankton i, blev udhængt fra Faldrebet og atter halet indenbords en Timestid efter, saa vi under Mikroskopet, hvad en Draabe Vand kan indeholde. Det var det smukkeste Kalejdoskop, jeg nogen Sinde kiggede i, et Mylder af allehaande Slags røde og blaa Krebs, kuglerunde Æg, Vingesnegle, Gopler, geleagtige Organismer i alle Farver og Størrelser, mange i livlig Bevægelse, og andre som de nydeligste røde Rejer, der kun laa og pillede sig lidt ved Tærne. En Samling af den lillebitte og endnu mindre Verden, der lever og rører sig i det store, mægtige Hav, som Øjet kun ser en lille Del af, skønt intet hindrer Synet. Og dette Hav er kun en ringe Del af Overfladen paa den Jord-

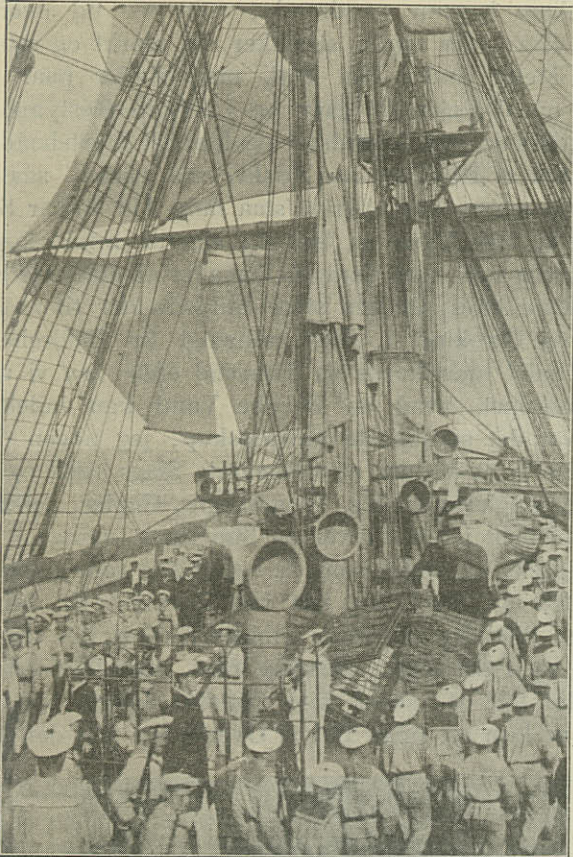
I stille Vejr

Dr. F. Børgesen fot.

klump, som er et Sandskorn i det uhyre Alt. Er det saa underligt, at Tanken staar stille overfor Verdensaltet, naar Synet ikke engang kan hjælpe En med den mikroskopiske Verden, der er saa nær paa os.

9. December.

En lummerhed Dag, men da Vinden er Sydost og blæser ud fra Afrika, og da det nærmeste Land er ved Kap Blanco, hvor Sahara næsten træder ud til Kysten, er det jo ikke saa mærkeligt. Skønt 300 Sømil (75

Læsejl paa Dr. F. Børgesen fot.

danske Mil) fra Land, føres der dog saa meget Sand med Vinden, at det ligger som et fint Støv paa de udslaaede Batteriporte. Det fine Støv fylder hele Luften, saa den paa denne Aarstid kan være ret uigennemsigtig, men saa snart Vinden gaar om i Nord, ophører Støvfaldet, og Luften bliver klar.

Vi passerede i Dag Krebsens Vendekreds og saa den første Flyvefisk, men endnu har vi ingen regulær Passat, hvilket ogsaa kan være det samme, da vi holder Kurs med 7 Mils Fart.

12. December.

Den jævne Sydost-Vind er nu hørt op, Vinden har skaget sig til Øst og blæser frisk og støt, saa vi pisker af Sted med 10 Mils Fart i Vagten, Læsejl paa og store bløde Rulninger fra den ene til den anden Side. Da vi i Morges sad og røg vor Morgencigaret i Faldrebet, »Altanen«, som vi kalder det, og nød Morgenfriskheden og den salte Luft og kiggede ud over Atlanten mod den store Bark, som nogle Kabellængder borte løber samme Kurs som vi, jagede vi nogle Flyvefisk op, en Flok paa en Snes Stykker, der i Luften holdt sig bi-de-Vind og fløj et langt Stykke, indtil de endelig dalede saa lavt, at den næste store Dønning opslugte dem. Med en Fart, som var det Geværprojektiler, der traf Vandet, dykkede de ned.

Nu er det mere end Sommervarme — 26 Grader —

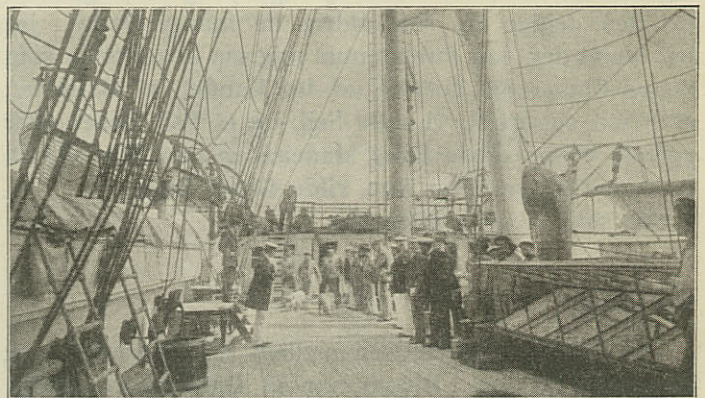
hvidt Tøj over det hele og Folkene paa bare Ben, man føler et uendeligt Velvære i denne lette, varme Luft. Man glæder sig over Solnedgangen, ser de løse Skyer hænge som Guldrynser ned over den brændende Klode, der tager sit Aftenbad i Havet; man sidder paa »Altanen« og ser Vandet strømme forbi, ser gennem Tremmerne i Faldrebet ned i det blaa Dyb og ved, at under Havfladen er der vel en Kilometer, før man naar den dyndede, løse Bund — et uhyre Rumfang Vand, hvoraf man kun ser den dejlige himmelblaa Farve. Den ser man nu bedst, naar man kigger ned i Skruebrønden, dejligere er ikke den blaa Grotte i Italien, saa lyseblaa en Farve findes ingen andre Steder, og hver Vanddraabe, der falder ned deri, er som en skinnende Sølvkugle.

I Aften, inden jeg gik ned, fløj der en Flyvefisk ind paa Dækket, godt og vel saa stor som en Makrel; den laa og gispede paa Dækket, og de klare, fine Vinger lukkede den sammen, da den døde — som var den en lille Fiske-Sylfide, der ikke taalte Berøringen af den grove Menneskehaand, der tog den op fra Dækket, og hvori den udaandede.

15. December.

I Gaar var det en Festdag som ingen anden i lange Tider. Begge Grisene blev fotograferede, og derefter blev den ene slagtet. I Dag — Søndag — skal vi delikatere os med dansk Svinesteg, medens vi fraadsede i Blodbudding til Frokost.

Efter Middagen nyder vi hver Dag Kaffen paa Batteriet, Cigarer og Cigaretter tændes, Madeirastolene hales frem, og gennem de aabne Batteriporte har man Udsigt til Hav og Sø, til Oceanets vilde Dejlighed. Musikken begynder, og det gaar løs med »Carmen« og »Heksen« med Marcher og Dansemelodier i en Time; vi nyder alle Musikken, og naar Revysangene kommer, akkompagneres de af Messens store Tromme og af Mandoliner rundt omkring mellem Kanonerne paa Batteriet, medens alle synger Omkvædet med. Særlig paa Puncheaftenen er der Liv paa Dæk og Batteri, alle synger med og klapper, og siden efter sidder Folkene i Klynger

Grisene blev fotograferede Dr. F. Børgesen fot.

paa Dækket i den tropiske stjerneklare Aften og synger de rørende Sømandsviser paa over hundrede Vers. En af de mest yndede er Visen om Fregatten, der strandede, og hvis første Vers begynder saa straalende:

Vaabenparade

Dr. F. Børgesen fot.

Ankret var lettet, og hugget var Katten,
Baadsmandens Nattergal trillede galant.
For Klyver og Mærsejl svajede Fregatten
Sæt op Under-, Mær- og Bramsejl kant.
Saa halte vi Buglinerne, og Dækket gjordes klart,
saa løb vi for Loggen en ti Miles Fart.

Eller den mere oplivende, men betydelig mere let-
benede, der allerede i første Vers slaar Tonen an:

Vi haver været i Landet Sydvest,
hvor Vinen er hedest og Pigerne er bedst.

Men stadig løber Fregatten sin Vej fremad gennem
Morildsvæsken; paa Fokkeraaen sidder Udkiggen, og
agter paa Skansen staar den vagthavende Officer paa
Vagtsbænken. Under Hækken lister Røveren i Køl-
vandets Spor, hans spidse Rygfinne viser sig over den
høje Dønning, som Viseren paa et Solur, og Halv-
maanen lyser paa Finnen, kastende en mørk Skygge
fra den hen over det urolige Vand.

16. December.

Der er 1200 Sømil tilbage. I 12 Dage har vi kun
set Himmel og Hav, Skyer og Sø — ja og Stjærner
om Natten. De smukkeste Stjærnebilleder hjemme fra
Norden er endnu oppe over Horisonten, men Karls-
vognen staar rigtignok saa lavt, at den slæber Stangen
efter sig i Vandet, og Jagthundene er druknede.

Naar jeg ikke skal have Nattevagt, sidder jeg sent
om Aftenen i mit Lukaf og læser, ganske nøgen, saa
lunt er det, saa megen Varme har man opmagasineret
i sig af Dagen sSol. Lunhed er Velvære, og hver Dag
er vel værd at leve i Passaten.

20. December.

I 16 Dage kun set paa Hav og Skyer, hvis varierende
Udseende man paa saadan en Tur rigtig kan faa Øjet
op for. Hvad der sker langt borte i den store Verden,
det aner man ikke, spørger ikke om, man lever kun
for denne lille sejrende Koloni, hvor En staar for
Styret, og hvor Pligter, Ansvar og Rettigheder staar i
det bedste Forhold til hverandre — hvor ingen lider
Nød, hvor ingen er syge, hvor alle har det daglige
Brød, hvor alle har Arbejde, ingen for meget, og
ingen for lidt, og hvor alle arbejder mod det fælles
Maal: Fremad.

Den Mand var gal, som vilde tale om, hvad der
rører sig i Tiden. Det, der interesserer, er: I Dag er
et Par Fregatfugle set agterude; i Dag tumler Bonitter
og Flyveulke omkring Stævnen, eller som forleden
Dag, hvor to store Hvaler timevis fulgte os og legede
en Tagfat, hvori Fregatten blev den lille. De dykkede
under os, de løb paa Siden og viste den hvide Bug,
de stak Hovedet op, trak Vejret og plirrede med de
smaa, kloge Øjne »kom og fang os, om I kan«.

Vi fangede dem ikke, men vi fiskede Saragassotang,
hvori Miniatur-Krebs kravlede omkring, og i Poserne
fik vi Bladkrebs, Bjørnekrebs, Flyveulke, Søknæler-
larver og mange andre af Oceanets Millioner af Ind-
vaanere. Der er nok at se og meget at lære ude paa
det store Hav.

21. December.

Skorstenen kom op i Dag, og Skruen kom ned paa
sin rigtige Plads, vi fyrede under Kedlerne og udslettede
alt Præg af at være et rigtigt Sejlskib. Nu henad
Aften gaar vi for Damp og stirrer ud efter Vestindiens

yderste Øer, Barbuda og St. Barthelemy. Klokken er 8, paa min Førstevagt faar jeg maaske Æren af »at gøre Vestindien«, i Maaneskin til Kl. 10 og efter den Tid i Mørke.

22. December.

Kl. 8 Fm. passeredes Sombrero, saa videre Vest paa i vældige Regnbyger med stiv Kuling fra forskellige Sider og med 11 Mils Fart. Om Eftermiddagen klarede det af; vi løb da Sonden om Jomfruøerne, der laa grønne og solbeskinnede for os. Først Virgin Gorda, Tortola og Normann Island, saa de danske Øer — St. Jan med sine Indskæringer Cruz Bay og Coral Bay, derefter Dog Island, Tatsch Key og Hans Lollik. Vi stod mellem Fugleklippen og Buck Island, og Byen Charlotte Amalie ligger for mig, som den laa for 7 Aar og for 17 Aar siden. Vi glider ind gennem Indløbet mellem Mühlenfels Point og Signalbøjen og faar det første Kig til Daddel- og Kokospalmer til Søjlekaktus og Agaver. Flaget kippes for alle de rød-hvide Flag, der hilser os fra Land. Ankeret falder, Fartøjer sættes i Vandet, Solsejl spændes ud, til Solen gaar ned og sætter en Stopper for hele Travlheden.

Der stod i den lokale Avis:

»Between 3 and 4 o'clock the signal »Danish man of-war East« was made and shortly after she came into port. She had been anxiously expected, and no sooner was she in sight than all the ships in the harbour showed their colours, a considerable number of flags ashore being hoisted to greet the ship.«

24. December.

Der mødte en lille Julenisse paa Batteriet, som vi dekorerede til Julefest; over Batteriportene hang Slynggrønt som Guirlander og paa Siden rød-hvide Flag som Gardiner. Blanke, stive Palmeblade stod hist og her, Lysekroner hang under Skylighter, hvor store Bannblade voksede op af et Buskads af Roser. Rundt om paa Batteriet mellem Palmer og Flag havde forskellige kammeratlige Hold lavet sig hver sin lille Messe, hvor Middagen blev holdt Kl. 5; den bestod af Risengrød, Lammesteg og Frugt, og skønt Lammene var tørre og sejge, som vestindiske Lam kan være, herskede der Julestemning i hvert et Palmelysthus, Latter og glade Stemmer lød gennem de aabne Batteriporte ud i den tropiske Juleaften. Senere oprettedes en Tambola, hvor hver fik sin Gave, og da Punchen bagefter skænkedes, blev der ved alle Bordene sunget Sange forfattet i Dagens Anledning. I Messen havde vi en lille Revy-Cyclus, hvoraf jeg har nedskrevet følgende Begyndelse af et Vers om en Løjtnant, der havde svoret paa at fange Bonitter i Passaten.

For det første, hvor er de Bonitter,
som Hr. Svedske
skulde fiske;
jeg tror nu, han aldrig dem hitter,
at Bonitter er til, er vist Løgn osv.

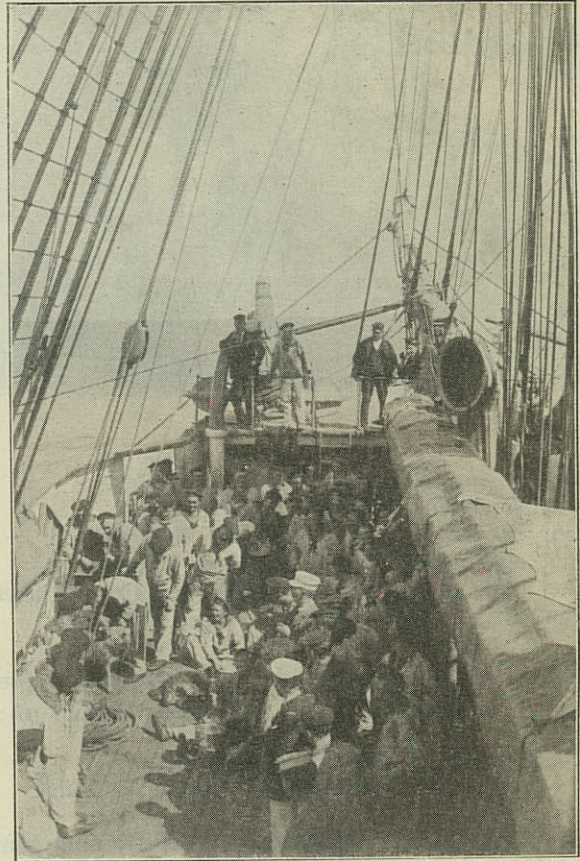
Julenat paa Hundevagten sad endnu nogle af os og saa ud i den lune, stille Nat; nu var det Julemorgen hjemme i Danmark, der bed Frosten i Ørene, og Sneen knagede under Foden, der ringede Julemorgens Klokker,

medens Folk gik til Kirke over hvid Sne med sorte Bøger med gyldne Kors paa i Hænderne; her sad vi i den varme, blomsterduftende Nat og over os smældede fra Stortoppen den røde Vimpel med sit snehvide Kors.

2. Februar.

Homeward bound. Vi lettede Kl. 9 og gled ud af St. Thomas Havn, medens Musikken blæste »Sæt Maskinen i Gång«. Da vi stod udenom Savanna Island, satte vi Sejl og gyngede atter ude paa det store, dejlige Hav.

— — — Saa halte vi Buglinerne, og Dækket gjordes klart, saa løb hun for Loggen en ti Miles Fart.

Skildpadden paa Spadseretur
Dr. F. Børgesen fot.

Herligt var det at se Sejl igen efter den lange Ankervagt, at indaande den friske Søluff, høre det skumme for Boven og jage Skarer af Flyvefisk op, der som blanke Sølvspyd for hen over det blaaeste Vand.

Passaten friskede fra Øst. »Klar ved Bramfald, Skøder og Givtove,« vi maatte endog lukke Batteriportene i Læ for Saltstænk paa Kanonerne. Kl. 4 tog vi den sidste Pejling af Kamelbjærget og Louisenhøj, og saa rullede Tæppet ned for denne Gang — langsomt sammen med Solen, der sank bag Puerto -Ricos' høje Bjerge.

Men da Musikken efter Middag spillede »Barndance«, dansede vi alle paa Batteriet, saa Dæksbjælkerne knagede.

8. Februar.

I stille Vejr damper vi langs Storcirklen til Azorerne. Tiden gaar, og vi gaar hjemad, og hver Dag Kl. 12, naar Middagspladsen afsættes i Kortet, der hænger paa Batteriet, skal alle hen og kigge paa, hvor langt

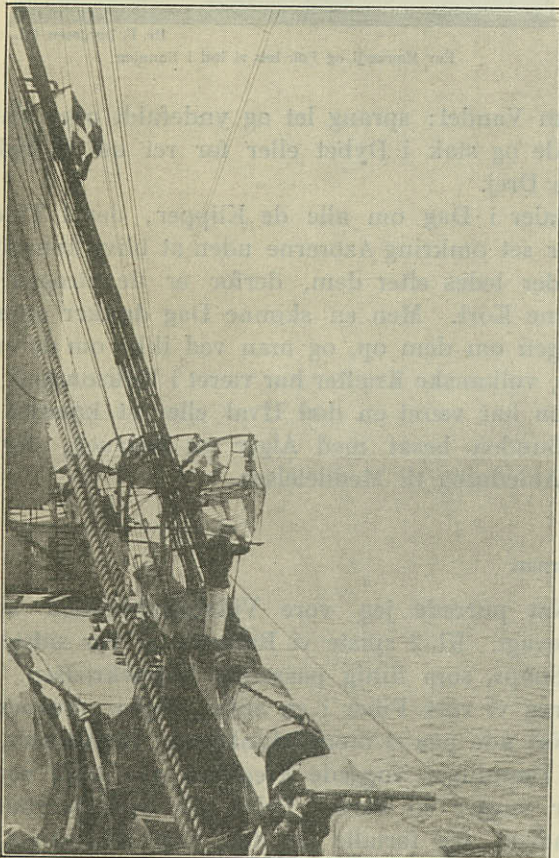
vi er fremme. Om Aftenen i Messen gaar L'hombren sin Gang, vi ryger endnu Havanna og taler om Vestindien og Vennerne der.

Vi gav en engelsk Firmaster Længden i Dag.

10. Februar.

Hvor er det koldt allerede, højst 19°, vi gemmer os om Aftenen i den varme Messe, hvor Lægen har ordineret varm Romtyddy. Vi har vestlig Vind, holder 9 Mil med Læsejl paa og ruller i de lange Dønninger.

Ved Aftenturen op og ned ad Skansen taler vi om Vestindien. Husker Du Køreturen den 22. Januar; det var varmt; men vi hoppede nu og da ud af Vognen, plukkede Appelsiner af Træerne og sugede dem ud. Vejen snoede sig i Vildnis op ad Bjerget, og tilsidst blev Landskabet helt tropisk. De store Mangotræer med deres tykke, friskgrønne Blade kantede Vejen og mellem dem myldrede alt frem, Oleander med de røde Blomster, Slynggrønt med hvide Klokkeblomster saa store som Kopper, Lovelies med Blade, som siden spirede i Lukafet, store Bregner og Kaktus, Kaalpalmer med den bølgede Stamme, Træer med Lufttrødder, Terpentintræet, Mandel- og Mahognitræet, og inde over de gamle Ruiner af de i 1878 afbrændte Huse, som nu er helt overgroede, voksede Appelsin-, Banan- og Brødfrugttræer i broget Forvirring op af den forsømte Jordbund, der vældede det hele ud af sit Overflødhedshorn. Agaver og Aloëer hældede ud over de stejle

Dr. F. Borgesen fot.

Vi gav en engelsk Firmaster Længden

Skrænter, hang ud over Kløften, hvor Vandet rislede ned mellem Bundstenene. Da vi naaede Plantagen, hvis Led Negeren lukkede op for os, besaa vi Kakao-, Kaffe- og Vanilleplanterne; Kokosnødder, Bananer og

grønne Appelsiner slog vi ned, sugede, drak og smed væk, den hele Operation var hurtig. Den næste Dag modnes der ny Frugter, og de Blomster, der straalere i Dag falder i Morgen for Passatvinden, dryssende ned over os eller andre, som nu rider den samme Vej.

Men husker Du da Hjemturen, hvor vi passerede Annaly's dejlige Bakker. Ved Foden af Bakken laa Westend, hvis Kirkeklokker ringede Solen ned. Sol-skæret kastedes skarpt hen over Terrænet og fremhævede alle Ujævnheder, ligemeget om det var Palmer, Ruiner, Klipper eller Sugar mills. Langt ude saa vi Southwest Point og til højre en hvid Plet i Vandet med det store, røde Splitflag, slaaende de sidste Smæld i Aftenvinden.

Og husker Du vor Ridetur nogle Dage efter. En hel Urskov kom vi til, Sandboksen stod der med de vældige tykke Stammer, dens tommelange Torne strittede ud mod os, og ned fra Grenene hang Slynggrønt, Lufttrødder og Snylteplanter. Guavatræer, Mandeltræer, Boabab, Orchideer, Cigarkassetræet, Mango, Mammen og Mispel, alle kappedes de om at yde hver sit Bidrag til Skønheden sammen med de stejle Skraaninger, den dybe Kløft med det brusende Vand, den blaa Himmel og Stemningen i en selv. Tilsidst naaede vi Hams Bluff ved Kysten, hvortil Vejen førte mellem vestindiske Syrener og den utrolig yppige røde Nellike — og red saa hjemad. Nu var det mig, som tog Teten eller rettere min Hest, som hed »røde Anders«, tilsidst slog den af en mig ukendt Aarsag over i Galop og satte i med saadan en Fart, at Soldaten, som ledsagede os, blev kaldt op paa Siden af mig for at klare den Misforstaaelse, der var opstaaet mellem Anders og mig. Good gracious, hvor vi to — Anders og jeg, skyndte os, Stigbøjlerne fløj mig om Ørene, Tøjlerne passede sig selv, jeg holdt selvfølgelig i Manken og Halen og søgte at holde mig paa ret Køl i Sadlen, hvilket kunde være besværligt nok, da Anders, naar Vejen drejede, omtrent laa halvt over paa den ene Side, som et Fartøj i Kuling. Hvem der blot sad i et Fartøj i Kuling. Tilsidst gad jeg ikke mere mig længere, bad Soldaten om at fange Anders, og da der sad en tyk og fed Negerkælling ved Vejen, sprang jeg af i Skødet paa Madammen med Hænderne fulde af Manke- og Halehaar.

Som saadan en Negerkone kan vræle!

12. Februar.

I Dag gik Royal Mail Steamer'en forbi os Øst paa Vinden frisker fra S. S. V., vi løber 11 Mil med Læsejl paa og skummer af Sted i Natten, medens Vagtkhefen staar og føler paa luv Foremærsebras, der bærer det hele.

15. Februar.

I Gaar tog Kulingen til i Løbet af Eftermiddagen. Vi var naaet op paa 12½ Knob; men Sejl for Sejl gik ned, Reb for Reb blev stukket ind, og henad Aften drejede vi under for Fokke Stagejl, Foremærsejl og Stormmesan. Jeg havde Hundevagten, og særlig fra Kl. 2 til 4 blæste det saa haardt, at jeg hvert Øjeblik ventede at høre Mærsejlet ryge i Stumper og Laser, og derfor var lige klar til at udhale Fore Gaffelsejl.

Regnen piskede ned og røg i Et med Skummet fra Søen, ikke en Fodslængde saa vi fremefter, Vinden hylede i Rig og Sejl, Skummet røg i Læ, og Morilden lyste som var hele Oceanet i Brand. Fregatten vagede brillant, om end Finkenettet blev slaaet ind et Par Steder. I Dag ser det ud til at blæse af, vi stopper en Læk i Styrbords Kulkasse, hvorfra vi pumpede c. 1¹/₄ Meter Vand ud i Morges.

17. Februar.

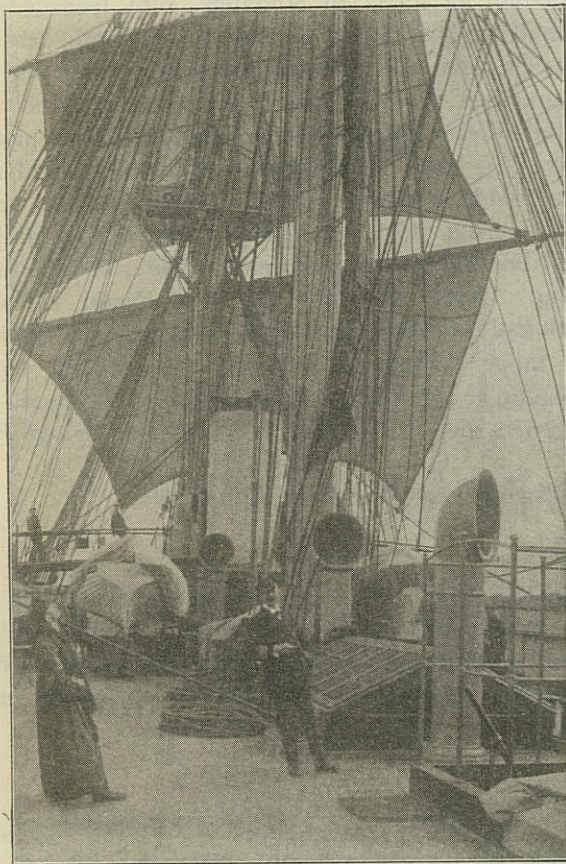
Paa Formiddagsvagten sejlede vi i klart Solskinsvej med en halv Storm af Nord den herligste Sejlur paa Atlanten, en lille Lystsejls for 2-rebede Topsejl og og Fok. Jeg kiggede ud efter »Pico«, der er over 2300 Meter højt, men saa kun store blaa Søer komme rullende fra Nord og møde Fregattens Bov.

18. Februar.

Inat paa Hundevagten nærmede vi os St. Miguel og bjærgede Sejl; paa Dagvagten stod vi ind i Ponta Delgada. Azorerne ligner sig selv, algeklædte Mure mod Havet, ejendommelige spidse Bakker bag Byen; Hegn om hver Mark; Mølle paa hver Høj.

22. Februar.

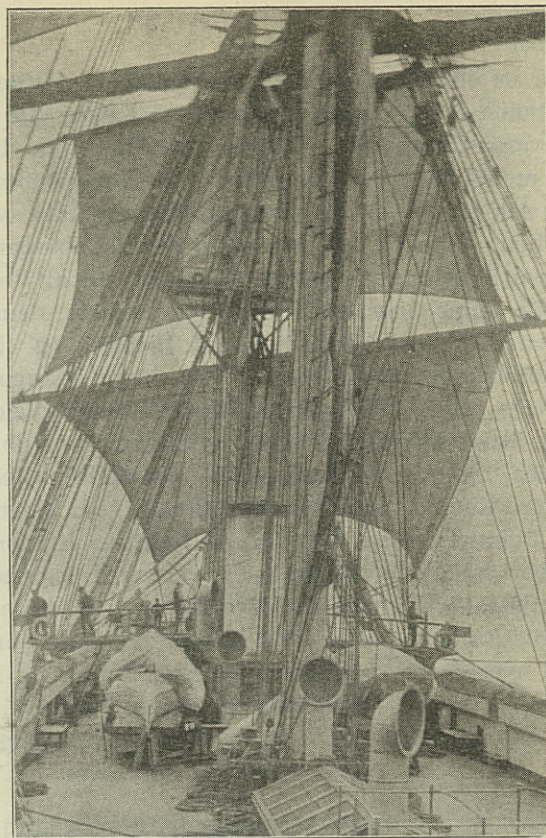
Lttede i dejlig solskinsfrisk Morgen, medens Taagen endnu laa over St. Miguel's højeste Punkter. Passerede Villa Franca med sine varme, frygende Kilder, et Bevis

Dr. F. Børgesen fot.
Reb for Reb blev stukket ind

paa den vulkanske Jordbund. Vi rundede om Østenden, hvor det høje Pic de Vara rager op beklædt med Lyng paa Toppen og dyrket saa højt op, som den flittige Befolkning formaar. Her ud for laa 20 à 30 Fisker-

baade for at harpunere Springere, der til Afveksling fulgte os et Stykke. De legede for Boven, løb paa Siden og paa Ryggen, viste den hvide Bug, som lyste

Dr. F. Børgesen fot.
For Mærsejl og Fok løb vi ind i Kanalen

gennem Vandet; sprang let og yndefuldt over Vandet, snøftede og stak i Dybet eller for ret ud til Siden i skarpe Drej.

Vi taler i Dag om alle de Klipper, der i Tidernes Løb er set omkring Azorerne uden at blive konstateret, naar der ledes efter dem, derfor er de strøgne i de moderne Kort. Men en skønne Dag dukker atter Beretningen om dem op, og man ved ikke om de under-søiske, vulkanske Kræfter har været i Virksomhed, eller det kun har været en død Hval eller et kærtret Skib med Bunden besat med Alger og Balaner, der har givet Anledning til Meddelelsen.

25. Februar.

I Nat purrede jeg vore Videnskabsmænd ud til Hundevagt. Kl. 2 spiste vi Resterne af vor sidste Gris med Snaps, som flittig passerede Vennekredsen. Bag-efter røg vi vore Piber i en stille, dejlig, maaneskinsklar Nat ude paa et morildsfunklende Atlanterhav, hvis lange Dønninger vuggede Fregatten saa blidt som en Moder vugger sit Barn. Tiden gik med Samtale om Vestindien, jeg fortalte om den unge Negerknøs, der kom til mig og med straalende Øjne bad om at maatte blive taget til Tjeneste om Bord. »Hvad vil du her,« og Svaret lød:

»I will fight for the honour under Dannebrog.«

I tre Dage har vi haft stille Vejr, men nu begynder det at fugte lidt og kule fra Sydvest. Om Eftermid-

dagen gik Vinden til Nord, og paa Førstevagten havde jeg en frisk Sejlstur i klart Maaneskin med 2 Reb i Mærssjellene. Vi holdt 10 Knobs Fart, men i de stive Byger var jeg ogsaa nødt til at have Folkene klar ved Fokkens Givtove og Gaardinger. I Nattens Løb passerede vi »Djævleklippen«, hvis den da findes, hvad den ikke gør.

26. Februar.

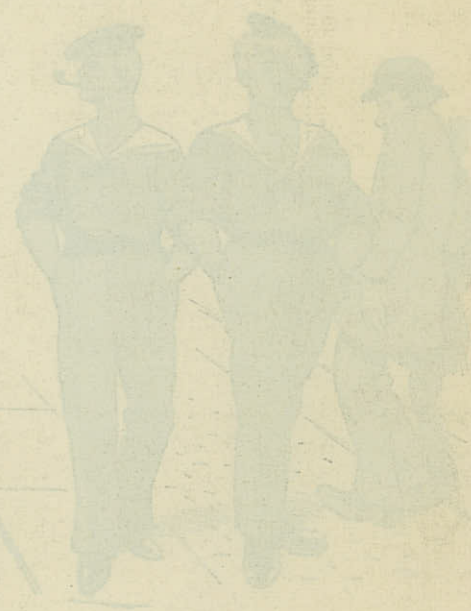
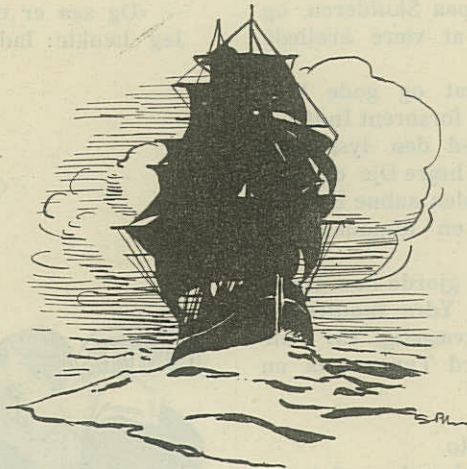
Høj Sø, 2 Reb uden Fok. Man mærker, man nærmer sig et Knudepunkt for Verdenstrafiken, fra alle

Sider begynder Sejlerne at indfinde sig, og alle stævner de mod Kanalen.

28. Februar.

Paa Førstevagten fik jeg Æren af at »gøre Europa«. Kl. 11 blev der prajet fra Fokkeraaen for Fyr til Lu-vart. Vi tog Pejling af Lizard to Fyr og samtidig klarede det af. I Fuldmaaneskin for Mærssjæl og Fok løb vi med 10 Mils Fart ind i Kanalen for en frisk Nord-nordvest.

Det var sidste Gang en dansk Orlogsfregat, kommende fra Vestindien, sejlede Kanalen ind.

ET LILLE FJOLS

AF

AXEL THIESS

MED TEGNINGER AF FORFATTEREN

FTER Sommertogtet, imens vi laa i Flaadens Leje og riggede af, kunde vi faa Landlov til Kl. 6 den paafølgende Morgen.

En Søndag Aften, da jeg drev ned ad Strøget, blev jeg slaaget kraftigt paa Skulderen, og da jeg vendte mig om, viste det sig at være krøllede Christian.

»Krøllekresjan« var min Bakskammerat og gode Ven. Han gjorde ved første Øjekast et raat og forsorent Indtryk, baade ved sit atletiske Bokserydre og ved den lysblonde krølle Lok, som hang ham ned over det højre Øje og som var hans Stolthed. Han paastod, at paa den aabne Estrade i Tivoli og i Grøndalshuset var den af en uimodstaaelig Virkning.

Men naar Krøllekresjan smilede, og det gjorde han gerne, saa røbede han, at der bag det forsorne Ydre fandtes en stor god Dreng, hvis varme Hjærte letbevægeligt var rede til at ofre sig for andre. Med andre Ord Typen paa en god Kammerat, som han skulde være.

Men farlig saa han ud.

Naa, — det gjorde vi forresten begge to.

Vi havde vel nok været over Atlanterhavet —, det var da al Tid noget andet end at sejle med Havnens Mortorfærge og derfor maatte vi naturligvis have Huen hængende paa det ene Øre, Skjorten skrabet ned, saa man rigtig kunde se det brune Bryst og Ærmerne smøget op til Albuerne.

Naar vi saadan udhalet med Snadden eller Cigarstumpen i Mundvigen og begge Hænder begravet i Bukselom-

merne slentrede ned ad Fortouget, saa veg Fodgængerne forsigtigt udenom.

— »Du 40«, sagde Kresjan, »ta' og gaa med ned paa Gammelholm og besøg min Forlovede«.

— »Din »Forlovede«, sagde jeg, »nej bild mig ikke den ind 42, det ligger vist ikke for Dig at forlove Dig!«

Kresjan bandte og svor, saa det osede af Svovl omkring ham, at nu skulde han ringforloves, hun hed Amanda og tjente hos en meget velhavende Overretssagfører i Holbergsgade.

— »Og saa er det et glimrende Madsted«, føjede 42 til. Jeg tænkte: lad gaa, det kunde nok være morsomt at

gøre Bekendtskab med Krøllekresjans Udkaarede — og lidt efter kravlede vi op ad Køkkentrappen.

Krisjans haarde Kno bankede nogle mystiske Slag paa Døren og Amanda kom hurtigt til Syne og førte os ind i Pige-kammeret gennem Køkkenet, hvor forskellig kvindelig Assistance og en liflig Madlugt fortalte, at der var Selskab i Huset.

Det var et ualmindelig pænt Pige-kammer, men kun med én Stol — andre Besøgende maatte sidde i Sengen — og med mange Portrætter og Dukecigaretbilleder paa Væggen.

42, der i sit civile Liv var Skibstømrer, havde ikke overdrevet Beskrivelsen af Amanda. Det var virkelig en flot og kraftig dansk Pige.

— »Sikke Linjer i den Skude — Egetræ helt igennem«, sagde Kresjan med Stolthed, »sikken Reisning« og idet han klaskede hende paa Knæ og Arme, »sikke Rundholter!«

Jeg maatte jo indrømme, at Rundholterne var der ikke noget i Vejen med.

Desværre bød jo Amandas Embedspligt, at hun hvert Øjeblik forsvandt, men da jeg havde gjort mig det bekvemt i Amandas Seng med en af Overretssagførerens Mavebæltecigarer, saa var der jo ingen Grund til at klage.

Da Souperen var forbi »derinde«, kom Amanda med to store Portioner Oksemørbrad jardinière.

Naada, det var rigtignok noget andet end det islandske Rævesul, som vi havde døjet Dagen forud, ih — hvor det smagte, og hvor vi spiste!

— »Det er en hel Fornøjelse, at se Jer æde«, sagde Amanda med gæstfri Stolthed.

Senere serverede hun Kaffe med Chartreuse.

— »Det var none fæle smaa grønne Snapse«, sagde Kresjan, »dem kunde jeg drikke 35 af i et Træk«.

— »Saa er det nok bedst jeg gaar med Flaconen, inden der sker større Skade«, sagde Amanda.

Aftenen gik let og behagelig med munter Skæmt og Klokkeren var mange, da vi kunde høre Selskabet begynde at bryde op. Det var i den gode gamle Tid, da vi ikke skulde spare paa Alting og vi kunde høre paa Stemmerne, da flere og flere optraadte ude i Entréen, at Stemningen var animeret.

Pludselig stikker Fruen Hovedet ind ad Døren og siger:

— »Er Amandas Fætter her ikke i Aften?«

Vi røg op og slog Hælene sammen.

— »Javel«, siger 42, »i Aften er vi to«.

— »Aah det var udmærket«, sagde Fruen, idet hun tog mig i Slipset, »saa vil De nok være saa venlig at følge en Dame ud i Grønningen, ikke sandt lille Jens?«

Hvorfor jeg skulde hedde Jens ved jeg ikke, det er ellers kun Landkrabbesoldater, der hedder saaledes, men — ligemeget —, 42 og jeg stiller op ude i Entréen til Hjemfølgning.

Da ser jeg pludselig en Studenterkammerat af mig i Kjole og hvidt Slips, og da han ikke tog Overtøj paa, men sagde Godnat til Gæsterne, formoder jeg, at han var Søn af Huset, hvilket ogsaa senere viste sig at være rigtigt.

Jeg vendte standhaftig Ryggen til, for at han ikke skulde kende mig og stod og mulede hende ved Døren, længselsfuld efter at komme ud paa Trappen og bort.

42 havde faaet tildelt en ældre Institutbestyrerinde. Det var nogle skrækelige Grimacer han skar, da han listede ned af Trappen med hende.

— »Her staar Jens, som vil være rar og følge Dem hjem«, hørte jeg Fruens Stemme sige. Jeg turde jo ikke vende mig om, men pludselig staar foran mig den dejligste unge Pige, jeg nogensinde har set. Varm og blussende og med straalende Øjne. Et lille Slør var knyttet om Haaret og Aftenkaaben hang løst over de hvide ungdommelige Skuldre. Jeg ligefrem rettede mig op ved det Syn. Et Øjeblik mønstrede vi hinanden skarpt. I et Nu havde vi med Ungdommens Instinkt taget Maal af hinanden, saa gik vi stille ned ad Trappen og ud paa Gaden.

Sommeraftenen var lun og lys og herlig og i de mennesketomme Gader havde vi Følelsen af at være ganske alene.

Jeg kunde mærke at hun betragtede mig, men jeg saa taus ligeud. Saa sagde hun:

— »Hvad er De i det civile Liv?«

— »Fisker«, svarede jeg mut.

— »Saa aah«, sagde hun mistroisk, »da er det da ikke Arbejdshænder, De har«.

Jeg puttede hurtigt Hænderne i Lommen og mumlede noget om, at de var regulære nok til at ta'e et Snuftag.

Paa en eller anden Maade maa jeg have vakt den unge Dames Interesse og maaske har jeg den Gang set godt ud. Rimeligt nok. 21 Aar, lige hjemkommen, frisk og brun fra et Sommertogt, i den klædelige barhalsede Matrosdragt og saa med det rette Blink i Øjet, som er hele Ungdommens varme, fyrige Kvindebeundring.

Den unge Dame, som jeg havde hørt hed Rigmor, kom nærmere imod mig. Efterhaanden som vi passerede Kongens Nytorv og Bredgade gik vi ganske tæt op ad hinanden og Passiaren gik helt utvungent.

Efter den lange Indespærring mellem Skibets Spanter og mellem lutter grove og robuste Mandfolk følte jeg hendes Tilsynekomst som en Aabenbaring fra en finere og bedre Verden.

Og hvad der, rent fysisk, gjorde et ligefrem berusende Indtryk paa mig, var den Sky af liflig Parfume, der omgav hende.

Nu havde jeg i saa lang Tid gaaet dernede paa Banjerne og hos Hulgasten, hvor der fandtes en underlig Odeur, sammenblandet af gammel Mados, Tjære, Skosvæerte, Ølsjatter, harsk Smør og daarlig Shagtabak, saa det var ikke

saa underlig at jeg fandt, at Rigmor var den ideale Kvinde: ung, smuk og med en Stemme saa klokkeren, saa blid og indtagende, aah, saa uendelig fjævn fra Skibssergentens, navnlig om Morgenene, naar vi skulde »reise ut a' Køjerne«.

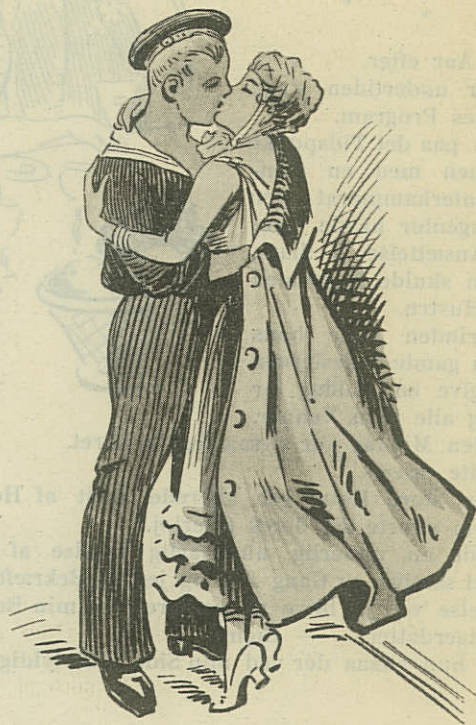
Imidlertid var vi naaet ud til Hjørnet af Grønningen.

Det var en vidunderlig Sommernat med et lokkende Maaneskin mellem Træstammerne.

Saa standsede Rigmor brat og sagde:

»Hør — skal vi ikke gaa en Tur rundt i Grønningen?«

Det var netop hvad jeg ønskede, hun vilde sige. Vi gik over under Træerne og hen langs Voldgraven, der laa bade i Maaneskin. Det Hele forekom mig saa dejligt, men

saa uvirkeligt. Det var som en Dekoration fra »Skærsommernatsdrømmen« og en Stemning som i »Der var en Gang«.

Jeg mindedes Serenaden:

Natten er svanger med Vellugt fin,
med Virak for Dig, med Røgelsen Din,
med Hyldest i hældende Skaaler.

Men jeg betvang mig. Jeg maatte jo svare til mit Pseudonym, og at Jens Fisker skulde give sig til at citere Drachmann vilde være lidet sandsynligt.

Det var den dejligste Spadseretur, jeg nogensinde har foretaget.

Hvad vi talte om?

Ja, Guderne maa vide det. Der behøves ikke mange Ord mellem to Tyveaarige en herlig Sommernat, de blanke Øjne talte deres tydelige Sprog.

Jeg havde den største Lyst til at slynge min Arm om hendes Liv og trykke et Kys paa hendes Læber.

Men saa tænkte jeg paa, hvad Ubehageligheder der kunde komme ud deraf. Jeg maatte jo huske paa, at jeg var Jens Fisker, Amandas Fætter, som var bleven betroet et Tillidshverv, og tænk, hvis Næstkommanderende fik at vide, at jeg havde sejlet under falsk Flag.

Nej, der var ikke andet at gøre, end at betvinge sig, selv om det ogsaa kostede Kamp.

Saa stod vi da endelig og skulde sige Farvel til hinanden i den lille Forstue indenfor Gadedøren.

Pludselig slynger Rigmor sin varme, bløde Arm om min Nakke og med de Ord:

»De er da ogsaa et rigtig lille Fjols!« trykkede hun et langt Kys paa min Mund.

I det samme tændtes Trappeautomatens elektriske Lys og vi hørte Stemmer ovenover.

»Skynd Dem bort«, sagde hun, »men mød mig her imorgen Kl. 2!«

— — —
Ak! »Imorgen Kl. 2!«

Da gik jeg og lossede Ankerkæde i et ualmindelig beskidt Sæt Overtrækstøj, ræverød af Rust fra Top til Taa. Rent mekanisk huggede jeg Kædekrogene i den tunge Lænke, men Kammeraterne kunde ikke forstaa, at jeg var saa tavs.

De vidste jo ikke at jeg svigtede et kært Stævnemøde.

* * *

Femten Aar efter.

Som der undertiden staar i Theatrenes Program.

Jeg kom paa det Tidspunkt ofte sammen med en gammel Studenterkammerat, der nu som Ingeniør havde faaet en god Ansættelse i Siam, hvortil han skulde rejse med sin unge Hustru.

Men forinden vilde hans Fader, den gamle Højesterets-assessor, give en Middag for sin Søn og alle hans Venner.

Og til den Middag var ogsaa jeg inviteret.

Jeg mødte præcis.

Men den store Entré var allerede fyldt af Herrer og Damer, som afførte sig deres Overtøj.

Jeg havde en underlig, uforklarlig Følelse af at have oplevet det samme en Gang før, og jeg fik Bekræftelse paa denne Følelse ved at blive præsenteret for min Borddame, Husets Svigerdatter — — Rigmor.

Nu sad hun altsaa dér ved min Side, lidt fyldig maaske,

med Anlæg til Dobbeltbage, men stadig smuk og indtagende. Af den raske Jens Fisker var der derimod Intet tilbage. Jeg havde i de mellemliggende Aar lagt mig Fuldsåkæg til og Pincenez, saa der var ikke Tale om, at hun kunde genkende mig.

Og jeg var glad ved mit Incognito, for jeg havde jo lidt Samvittighedsnag overfor den rare og gæstfri Vært, fra den Gang han var Overretssagfører og jeg røg hans Mavebælte-cigarer ude i Amandas Seng i Pige-kammeret.

Den unge Frue var munter og i høj Grad charmerende og ved Desserten var jeg lige ved at minde hende om vor Spadseretur i Grønningen, da hun kaldte mig »et lille Fjols«.

Men det stod nu skrevet i Skæbnens Bog, at jeg skulde tie og betvinge mig overfor hende.

Hadde jeg ikke den Gang skullet slæbe Ankerkæde den paafølgende Dag, saa var der nok kommet det Øjeblik, hvor hun ikke vilde kalde mig »et lille Fjols«.

Nr. 42, »Krølle-Kresjan«, havde i nogle Aar en Ophalerbedding paa Christianshavn. Senere har han faaet et godt og opblomstrende lille Værft ovre paa Fyen.

Naar han nu ser disse Ungdomsminder, saa er jeg sikker paa, at han vil kalde paa Amanda og de krøllede Dreng, og saa vil han læse højt for dem om den Gang Fa'r var en rask Søgut og Nr. 40, efter hans Mening, et ualmindelig stort Fjols.

JULEAFTEN PAA FÆRØERNE

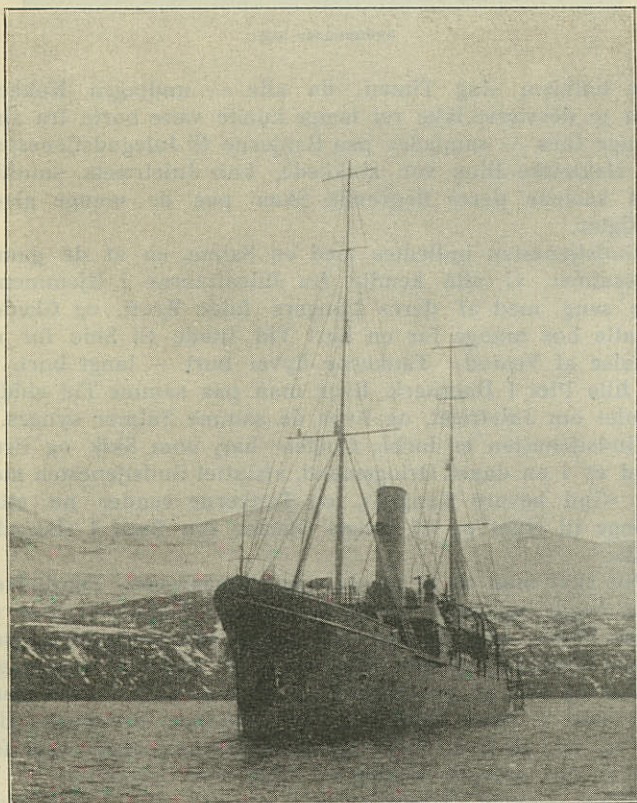
FRA »ISLANDS FALK«S TOGT TIL FÆRØERNE OG ISLAND 1916 1917

AF

PREMIERLØJTNANT HELGE BUNDESEN

MJRET er graat, taaget og regnfuldt; de høje Fjælde med de snedækkede Toppe ser dystre og skumle ud og længes efter Solen for at kunne kaste den kolde, fugtige Taage af sig. — Humøret om Bord staar ikke højt —.

»Islands Falk«

Fra Oktober Maaned er vi vaagnede hver Morgen med det Spørgsmaal paa Læben: »Regner det stadig?« Svaret har varieret noget! Enten det trøstesløse »Ja«, der virkede ligesom en Spand koldt Vand i Ansigtet, eller ogsaa det kun lidt mere opløftende: »Graat i graat, Taagen ligger over Fjældene«.

Humøret var som ovenfor nævnt ikke altid straalende, men da vi nærmede os December Maaned og skulde til at tænke paa at skaffe os en rigtig hyggelig, dansk Jul om Bord, var det ligesom vi saa lysere paa det hele.

Læsere vil maaske forbauses over, at vi saa lang Tid i Forvejen maatte begynde Forberedelserne. Men det er man af flere forskellige Grunde nødt til paa Færøerne.

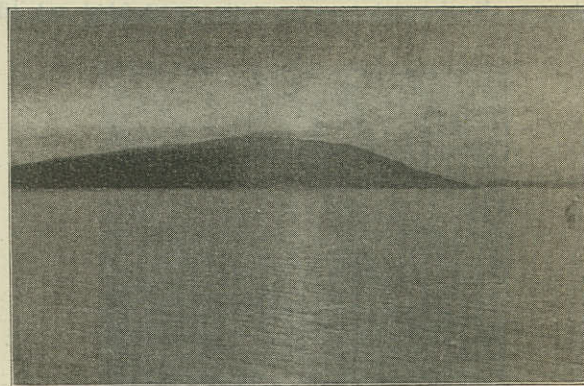
For det første skal der selvfølgelig være Gaasesteg paa Bordet Juleaften; den blotte Tanke: Julemiddagen uden Julegaas, er jo frygtelig. Risengrøden kan stryges, men under ingen Omstændigheder Gaasen.

Paa Færøerne er der Masser af Gæs; man ser dem vraltende rundt paa Gaderne, og nede ved Stranden, hvor de mange Elve udmunder, pjasker de omkring, glade og vel tilfredse, og fortærer med Graadighed de henkastede Fiskerester. Selv de mest omhyggelige Udrensingsprocesser ved Tilberedningen er ikke tilstrækkelige til at borttage den Smag

af Tran, som er en naturlig Følge af disse ikke særlig appetitlige Næringsmidler.

Den eneste Udvej, man har, for overhovedet at gøre Gæssene spiselige, er at sætte sine Kreaturer paa Græs nogen Tid før Slagtingen; de frodige Græsgange, hvor vore Gæs blev hensat, fandtes i Bagerens Gaard i Thors-havn: de blev her kornfodret og opdraget efter alle Kunstens Regler en hel Maaned, førend de skulde spises.

En anden Ting, der ogsaa i Tide maa tænkes paa, er selve det fundamentale for Juleaften: nemlig Juletræet. Der findes som bekendt ikke et eneste Grantræ hverken paa Færøerne eller paa Island, saa Træerne maa transporteres hjemmefra pr. Damper og altsaa bestilles mindst en Maaned før Juleaften.

Kongshavn

Og endelig Julegaverne! Hver enkelt om Bord — fra den højeste til den laveste — skal jo have en Julegave til Minde om — for de flestes Vedkommende den første — Juleaften om Bord i en Orlogsmand.

At berette om alle Forberedelserne i Enkeltheder og om de mange større og mindre Genvordigheder, som »Julekommissionen« havde for at faa det tilstaaede Beløb til at slaa til, vil være næsten umuligt; lad os derfor nøjes med at beskæftige os med selve Juleaften.

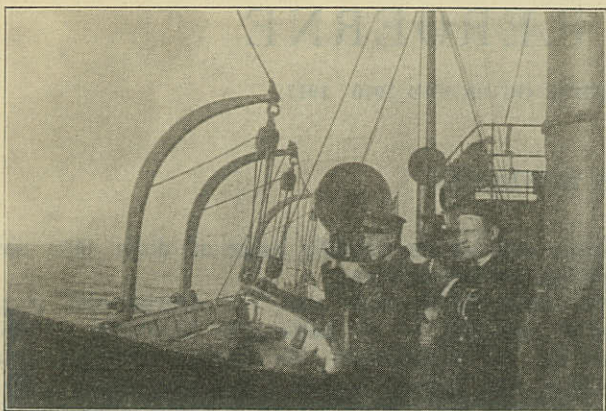
»Islands Falk« ligger til Ankers paa den rolige, af Fjælde helt indesluttede Fjord, der hedder Kongshavn; et fint Lag Sne har lagt sig som et hvidt Tæppe over Fjældene, op ad hvis Skraaninger de smaa straatækte Huse ligger spredte og godt i Læ for de skarpe Vinde.

I al Juletravlheden maa man imidlertid ikke glemme at den 24. December ogsaa rummer en anden Højtidsdag, nemlig Hendes Majestæt Dronningens Fødselsdag. Om Morgenen præcis Kl. 8 flyver Topflagene til Vejrs, for heroppe mellem Fjældene langt fra Moderlandet at minde den lille Afkrog af Danmark om, at Landets Dronning fejrer sin Fødselsdag.

Tankerne drager et Øjeblik bort og fæstner sig ved det flagsmykkede København, ved Vagtparaden, der trækker op, ved Salutten, der Kl. 12 runger over Hovedstaden. Fra disse Betragtninger kaldes man imidlertid hurtigt og brat tilbage til Virkeligheden, idet Baadsmanspiberne ved en ekstra lang Skingren forkynder: »Rengøring overalt«.

Thi Skibet skal jo først og fremmest pudses og gøres rigtig fint og rent, inden selve Udsmykningen paabegyndes.

Alt Arbejde gaar den Dag med Liv og Lyst; Humøret, som det kedelige og triste Klima har nedstemt noget, vaagner atter til Live; kort sagt, Julestemningen har grebet os

Solen »skydes«

alle, og der er den Dag ingen, der tænker paa det daarlige Vejr eller paa, at det er et helt Aar siden, vi sagde Farvel til vore Kære.

Eftermiddagen er kommet og »Julekommissionen« skal nu til at begynde sit Arbejde. Den renser med haard Haand Banjerne for alle uvedkommende; kun de enkelte udvalgte, — »Banjergasterne« —, som er stukket ud til at

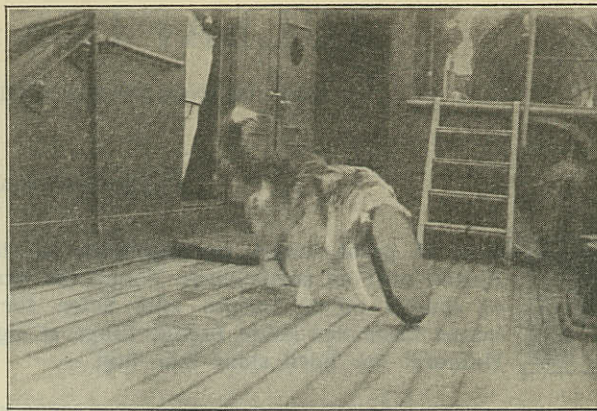
Der strabes og males

være Hjælpere ved Udsmykningen af Banjerne, faar Lov til at være nede. — End ikke en svag Protest fra Hundevagten, som havde tænkt sig at snyde sig til »en lille en paa Øjet«, bliver taget til Følge af den ubarmhjertige Kommission.

Endelig tog altsaa Arbejdet sin Begyndelse; alt hvad Skibet ejede af Flag blev mobiliseret og ophængt rundt om paa Banjerne, som i Løbet af en forbavsende kort Tid kom til at ligne en Festsal. Den til daglig ellers ikke videre pyntelige Varmeovn, som stod midt paa Gulvet, blev dækket med Dannebrog og blev saaledes en særdeles smuk Prædikestol, foran hvilken Juletræet anbragtes.

Sidste Haand skulde lægges paa Værket, nemlig Pyntningen af Træet og Indretningen af den lille Tombola, ved hvilken det var Meningen, at Julegaverne skulde uddeles. Takket være »Julekommissionen«s dekorative Evner lykkedes det den i Løbet af kort Tid at fremvise et ualmindeligt smukt og pynteligt Juletræ med en stor Stjerne i Toppen og utallige Lys af alle Farver spredt rundt paa Grenene.

Da alt var færdigt, gjaldt det kun om at sørge for, at ingen »kiggede«, inden Træet var tændt; Kommissionen vidste imidlertid at holde Orden i Sagerne, og først Klok-

Skibshunden leger

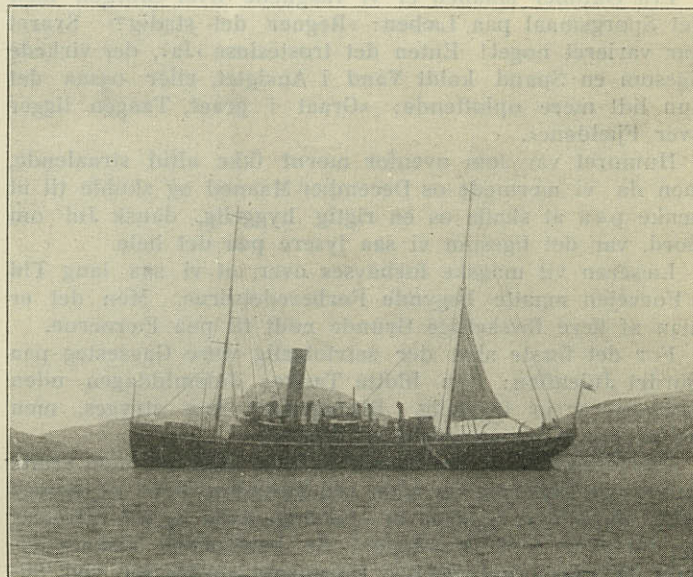
ken halvfem slog Timen, da alle — undtagen Kokken, som jo desværre ikke ret længe kunde være borte fra sine mange Gæs — samledes paa Banjerne til Julegudstjenesten. De elektriske Blus var slukkede, kun Juletræets smukke Lys kastede deres flagrende Skær paa de mange glade Ansigter.

Gudstjenesten indledtes med en Salme, en af de gamle Julesalmer, vi alle kendte fra Juleaftnerne i Hjemmene; alle sang med af deres Lungers fulde Kraft, og Glæden maatte hos mange for en kort Tid træde til Side for en Følelse af Vemod. Tankerne flyver bort — langt bort, til en lille Plet i Danmark, hvor man paa samme Tid sidder samlet om Juletræet, og hvor de samme Salmer synges.

Gudstjenesten er forbi; Chefen har, som Skik og Brug altid er i en dansk Orlogsmand, afsluttet Gudstjenesten med et: »Gud bevare Kongen«, og Tankerne vender nu atter tilbage til Nuet og til Julens Glæder om Bord i »Islands-Falk«.

Nu skal man til at tænke paa Julegaverne; Tombolaen gaar rundt, og hver Mand trækker et Nummer. Der er ingen Nitter, men der er jo Forskel paa Gevinsterne, saa nogen Spænding er der alligevel i det; Gaverne er mangedelte og alle af den Slags Ting, man er glad for om Bord i et Skib, f. Eks.: Shagpiber, Tobakspunge, Brevpapir, Bøger m. m.; til hver Gave hører en Tillægsgevinst, som for alle er den samme, nemlig en Pose med Julegodter.

Inden Lysene brændte ned, maatte der danses om Træet, og i skøn Forening og til Tonerne — saavel rene

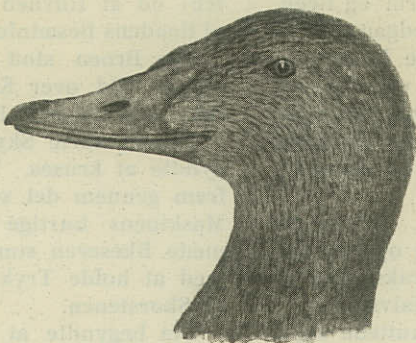

»Islands Falk«

som falske — af »Højt fra Træets grønne Top« vandrede vi rundt om Juletræet, indtil Gæssene var kommet paa Bordet og ved en gennemtrængende, indbydende stegt Duft forkyndte, at nu ønskede de at blive spist. Middagen stod paa Gaasesteg og Æble-Kage, og bagefter blev der brygget en dampende Julepunch, som blev nydt til Tonerne af et »Sømandsharmonium« — det almindelige Udtryk for en Trækharmonika, — ligesom Julebrevene hjemmefra flere Gange kom frem for grundigt at blive gennemstuderet. I Løbet af Aftenen blev der danset og sunget, og de mange glade Ansigter og gemytlige Stemmer fortalte om, at Glæden over Julen var til Stede hos alle.

Men alting skal jo have en Ende — Juleaften ogsaa! Præcis Kl. 10 forkyndte Baadsmændspibernes Skingren, efterfulgt af et langtrukket »Op fra Banjerne! Klar ved Køjerne«, at nu var det paa Tide at faa Hængekøjerne frem og se at komme til Køjs. Juletræet var slukket og transporteret op paa Dækket, og kun de ophængte Flag mindede om, at der havde været Jul i »Islands Falk«.

Julen er Hjemmets Fest, og hvor i Verden man end befinder sig — paa Søen eller i Land — vil Tankerne altid drages mod Hjemmet. Men er den rette Stemning til Stede, da vil Tankerne om og Længslerne efter ens Hjem kun bidrage til, at man faar en god Julefest.

Tegning af Kaptajn Carl Ryder

EN JULEAFTEN

AF

PREMIERLØJTNANT BJØRN ANDERSEN

MED TEGNINGER AF KOMTESSE SUSANNE RABEN-LEVETZAU

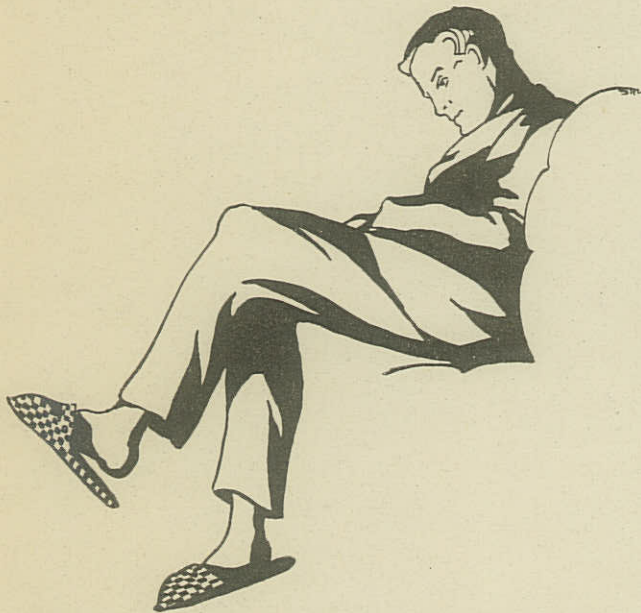

ET var Juleaftensdag. Væmmeligt Vejr havde det været de sidste Par Dage, Storm og Regn, men nu klarede det op ved Solnedgang.

Foran Kaminen i den hyggelige Dagligstue sad Chefen for Torpedobaaden »Havkatten« Premierløjtnant Jansen og smaablundede. Han var lige kommet ind om Morgenen efter at have ligget ude paa Patrouille de sidste Døgn og sad nu og glædede sig til en hyggelig Juleaften sammen med sin Familie.

I Kaminen knitrede de store Favnestykker. Af og til spruttede smaa, klare Flammer ud fra dem og oplyste for et Øjeblik den nærmeste Omkreds for saa straks igen at forsvinde, efterladende Stuen i et behageligt Halvmørke.

Løjtnant Frits Jansen lukkede Øjnene og skuttede sig i den store, bløde Lænestol; hans Tanker gik tilbage i Tiden til de sidste Juleaftener, han havde haft, borte fra Hjemmet, om Bord i de forskellige Skibe.

Egentlig havde det ikke været, hvad man kunde kalde »rigtige« Juleaftener. Bevares, der havde været baade Risengrød og Gaasesteg, Juletræ og Knas; Staffagen havde med andre Ord været i Orden, men Stemningen havde manglet; og saa kunde det egentlig være det samme med det øvrige!

Men i Aar skulde det blive en Juleaften som i »gamle Dage«, en Hjemmets Fest i Fred og Ro — —

Var det ikke Telefonen, der ringede? Jo — — Ja, Løjtnant Jansen her — — er det Adjutanten — — javel Hr. Adjutant — — er »Knurhanen« brækket ned — — Maskinhavari — — javel — — »Havkatten« afgaa til Distriktet snarest muligt — — javel — — en Mine observeret — — hvor? — — naa javel — — kommer antagelig ind ved Midnat igen (saa er den Juleaften spolert) — — Baaden har faaet Ordre — — javel — — Farvel Hr. Adjutant.

Saa skulde da ogsaa — —! et mindre fromt Ønske undslap hans Læber, idet han skyndte sig ud for at tage Tøjet paa.

En halv Time senere dampede Torpedobaaden »Havkatten« ud af Havnen ud mod Patrouilledistriktet, som ingen af Baadens Besætning havde ventet at gense de første Dage.

Paa Broen stod Frits Jansen og hans Næstkommanderende. Ud over Kommandoer til Rorgængeren blev der ikke sagt meget. Humøret stod lavt ligesom Barometeret.

Tunge, sorte Skyer kom op fra Sydvest, og Søen begyndte at kruses. Torpedobaaden kilede sin skarpe Stævne frem gennem det sorte Vand, sitrende og rystende under Maskinens hurtige Omdrejninger. Paa Fyrpladsen brummede Blæseren som en kæmpemæssig Humlebi, det kneb med at holde Trykket paa Kedlen, Ild og Gnister stod ud af Skorstenen.

Det begyndte at sne. Først kom nogle enkelte Fnug, der i Skæret fra Lanterne lignede lysende Insekter, men lidt efter lidt faldt Sneen tættere og tættere og piskedes med den tiltagende Vind ind i Ansigtet paa de to paa Broen.

»Havkatten« drejede ind i Fyrlinien, der førte gennem Minespærringen. Farten blev sat ned og Jansen og hans Næstkommanderende fik Kikkerterne frem og stirrede ud i Mørket efter de to meget betydende Lys, der skulde lede dem sikkert gennem den snævre Gade, hvor Død og Ødelæggelse lurede paa begge Sider.

Det kneb med at se Fyrene gennem Sneen. Hvert Øjeblik maatte Glassene tørres af for at de overhovedet kunde se noget, og lidt nok var det endda.

»Endelig!« udbrød Jansen med et Lettelsens Suk og kastede Kikkerten ned i dens Kasse, »jeg er blevet helt varm af Spænding«.

Han slog »Fuld Kraft Frem« og gav Rorgængeren en Ordre. Rattet snurrede rundt, og »Havkatten« hev over, idet den drejede op imod Vinden.

De stod nu ud i aabent Farvand, og Søen, som inde i Læ af Landet havde været ret smul, begyndte at vælte ganske godt rundt med den slanke Baad.

Denne lod sig tilsyneladende ikke anfægte i mindste Maade heraf, men rystede Vandet af sig til højre og venstre, saa Skum og Sprøjt stod op over Broen og langt agterud. Imedens raslede Maskinen ufortrødent rundt, jagende Baaden fremover i en halsbrækkende Dans fra Sø til Sø.

3 røde Lanterner skinnede pludseligt igennem, og Distriktsfartøjets uhyggelige graa Skrog kom frem af Snevejret. »Hvem der!« »Havkatten«, Lint. Jansen! »Det er vel! Gaa øjeblikkelig østover til Territorialgrænsen og afvis en Damp, der vil Nord paa gennem Farvandet! Naar De kommer tilbage, kan De fortøje agter og holde Juleaften!«

Et Øjeblik efter var Kursen sat Øst paa og med Vejret agterind væltede »Havkatten« af Sted, slingrende og rullende som en fuld Mand.

»Hør Løjtnant, der er observeret en Mine her i Farvandet i Eftermiddags, det er bedst Folkene faar Redningsvesten paa, og saa kan De sætte en Udkig hen i Stævnen!«

Hele Besætningen kom paa Dækket og fik i en Fart fat i Redningsvestene, der hang oprullede om Gelænderet. Udkiggen halede sig frem til sin Post i Stævnen, hvor han skulde passe paa den uhyggelige Tingest.

Det var efterhaanden holdt op at sne igen, men Skyerne

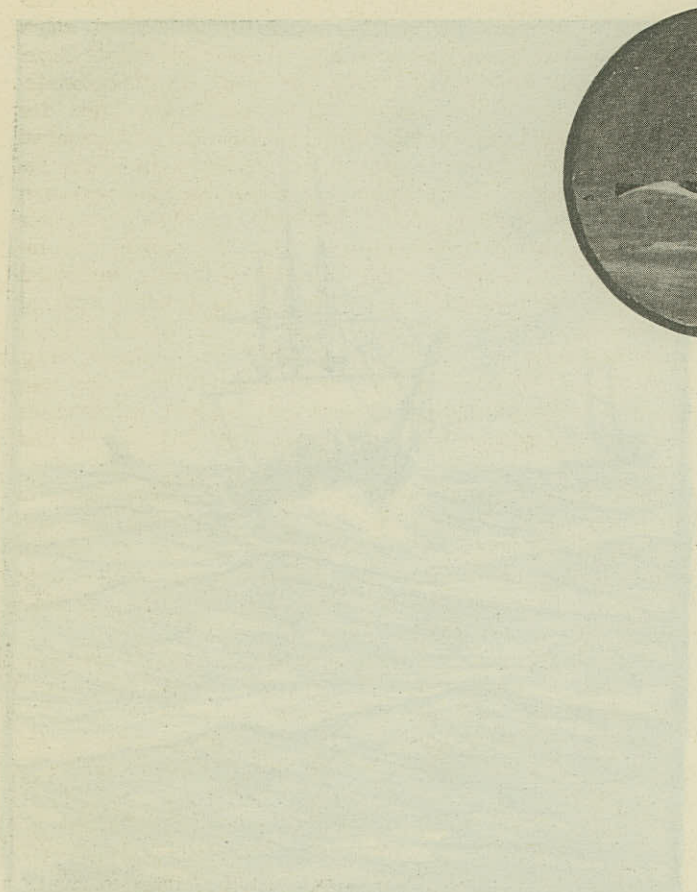
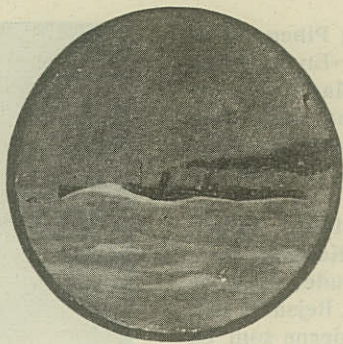
blev paa Himlen og bælgmørkt var det. Damperen maatte være gaaet sin Vej, den var ikke til at se. Projektøren blev tændt og kastede sit skarpe, hvide Lys søgende ud over Søen, hvor de hvide Skumtoppe lyste festligt op.

»Vi slaar et Slag nordover, maaske prøver han at slippe ind med blændede Lanterner«.

Roret blev lagt Styrbord og Baaden drejede nordover. Udkiggen henne i Stævnen prægede noget, som ikke kunde høres gennem Blæsten — han slog ud med Armen — — i det samme kastede Projektøren sit blændende Lys paa en kuglerund Genstand ret for om Bagbord.

»Skift Roret!« brølede Jansen; Rorgængerer hvirvlede Rattet rundt! For sent!! et Brag som et drønende Kanon-skud — — »Havkatten«s Stævn stod lodret i Vejret, og en vældig Vandsøjle steg til Vejrs!! — —

»Men Gud! Frits, hvad er det dog, Du tager Dig til?« lød det henne fra Spisestuedøren. Lysskæret inde fra Spisestuen faldt paa Frits Jansen, der fuldstændig fortumlet rejste fra op fra Gulvet. »Jeg maa vist have drømt«, mumlede han og gned Øjnene. »Ja, det tror jeg«, svarede hans Søster, »og sikken et Spetakel Du lavede, da Du faldt ned fra Stolen. Men kom nu ind, Gaasen venter!«

Faded text bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of the original text.

Faded text bleed-through from the reverse side of the page, appearing as ghostly impressions of the original text.

EN JULEAFTEN TIL SØS

AF

PREMIERLOJTNANT AXEL GROVE

MED TEGNINGER AF HENNING SCHIÖLER

DEN gamle Skipper Jesper Jakel tog Piben ud af Munden og kløede sig bag Øret: »En Juleaften til Søs!«, ja, ser De, min gode Mand, jeg har nu fejret saa mange Julefester paa Søen, men den, jeg husker bedst, er ligegodt den Juleaften, da vi forliste med »Ane Marie«, den kan De godt faa lidt at høre om, hvis De har Lyst.»

»Det var i — lad mig se — jo, det var i 1880. Skibet, jeg var med, hed som sagt, »Ane Marie« fra København — det var en tremastet Skonnert, en dejlig Skude, kan De tro, kun 3 Aar gammel, sikke et Skrog og en Rejsning den havde, den var lige saa smækker og fin i Linjerne som en velskabt, ung Pige. Vi kom fra Hamborg og skulde til London. Jeg var Styrmand om Bord, en Springfyr paa 24 Aar — i den Alder, hvor Livet ligger lyst foran En og hvor Arbejdet gaar let fra Haanden.

Vi var gaaet fra Hamborg den 29. December med fint Vejr, men da vi havde passeret Helgoland, friskede det godt i med østlig Kuling. Naa, det var jo godt for os, det var lige en Vind, vi kunde bruge, men den blev snart lovlig haard, og den 23. blæste det en Brandstorm, saa vi maatte dreje til Vinden for den blotte Rigning. Jeg ved ikke, om De har været derovre af, men at ligge og file op af den engelske Kyst i en Paalandsstorm, det er ikke bare Sjøv. Efterhaanden som vi kom ind paa Doggerbanken, blev Søen krap og slog over os og henimod Aften var der en Brandsø, der slog Forlugen af, saa vi fik en god Portion Vand i Lasten; med stort Besvær fik vi igen skalket Lugen og spigret Presenninger over og saa gik vi i Gang med at pumpe læns; det var et surt Arbejde, for Vandet naaede os til midt paa Livet. Det blev snart mørkt — Vinden hylede og Sne og Hagl piskede os om Ørerne, men det værste af det hele var næsten den forbandede Sø, vi laa og væltede rundt i. — Vi tænkte nok, vi havde Driverum for den Nat, og i et Skibsraad stemte vi alle for at sejle mod Land den næste Morgen, undtagen Skipperen, der først efter nogen Nølen gik med. At det var en sur Nat, behøver jeg vel ikke at forklare nærmere, men den fik jo Ende, og næste Morgen ved Daggry holdt vi vi altsaa af og lænsede for Undermærsejl ind mod Land. Den ene svære Sø efter den anden skyllede over Skibet, og selv om »Ane Marie« styrede som en Jolle, slog den dog nogle slemme Gier, og for hver Gang stod der et Braad ind over Laaringen. Rorgængerer blev surret fast til Rattet, — Skipperen sad i Mesanvantet, og jeg var krøbet op i Salingen for at kigge efter Land. Det var et rask Syn heroppe fra at se »Ane Marie« vælte sig i de vældige Søer, fra hvis Kamme Skummet føg som en tæt Røg. Foruden os var der et Par andre Sejlere, der ogsaa lænsede væk, — en af dem havde sat Nødsignal, men det var os umuligt at dreje til Vinden og komme i Nærheden af den.

Hele Formiddagen lænsede vi væk, indtil vi ved Midtagstid fik et Fyrskib i Sigte, — det var Skipwash Fyrskib udfør Harwich, og nu holdt vi Kursen ind mod Løbet, og snart kom vi ind i smult Vand, da Landet Nord for gav os lidt Læ. »Og saa kom Kokken i Gang, — spørger De,« »ja, vi havde skam et Par dejlige Gæs med fra Hamborg, men de var skyllet over Bord om Natten ude paa Bankerne, og hvis de ikke var druknet nu, var de maaske og-

saa i Færd med at lænse ind mod Englands Kyst — næ — han lavede os en god Portion Lobescowes, som skulde smage os godt, naar vi kom til Ankers.

Ved 3-Tiden var vi saa langt oppe i Løbet, saa vi skulde ændre Kurs nordefter, — men det blev Løgn, det var ikke til at faa en Klud op i den Storm, saa der var ikke andet at gøre end at ankre, det gjorde vi saa og stak begge Kæderne ud til Tamp. Nu maa De ikke tro, vi laa lunt og rart, — næ, vi laa nederdrægtig skidt, vi laa nemlig tværs i Søen, fordi Strømmen løb op mod Vind og Sø og lavede en Helvedes Braad.

Det begyndte at mørkne, det var altsaa Juleaften nu, og jeg tænkte paa min gamle Mor derhjemme; nu skulde hun snart til at tænde det lille Juletræ paa Bordet, og der vilde hun saa sidde alene hele Aftenen og tænke paa, hvor hendes Søn nu holdt sin Juleaften. Ja, lille Mor, tænkte jeg, det er da godt, du ikke kan se dette her, og saa kom de Tanker op i en, der melder sig paa en saadan Aften: hvorfor i al Verden er du gaaet til Søs, hvad gider du ligge her og rakke efter i Stedet for at sidde lunt derhjemme, — naa, jeg stod ikke ret længe og filosoferede, for der kom en Sø og slog over Skuden, saa jeg blev pjaskvaad til Skindet, — det er saadan en dejlig Medicin for generende Tanker, jeg skal nemlig sige Dem, at Strømmen var skiftet, saa nu laa vi med Stævnen op mod Søen, og efterhaanden som Strømmen voksede, begyndte den at

rive ganske voldsomt i Kæderne. »Det gaar ikke paa den Maade,« sagde Skipperen, og vi andre gav ham Ret deri.

Den ene Sø efter den anden slog over Stævnen, skyllede hen over Dækket og fossede tilsidst ud over Hækken, og alt, hvad der var af løst Inventar, blev skyllet ud; vi, som var paa Dækket, maatte bide os fast nede i Læ for ikke at spadserere med ud. Det var bælgmørkt, det eneste, man kunde se, var de hvide Braad paa Søerne, og det hylede og peb i Rejsningen, som om tusind Djævlé var sluppet løs paa os.

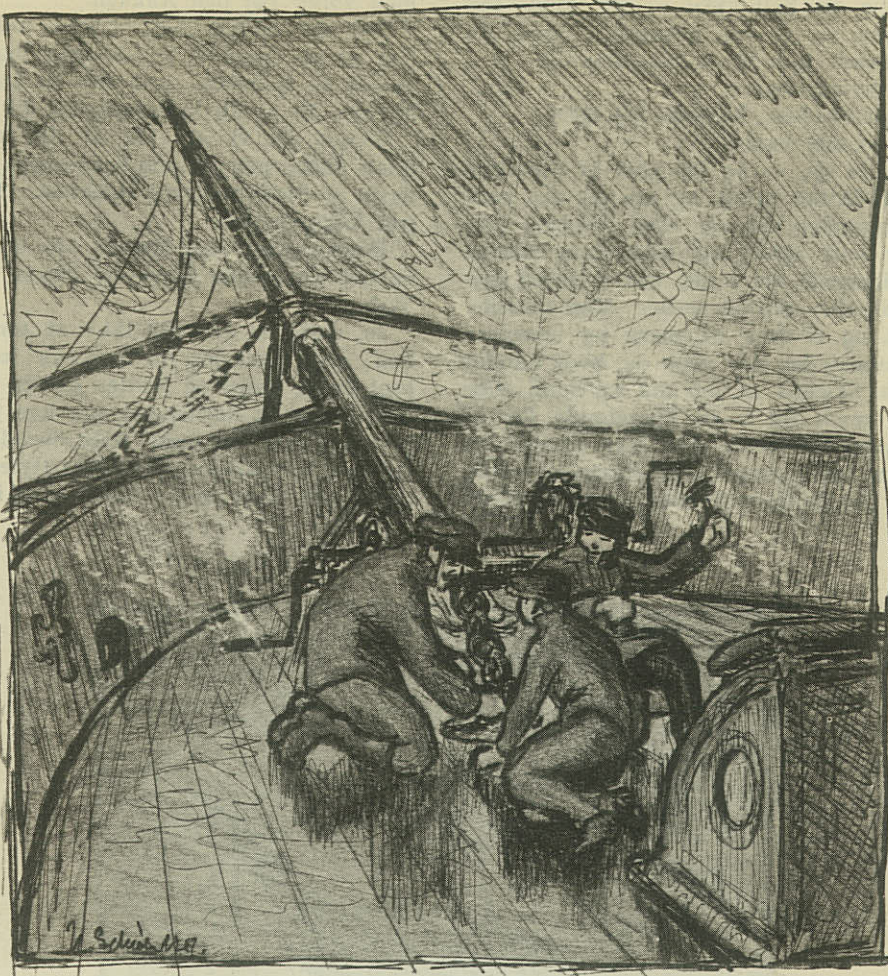
Saa kom der et Stød, saa hele Skuden stønnede derved. »Hvad var det?« brølede Skipperen, »hvad det var« brølede jeg igen, »Den hugger igennem!« og saa huggede den igen, saa jeg troede vi havde faaet hele Rejsningen ned over Hovedet, men som jeg sagde Dem før »Ane Marie« var et godt Skib, der skulde mere end et Stød i Hjertekulen for at gøre det af med hende. »Lad os prøve at hive hjem,«

sagde Skipperen, »Det kan være vi er ankret paa Kanten af en Banken, saa at vi staar ved Lavvande«. Vi gav os derefter til at rigge Spilarmene i, men inden vi var færdig, havde Kæderne revet saa meget i Spillet, at Trommelen blev bøjet, saa det var umuligt at hive ind. Den gamle bandte, men jeg trøstede ham med, at vi ikke havde faaet Ankrene hjem alligevel. Og nu kan De tro, der begyndte en farlig Komædie: Blokke og lignende daskede ned fra Rigningen, og hver Gang en Sø brød over Skibet, raabte vi paa hinanden for at se, om vi var der alle sammen, for vi kunde jo ikke se en Haand for os. Lidt efter lidt krøb vi alle agterud og lagde os i en Klump bag Halvruffet og der holdt vi saa Raadslagning. Vi var klar over, at Rigningen ikke vilde staa Natten over og blev derfor enige om at faa Redningsbaaden i Vandet. Det gik vi saa i Gang med, og jeg skal love for, at det gik i en Fart, for var først Rejsningen gaaet, kunde vi jo ikke faa Baaden ud. Vi fortøjede den agter i en god

Trosse og løb saa ned for at faa de nødvendigste Sager med — jeg var lige inde i min Kahyt og fik mit Uhr og min Pengepung stukket til mig og saa et Par Smaating, De forstaaer nok, som man gerne tager med sig, hvor man saa gaar

hen, men da jeg kom op paa Dækket igen og halede ind af Trossen, synes jeg den var saa

underlig let: Baaden var væk, — kun Stævnen hang i Trossen. Jeg tror aldrig jeg er blevet saa ilde til Mode som ved den Opdagelse — det var ligesom mit sidste Haab var bristet. »Det bliver nok vores sidste Juleaften«, tænkte jeg. Nu gik vi i Gang med at kappe Masterne. Først huggede vi et Stykke ind i Fokkemasten nede ved Dækket, saa huggede vi alle Taljerebene over i Styrbords Side, og da hun næste Gang hev over til Bagbord, gik hele Fokkerigningen med Rær og Stænger over Bord; — saa gik Stormasten en Snes Fod over Dækket og Mesanmasten lige under Æselhovedet. De kan tro, det var en køn Redelighed, og Dækket flød nu af Tovværk og alt muligt andet, saa vi maatte kravle paa alle fire, naar vi skulde hen agter, og den ene Sø slog over Skibet efter den anden. Klokken var nu omtrent et

om Natten, og jeg gik ned i Kahytten, hvor jeg vadede i Vand til Livet, der fik jeg fat i noget salt Kød, nogle Beskøjter og en Snaps Brændevin, det blev saa vort Julemaaltid. Det smagte godt og varmede dejligt, — hvad siger De? hvorfor vi ikke fik Lobescowsen? ja det har jeg

jo rent glemt at fortælle Dem. Ser De, baade Kabysen og Lobescowsen var ligesaa nydeligt skyllet over Bord af en svær Sø, — men Kokken var Gudskelov ikke derinde i det Øjeblik, — ja den Snaps varmede godt, og havde vi ikke den, tror jeg, vi var frosset ihjel, pjaskvaade som vi var lige til Skindet. Skipperen sad og klagede over Kulde i sine Fødder, men jeg hældte en Taar Brændevin ned i hans Støvler — om det hjalp? — ja det kan De tro, det gjorde. — Naa, der sad vi saa bag Ruffet og krøb sammen, og nu da vi var uvirksomme, faldt Tiden os lang. — Som Timerne gik, blev Kulden næsten uudholdelig, og vi talte om, hvad vi skulde gøre for at komme ud af denne forfærdelige Situation. Skuden huggede haardere og

haardere, og Vandet væltede over hende —, for at faa Ende paa det hele, foreslog jeg saa Skipperen at stikke Kæderne fra os; — se vi var nu temmelig klar over, at Ankrene var gaaet og at det var de lange Kædelængder, der holdt os herude

endnu, og vi var alle af den Mening, at det var bedre at tage Tjansen og drive paa Land end at krepere herude af Kulde; Skipperen var ikke rigtig stolt ved det, men langt om længe gav han dog sit Samtykke. — Jeg krøb saa forud med en af Folkene, og vi var allerede i Gang, da Skibsdrengen kom krybende hen til os paa alle fire.

De maa ikke kappe, hylede han.

Hvad er det for noget Sludder, brølede jeg igen.

Skipperen sagde, De skulde vente.

Vente, — næ gu' gør vi ej, — og saa stak vi Kæderne fra os. I et Nu drejede Skibet rundt, og saa gik det rask gennem Vanden — Agterenden laa op mod Vinden; hun laa nemlig dybere for end agter, og hver Gang Søerne slog mod Agterskibet, knagede det i det, saa vi hvert Øjeblik ventede, at hele Skuden skulde revne. Men Gudske-lov, »Ane Marie« holdt, og vi drev nærmere og nærmere ind mod den hvide Skumstribе, der viste os, hvor Landet var. Se, nu afgang var Skæbne af, om det var Sand eller Klippekyt; vi havde tændt Ild i en Tjæretønde for at varsko Strandvagten, men det havde vist ikke hjulpet os meget, om ikke Forsynet var kommet os til Hjælp og havde ladet os drive ind paa den dejligste Sandbund, og da Klok-

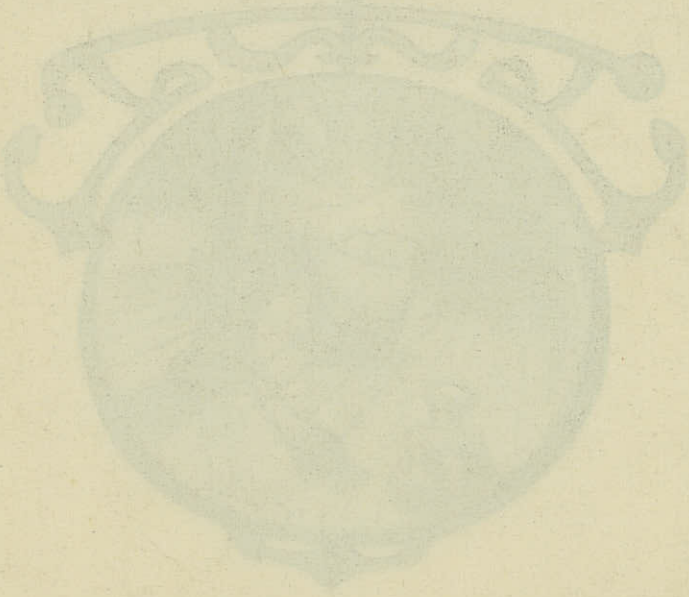
ken var 8 om Morgenen — Julemorgen — og Ebben kom, stod »Ane Marie« ligesaa nydeligt paa tørt Land, saa vi bare behøvede at stige ud af Kareten og traske i Land med vores Tøj paa Nakken.

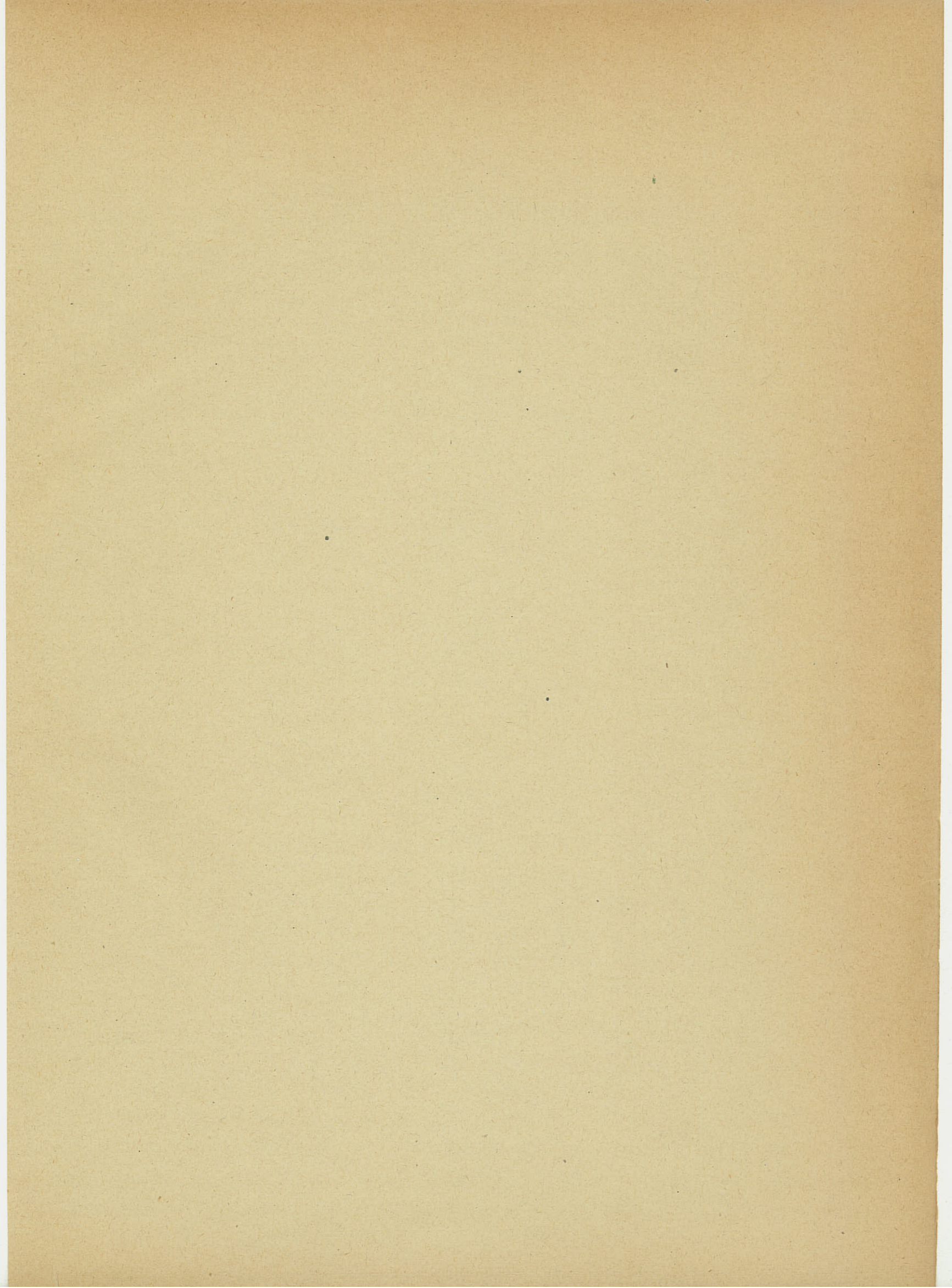
Det var venlige Folk, vi kom ind til — vi fik baade tørt Tøj og alt, hvad vi kunde spise, og om Eftermiddagen tog vi saa til Harwich og derfra til London, hvor vi gik til Nytaar, da vi fik Skibslejlighed til København.

Senere fik vi at vide, at der den Julenat var forlist fyrrе Skibe paa samme Kyststrækning, og fra dem var de fleste af Besætningerne druknede; for de var kommet ind paa Klippekyten.

Hvad angaar »Ane Marie«, saa endte hun sine Dage dér, og det var baade Synd og Skam, for det var et dejligt Skib.

Ja, mere er der vist ikke at fortælle om den Begivenhed; men naar jeg nu her paa mine gamle Dage sidder lunt inden Døre og Mutter og jeg har tændt Juletræet for vores Børn og Bornebørn, saa kan jeg ikke lade være med at tænke paa de raske Folk derude paa Søen, hvis eneste Julemusik maaske er Stormens Hylen, og som, naar det gaar rigtig galt, maa tænde Nødblusset i Stedet for Julelysene.

I - VIII
to Acid

~~12~~

5 - w

Prøgang	No	År	Titel
1	1	1914	Vor Flaade I - Natmanøvre - I Kongedybet - FREDERIK VIII
1	2	"	- " - II - ØK's motorskibe - NYMFEN Søsatte - VALKYRIEN Middelhavet 1913-14 FYEN - " - 1898-99
1	3	"	Skibbygningen 1913 - FYEN 1898-99 - Kaperskonventen - Hammers Hvalfangst 1869 Quadrupletårn.
1	4	"	Helgoland - 1864
1	5	"	Torpedobaade - FYEN 1898-99 - Til Orlogs
1	6	"	Venedig-VALKYRIEN 1913 - FYEN 1898-99 - Skibsløgen - SJÆLLAND Suez 1869 - Eng. Esk.
	7	"	Marineminiateret - OV - Fjerne Kyster (Syd-Sm.) - FYEN 1898-99 - Quæleresk. FYLLA 1869
<i>Diblet her</i>	Julehefte	"	Finder også i blå samling
2	1	1915	Verdenskrigen til Søs - OSCAR II stoppet af eng. kr. - Simonsens hist. - iv. Hv.
	2	"	Neutrale Søhandel - PR. CHR. FR. som Kirkeskibe - Redningsvæsen - Fris. Land. 1890
	3	"	Redningsvæsen - CRESSY + BLÜCHERT Slæde p. Havbunden
	4	"	Peter Bittel. Gl. miss. panserskibe (tegning)
	5	"	Kapt. Münster - Hoock + Lyngør - EMDEN
	6	"	Redningsvæsen - Krydseskibe - E 13
	7	"	Kampene i Nordøen - MOUSQUET + - Handelsflåden p. Island, om Julehefte
	8	"	Torpedofl. Søkrigsbegivenheder, Gimmingsen FYEN Tirrens 1885-86. Axel Friis Julehefte kun i blå samling
3	1	1916	Kapersgaster (fortælling)
	2	"	Rajzer (achtom Friis) Kapersgaster
	3	"	Tenfelkap (- " -) Søkrigen i Nordøen, Henri's Jerner. ØRNEN
	4	"	" " " " Vagtskibe SJÆLLAND
	5	"	Søkrigen i Østersøen, Frøkaonen ↗
	6	"	Lyngør juli 1912. Tenfelkap. ↘
	7	"	Redningsvæsen, Søkrigsbegivenheder, Dism-dism, Nyboder
	8	"	Søkrigsbeg. Holmens Kirkegaard, Nyboder.
	9	"	Nordøslaget, Tydske Handelsflåde, Guldkysten, Vinter Bornholm, Kan du huske?
	10	"	Prakt. Christiansen + Tenfelkap.
	11	"	Oluf Fischer - " - VALKYRIEN Østen
<i>Diblet her</i>	12	"	Julehefte også i blå samling.
4	1	1917	Krigen til Søs, Asiatiske Kompagnis KRONPRINSESSEN, VALKYRIEN i Østen
	2	"	Kaper KAMPANEN. - " -
	3-4	"	Noreros ↕ Linsedib etv. Redningsvæsen ↕
	5	"	Nybodergaard, som agterspejle. VALKYRIEN 1915-17 - Nord - sidet
	6	"	Danneborg (flaget) ↘ Kan du huske? ↘
	7	"	Svensk Landgang Tjipperrup 1700 ↘
	8	"	Søkrigen ↘
	9	"	"
	10	"	- " - [Kd. Hedemann +]
	11	"	"
<i>Diblet her.</i>	12	"	Julehefte også i blå samling

